

3
klasa
część 1

NOWY Elementarz
Odkrywców
Matematyka

NOWOŚĆ!
EDYCJA 2025-2027

3
klasa
część 1

NOWY Elementarz
Odkrywców
Matematyka

O tę książkę dba teraz:

1.

2.

3.

Z tej książki Ty i inne dzieci będziecie korzystać przez kolejne lata.
Szanujcie ją i dbajcie o nią.

NOWY Elementarz Odkrywców

Podręcznik dopuszczony do użytku szkolnego przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania i wpisany do wykazu podręczników przeznaczonych do kształcenia ogólnego do edukacji wczesnoszkolnej, na podstawie opinii rzeczoznawców: **mgr Marzeny Kędry, dr hab. Beaty Oelszlaeger-Kosturek, mgr Marii Gudro-Homickiej.**

Etap edukacyjny: I.

Typ szkoły: szkoła podstawowa.

Rok dopuszczenia: 2023

Numer ewidencyjny w wykazie MEN: 1140/3/2023

Podręcznik został opracowany na podstawie *Programu nauczania–uczenia się dla I etapu kształcenia – edukacji wczesnoszkolnej „Nowy Elementarz Odkrywców”* zgodnego z podstawą programową z 14 lutego 2017 roku.

Nabyta przez Ciebie publikacja jest dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy o przestrzeganie praw, jakie im przysługują. Zawartość publikacji możesz udostępnić nieodpłatnie osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie umieszczaj jej w internecie. Jeśli cytujesz jej fragmenty, to nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. Możesz skopiować część publikacji jedynie na własny użytek.

Szanujmy cudzą własność i prawo. Więcej na www.legalnakultura.pl

Wykorzystywanie treści niniejszego Utworu, w jakiegokolwiek formie lub w jakimkolwiek procesie, do celów eksploracji tekstu i danych, uczenia maszynowego, rozwoju i/lub szkolenia i/lub wzbogacania sztucznej inteligencji jakiegokolwiek rodzaju jest surowo zabronione.

© Copyright by Nowa Era Sp. z o.o. 2025
ISBN 978-83-267-4542-3

Autorzy: Krystyna Bielenica, Maria Bura, Małgorzata Kwil.

Redaktor serii: Bożena Gepert.

Redakcja merytoryczna: Bożena Gepert.

Opracowanie redakcyjne: Magdalena Kosecka, Małgorzata Misiak.

Redakcja językowa: Magdalena Pabich.

Nadzór artystyczny: Kaia Pichler. **Opieka graficzna:** Anna Szaniawska, Elżbieta Grozdew.

Projekt okładki: Logoteka Piotr Rudź. **Projekt graficzny:** Anna Wielbut.

Opracowanie graficzne: Monika Woźniak.

Realizacja projektu graficznego: Dorota Gajda, Małgorzata Koper.

Fotoedycja: Maciej Wróbel, Agnieszka Byczkowska.

Obróbka kolorystyczna zdjęć, ilustracji i montaż: Piotr Kawecki.

Nowa Era Sp. z o.o.
Aleje Jerozolimskie 146 D, 02-305 Warszawa
www.nowaera.pl, nowaera@nowaera.pl, Centrum Kontakt: 58 721 48 00

Druk i oprawa: Quad/Graphics Europe Sp. z o.o.

Jak korzystać z podręcznika

matematyka bliżej życia – inspiracja do uczenia się matematyki w działaniu

ważne informacje – treści do zapamiętania

Uczymy się mierzyć płyny – ćwierć litra

1. W dzbanku jest 1 litr wody. Do ilu naczyń go przelano?

Ile wody jest w każdym naczyniu?

2. Ile soku jest w dużej butelce? Ile soku jest w jednej małej butelce? W ilu szklankach mieści się pół litra soku? W ilu szklankach mieści się 1 litr soku?

3. Przygotujcie kilka naczyń o pojemności 1 litra. Sprawdźcie, ile potrzeba napelnić je wodą przelaną z butelki o pojemności pół litra? A ile z butelki o pojemności ćwierć litra?

Uczymy się ważyć – ćwierć kilograma

1. Odczytaj, ile waży paczki. Ile waży jedna paczka?

1 kg to 100 dag
50 dag to pół kilograma
25 dag to ćwierć kilograma

2. Ile razem waży cukierki w każdej ramce?

3. Przygotujcie wagę, piasek i torebki. Nasypcie piasku do torebek, tak żeby ważyły: 1 kilogram, pół kilograma, ćwierć kilograma.
• Ilu potrzeba torebek z piaskiem o wadze ćwierć kilograma, żeby razem ważyły pół kilograma?
• Ilu potrzeba torebek z piaskiem o wadze ćwierć kilograma, żeby razem ważyły 1 kilogram?

1. Mikołaj wyjechał do babci w piątek o godzinie 15.00. Wrócił w sobotę o 15.00. Ile godzin Mikołaj spędził poza domem? Odczytaj z zegarów, ile godzin upłynęło od godziny 15.00 w piątek do 3.00 w nocy w sobotę. Ile godzin upłynęło od 3.00 w nocy do 15.00 w sobotę?

12 godzin

12 godzin

24 godziny

24 godziny to doba

2. Weronika zasnęła o godzinie 20.00. Obudziła się następnego dnia o godzinie 7.00. Ile godzin spała?

Od godz. 20.00 do północy minęły 4 godziny.

Od północy do godz. 7.00 minęło 7 godzin.

Od godz. 20.00 do godz. 7.00 minęło 11 godzin.

1 godzina to w skrócie: 1 godz.

3. Oblicz, ile godzin zazwyczaj ty śpisz.

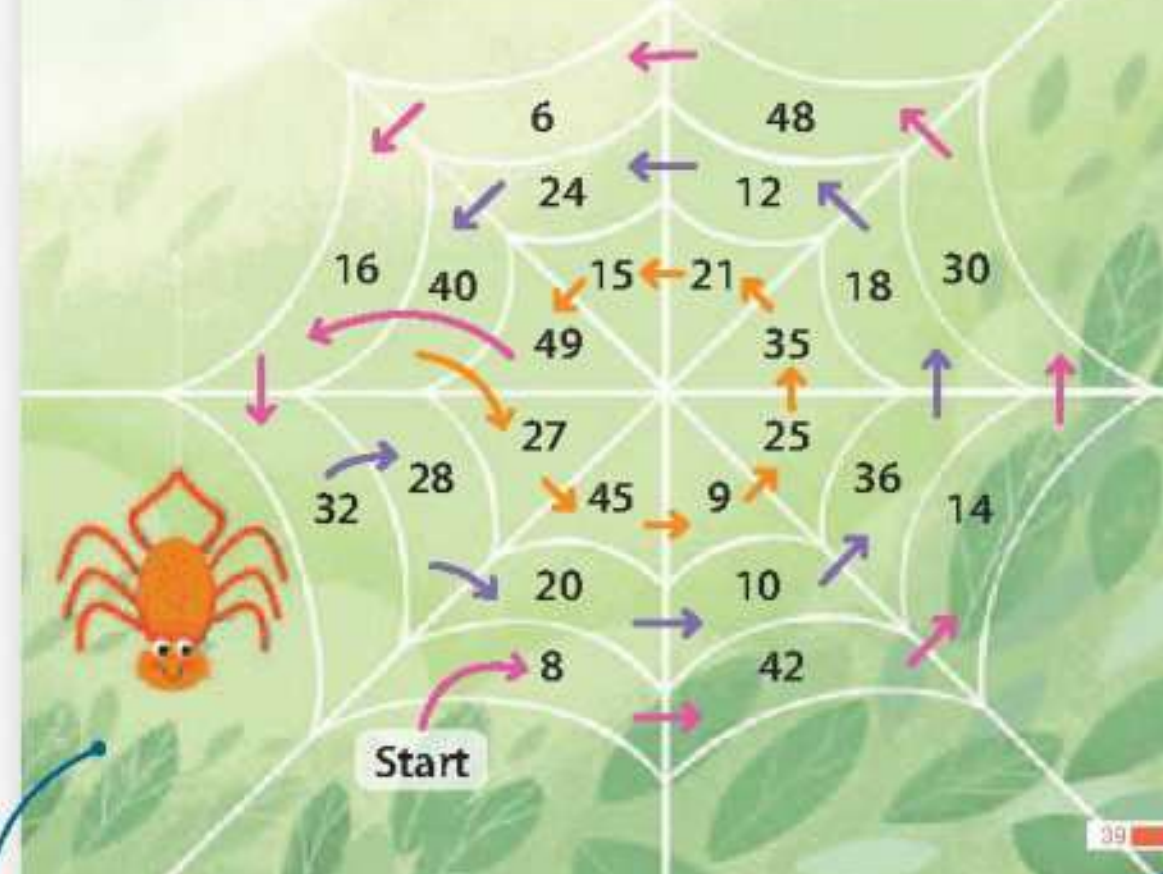
przypomnienie i utrwalenie materiału – systematyzowanie zdobytych umiejętności

Dziel z pajakiem

Gra dla 2 osób

Przygotujcie 2 pionki, 3 kostki do gry i kartkę do zapisywania punktów. Grę rozpoczyna osoba, która jest młodsza.

PRZEBIEG GRY: Gracze ustawiają pionki na polu START. Pierwszy gracz rzuca kostką i, zgodnie z kierunkiem strzałek, przesuwa pionek o tyle pól, ile oczek wypadło na kostce. Odczytuje liczbę z pola, na którym stanął, i wykonuje kolejny rzut – teraz trzema kostkami. Liczbę z pola dzieli przez liczbę oczek na wybranej kostce. Jeżeli nie może tego zrobić, wtedy podaje dzielnik, przez który liczbę z pola można podzielić. Podaje również wynik dzielenia. Wskazanie kostki z odpowiednią liczbą oczek lub podanie dobrego dzielnika – 1 punkt. Podanie dobrego wyniku dzielenia – 1 punkt. Potem kostką rzuca drugi gracz i postępuje w podobny sposób. Grę można zakończyć po dwukrotnym przejściu po polach pajęczyny lub zgodnie z zasadami wcześniej ustalonymi przez graczy. Wygrywa osoba, która zdobyła więcej punktów.

gra – rozwijanie umiejętności logicznego i strategicznego myślenia oraz rozumienia zasad

Powtarzam i utrwalam

1. Oblicz mamy i różnice.

27 + 8	42 + 50	24 + 62	28 + 16
89 + 6	30 + 47	71 + 35	49 + 23
43 - 7	78 - 30	85 - 42	55 - 37
85 - 9	95 - 65	99 - 67	83 - 49

2. Do biblioteki zakupiono 100 lektur. Dla klas trzecich 53 lektury, a dla klas drugich o 17 mniej. Pozostałe książki to lektury dla klas pierwszych. Ile lektur zakupiono dla klas pierwszych?

3. Od każdej z podanych liczb odejmij 27. Oblicz w zeszycie wybranym sposobem.

62 53 71 45 86 94

4. Wskaz właściwe daty.

Obóz narciarski odbędzie się w drugiej połowie stycznia.

15 XI - 29 XI 17 I - 30 I 30 I - 15 II

Obóz lyżwiarSKI odbędzie się na przełomie grudnia i stycznia.

21 IV - 5 V 6 XII - 20 XII 27 XII - 10 I

5. Którą godzinę pokazuje każdy zegar? Podaj ją na dwa sposoby, na przykład: 8:25 lub 20:25.

• Każdy budzik zadzwoni za 25 minut. Które to będą godziny?

1. Wittek zbudował wieżę. Zapisał, ile małych klocków użył. Jak obliczyć, ile klocków użył?

Maciek zbudował wieżę z 35 klocków. Jak obliczyć, ile klocków użył?

Można też obliczyć tak:

Gdy dodajemy sposobem pisemnym, zawsze musimy pamiętać, żeby zapisać jednostki pod jednostkami, a dziesiątki pod dziesiątkami. Najpierw dodajemy jednostki, potem dziesiątki.

d	j
3	5
+	2
5	9
	59

Oblicz w zeszycie sumy poznanymi sposobami.

15 + 62 44 + 55 42 + 46 11 + 43 18 + 81

4. Iza ma 4 lata. Ma dwóch braci: Alka i Staszka. Różnica wieku między braćmi to 3 lata. Młodszy z braci – Alek – jest starszy od Izy o 3 lata. Ile lat ma Alek? Ile lat ma Staszek?

6. Ile waży 2 bochenki chleba? Ile waży 1 bochenek? A ile waży ten bochenek?

7. Milena i Agata ważyły razem 72 kg. Agata waży 36 kg. Ile waży Milena?

8. Przepisz do zeszytu i wpisz odpowiednie znaki: >, < lub =.

10 cm > 10 mm 1 cm < 19 mm 10 m < 10 cm

10 mm < 10 m 30 cm < 3 m 100 cm < 1 m

100 dag < 1 kg 1 dag < 10 g 5 g < 6 dag

9. Odczytaj temperaturę z każdego termometru.

Wskaz temperaturę, którą pokazuje każdy termometr. Oblicz różnicę temperatury między najniższą a najwyższą.

zadanie trudniejsze

tytuł kręgu

1. Dorota była nad morzem 31 dni w lipcu i jeszcze tydzień w sierpniu. Ile razem dni Dorota była nad morzem?

- Brat Doroty był 18 dni w górach i 9 dni na Mazurach. Ile to razem dni?

2. Przejazdźka na bananie wodnym kosztuje 30 zł od osoby dorosłej i 20 zł od dziecka. Ile kosztowały razem bilety dla Doroty, babci i dziadka?

- Dziadek dał do kasy 100 zł. Ile otrzymał reszty?

3. Oblicz sumy, czyli wyniki dodawania, oraz różnice, czyli wyniki odejmowania.

$$12 + 6$$

$$22 + 6$$

$$72 + 6$$

$$18 - 5$$

$$28 - 5$$

$$88 - 5$$

$$17 + 8$$

$$27 + 8$$

$$77 + 8$$

$$17 - 9$$

$$27 - 9$$

$$77 - 9$$

4. Dzieci zrobiły z papieru 42 łódki. Do miski z wodą włożyły najpierw 4 łódki, a potem jeszcze 3. Ile łódek włożyły do miski? Ile łódek zostało?

5. Michał kupił plan Gdyni za 19 zł, pocztówkę za 8 zł i znaczek. Za wszystko zapłacił 30 zł. Ile kosztował znaczek?

6. Przed południem sprzedano 67 kubków soku z pomarańczy, a po południu o 9 kubków więcej. Ile kubków soku sprzedano po południu?

7. Każdą z podanych liczb zwiększ o 20.

40

50

80

36

52

79

8. Z każdego paska wypisz do zeszytu liczbę największą.

17 4 77 83 76 38

81 45 67 55 99 89

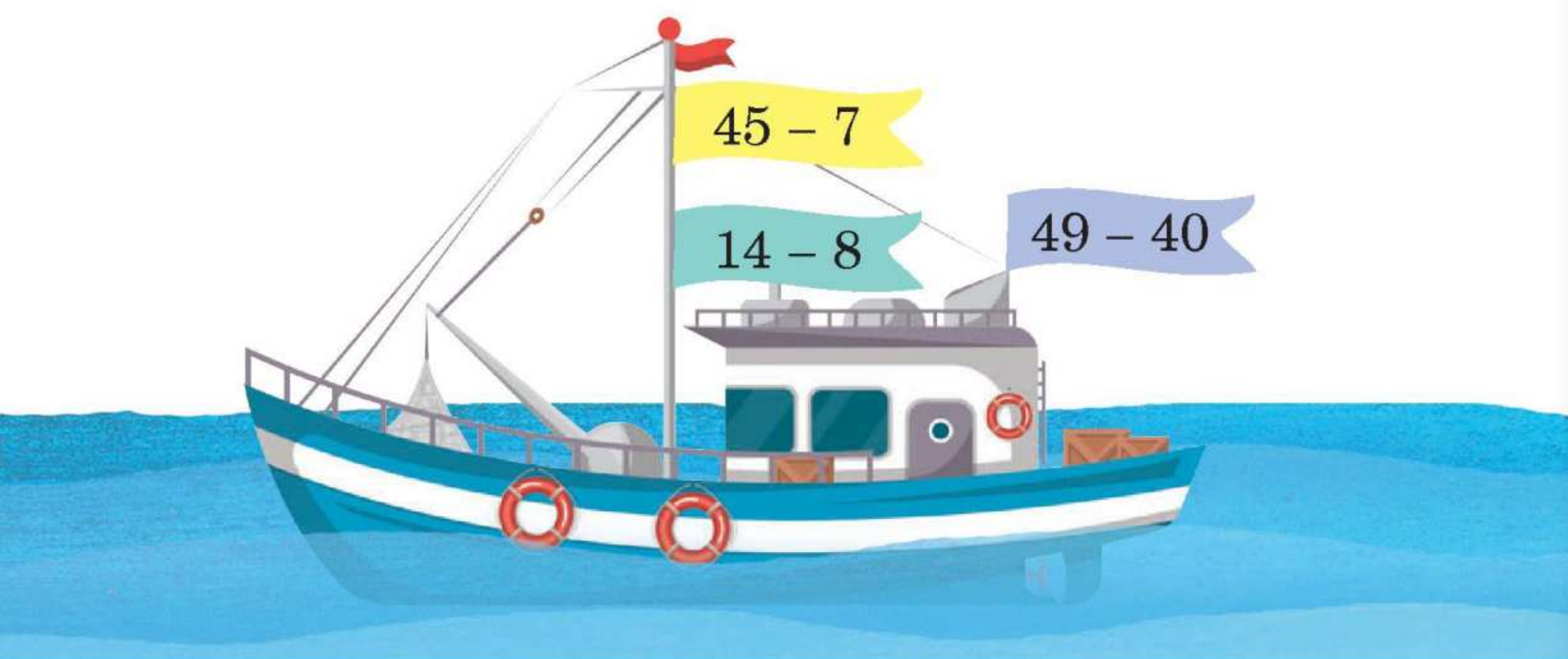
26 61 79 91 48 5

- Zapisz w zeszycie trzy wypisane wcześniej liczby w kolejności od największej do najmniejszej.
- Po czym rozpoznajesz, która liczba jest największa?

9. Do latarni morskiej może wejść jednorazowo 38 osób. Weszło już 30 osób. Ile osób może jeszcze wejść?

10. Z Koszalina do Kołobrzegu jest 45 km. Rowerzyści przejechali już 9 km. Ile kilometrów mają jeszcze do przejechania?

11. Wykonaj działania zapisane na kutrze, a dowiesz się, ile kilogramów ryb złowili rybacy przez kolejne dni. Ile kilogramów ryb złowili razem?

- Odczytaj z termometru temperaturę wody w Bałtyku. Porównaj ją z dzisiejszą temperaturą na dworze. Ile wynosi różnica między nimi?

1. Martyna przywiozła z wakacji takie pamiątki.

26 zł

12 zł

29 zł

33 zł

Powiedz, co komu podarowała, jeżeli:

- tata otrzymał pamiątkę o 4 zł tańszą od bransoletki.
- mama otrzymała pamiątkę o 7 zł droższą od statku w butelce.
- pamiątka dla brata była o 3 zł tańsza od ramki na zdjęcie.

- Jakie masz pamiątki z wakacji? Ułóż o nich zadanie.
Zapisz w zeszycie pytanie i obliczenie.

2. Krzyś ma w komputerze 3 foldery ze zdjęciami. W pierwszym folderze jest 25 zdjęć, w drugim jest o 10 mniej niż w pierwszym, a w trzecim jest o 5 więcej niż w drugim.

Ile zdjęć jest w drugim folderze?

Ile jest w trzecim?

Ile razem zdjęć ma Krzyś?

3. Oblicz w pamięci. Ułóż treść zadania do wybranego działania.

$$64 + 3$$

$$36 - 8$$

$$90 - 6$$

$$37 + 8$$

$$47 + 20$$

$$85 - 30$$

$$49 - 5$$

$$32 + 40$$

$$83 - 60$$

4. Popraw treść zadania tak, żeby można było je rozwiązać.

Pierwszego września do klasy 3a przyszło dwadzieścioro dwoje dzieci. Kilkoro nie wróciło jeszcze z wakacji. Ile razem dzieci jest w tej klasie?

★ 5. W dwóch koszach było razem 20 jabłek. Gdy z jednego kosza przełożono do drugiego 2 jabłka, to w obu koszach było ich po tyle samo. Ile jabłek było w każdym koszu na początku?

1. Ile patyczków jest w każdym kolorze? Ile jest dziesiątek, ile jedności?

- Policz dziesiątkami od 0 do 100.
- Wymień liczby między ósmą a dziewiątą dziesiątką.

2. Przeczytaj liczby zapisane w tabeli.

dziesiątki	jedności
3	9
9	3
8	0

Co oznacza cyfra 3 w pierwszym poziomym rzędzie, a co w drugim?

Co oznaczają cyfry w drugiej kolumnie?

Która z tych liczb jest największa?
Dlaczego?

3. Podaj najbliższą dziesiątkę każdej liczby. Popatrz na wzór.

10 ← 11

18 → [?]

[?] ← 31

[?] ← 34

39 → [?]

47 → [?]

[?] ← 72

56 → [?]

[?] ← 63

[?] ← 93

77 → [?]

86 → [?]

4. Dzieci ułożyły zagadki. Rozwiąż je.

zagadka Anity

Wiek mojej prababci można zapisać za pomocą cyfr, które są największą i najmniejszą liczbą jednocyfrową. Ile lat ma moja prababcia?

zagadka Tomka

Numer mojego buta jest liczbą, której cyfra jedności to 6, a cyfra dziesiątek jest od niej o 3 mniejsza. Jaki mam numer buta?

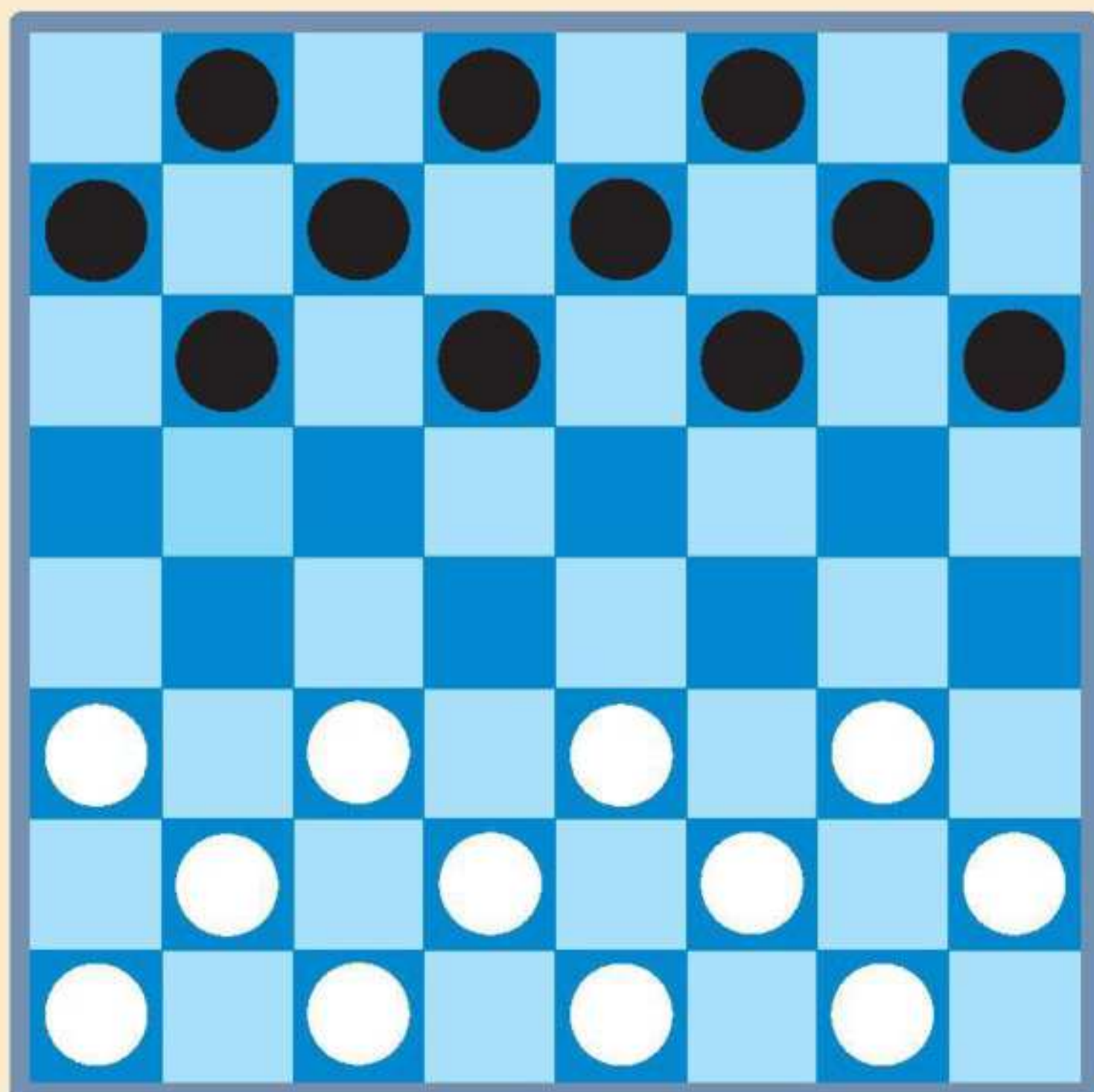
- Ułóż podobną zagadkę o wybranej liczbie dwucyfrowej.

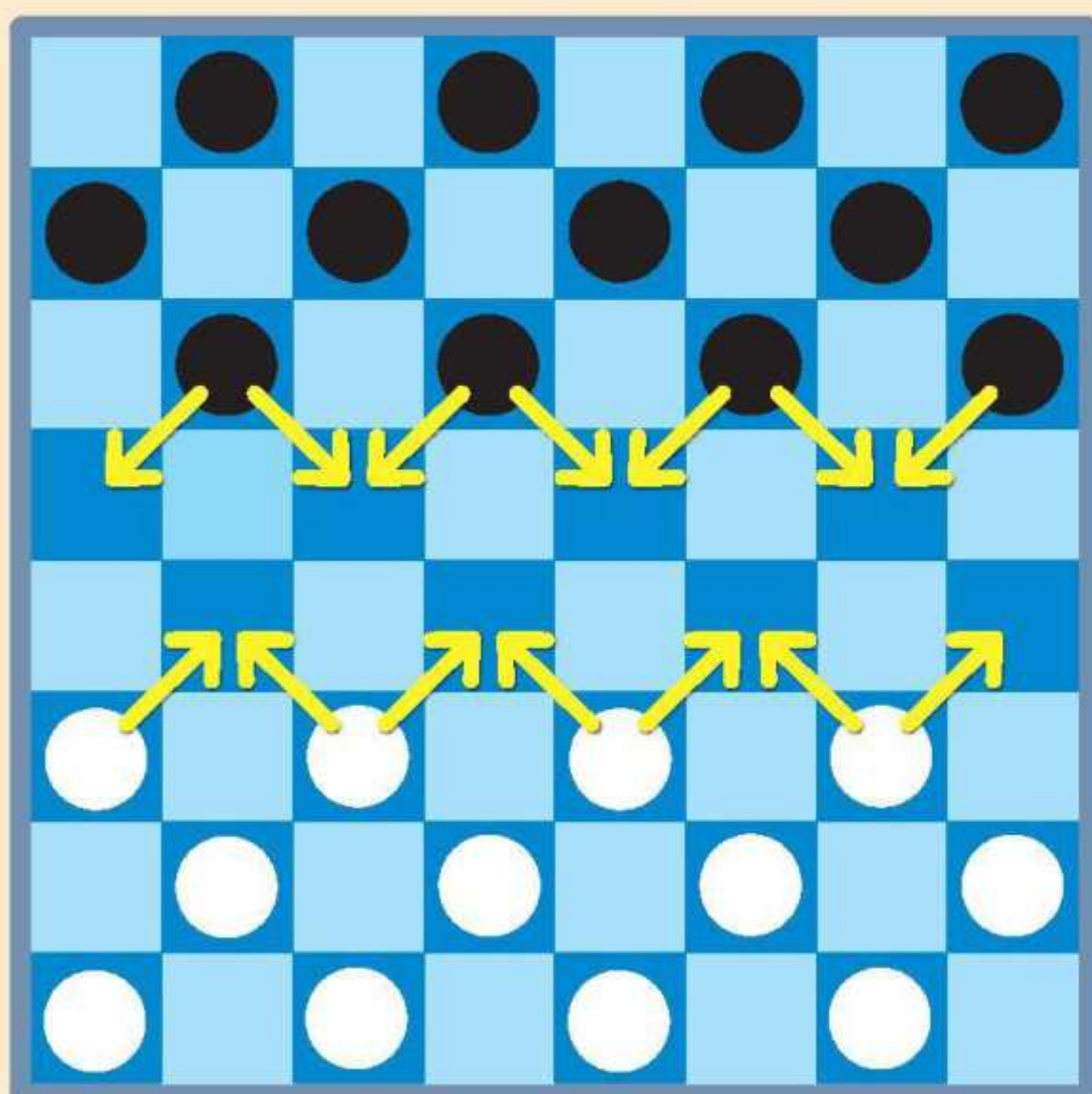
Warcaby

Gra dla 2 osób

Przygotujcie planszę do gry, 12 pionków białych i 12 czarnych.
Celem gry jest zabicie wszystkich pionków przeciwnika
lub zablokowanie ruchu jego pionków.

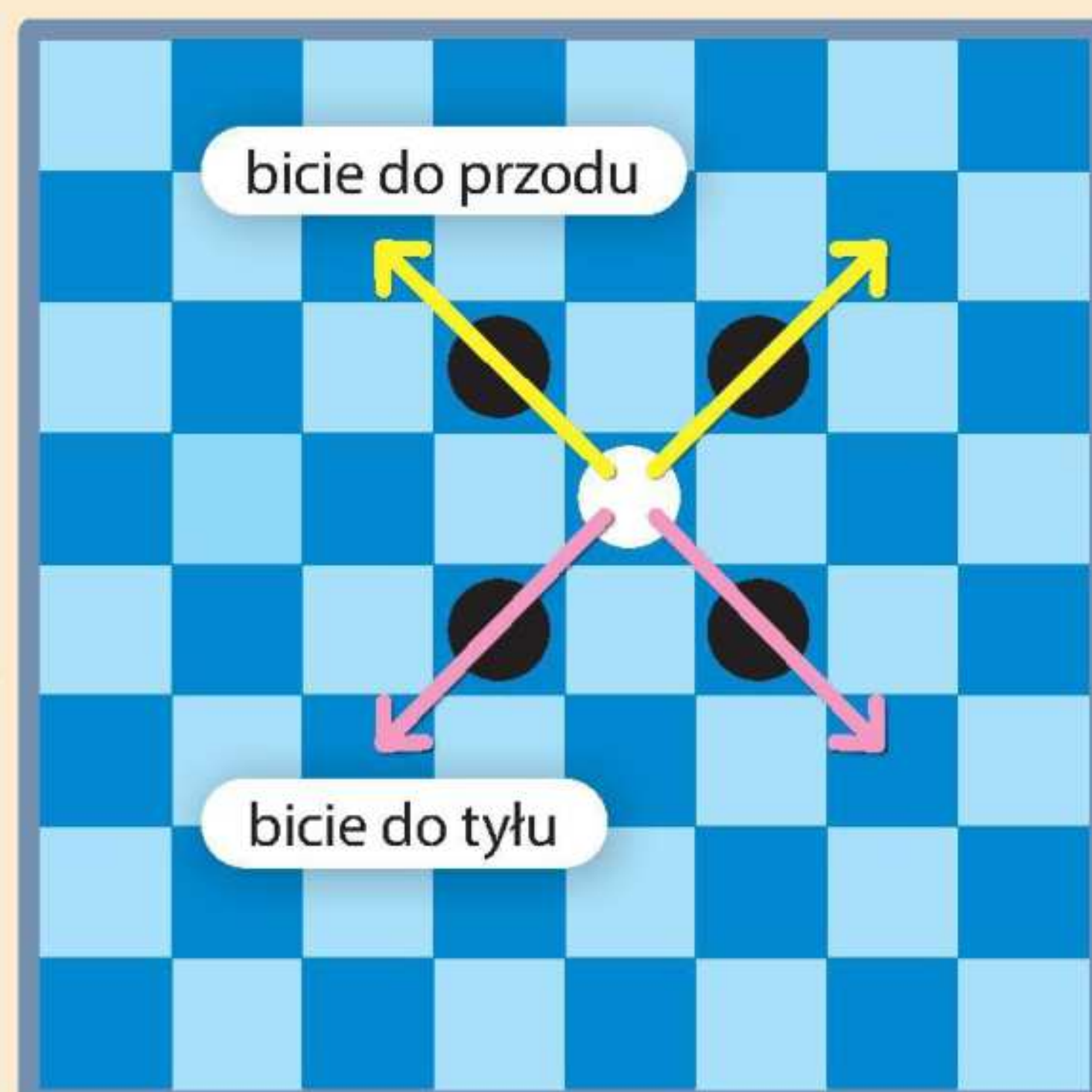

Każdy gracz ustawia swoje pionki na ciemnych polach planszy w 3 rzędach, tak jak na ilustracji. Grę rozpoczyna grający białymi pionkami. Pionki poruszają się po ciemnych polach planszy.

W kolejnych ruchach gracze na zmianę przesuwają swoje pionki po skosie do przodu o jedno pole. Każdy gracz stara się zabić jak najwięcej pionków przeciwnika i przeprowadzić swoje pionki do przeciwległego końca planszy.

Aby zabić pionek przeciwnika, należy przeskoczyć przez niego swoim pionkiem i stanąć na wolnym polu. Zbijając pionki można zarówno do przodu, jak i do tyłu. Bicie jest obowiązkowe.

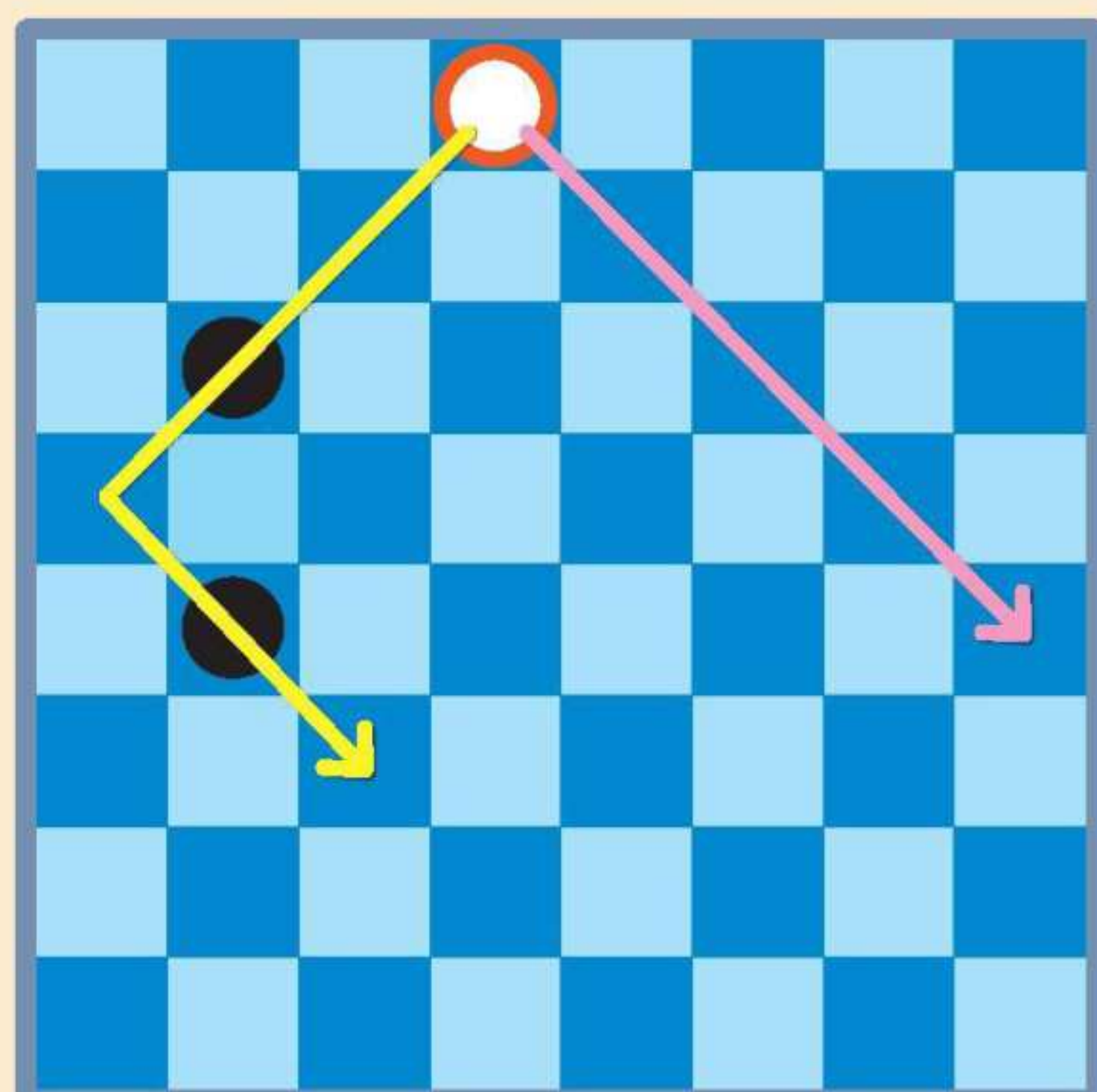

W jednym ruchu zbić można kilka pionków przeciwnika. Jeśli jest możliwość wielokrotnego bicia – również jest ono obowiązkowe. Zbite pionki usuwa się z planszy.

Pionek, który dojdzie do ostatniego rzędu planszy, zamienia się w damkę.

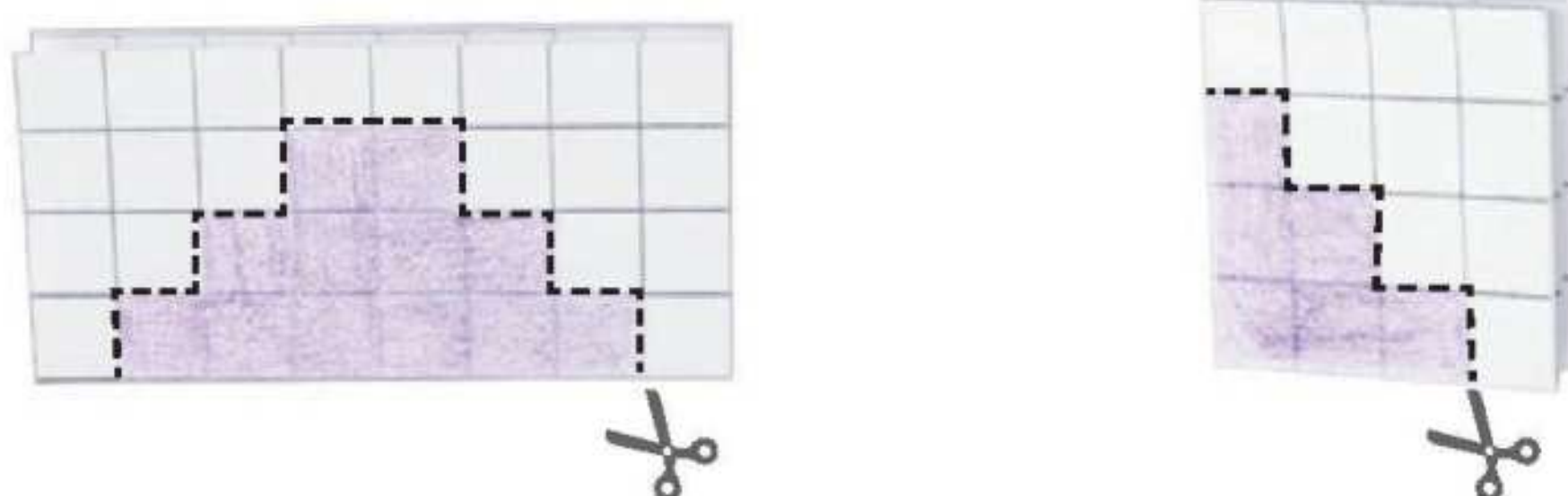
Jeżeli pionek w wyniku bicia dojdzie do ostatniego rzędu planszy i będzie mógł wykonać kolejne bicie, musi je wykonać. Wtedy nie staje się damką.

Damka może się przesuwać po skosie w każdym kierunku o dowolną liczbę ciemnych pól. Przymusowe bicie dotyczy również damki. Uwaga: Damkę zbija się tak jak zwykły pionek.

Jeżeli na planszy pozostaną tylko 2 damki – po jednej każdego gracza – gra kończy się remisem.

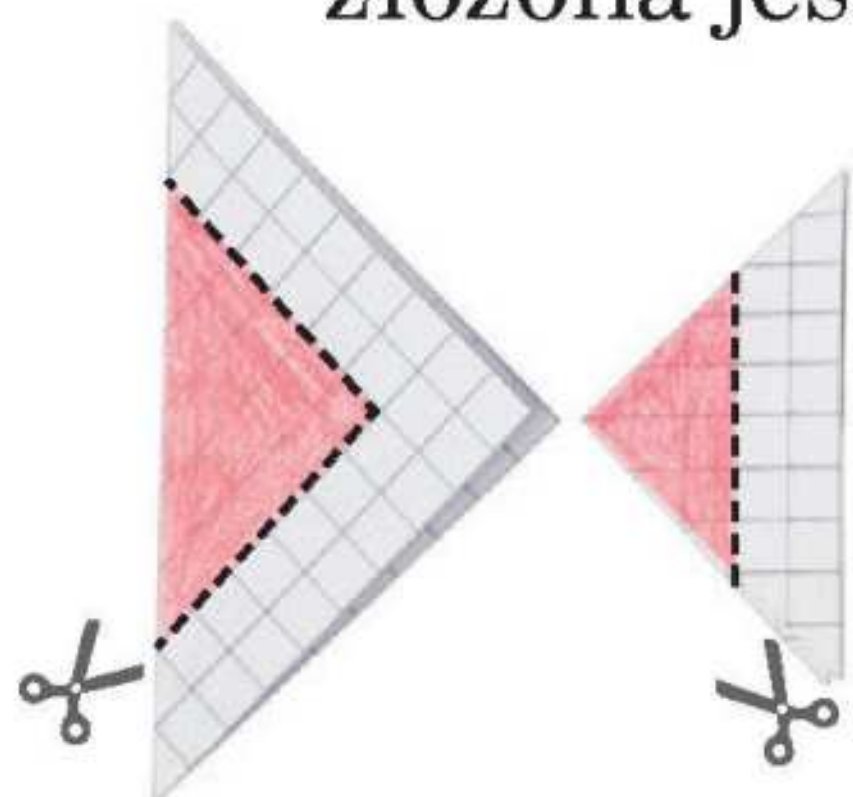
- 1.** Kuba przygotował dwie identyczne kwadratowe kartki w kratkę. Jedną z nich złożył na pół, a drugą na pół i jeszcze raz na pół. Potem na złożonych kartkach narysował takie wzory i je wyciął.

Następnie Kuba rozłożył wycięte figury i stwierdził, że są one identyczne. Powiedz, dlaczego tak się stało.

- Przygotuj dwie identyczne kwadratowe kartki w kratkę. Złóż je tak jak Kuba. Narysuj na nich takie same wzory i je wytnij.

- 2.** Popatrz, jak można inaczej składać kwadratowe kartki – jedna złożona jest na pół, a druga na pół i jeszcze raz na pół.

- Przygotuj dwie identyczne kwadratowe kartki w kratkę i złóż je tak jak na zdjęciu. Narysuj na każdej z nich taki wzór i go wytnij. Co możesz powiedzieć o otrzymanych figurach? Czy są symetryczne? Dlaczego?

- 3.** Przygotuj dwie identyczne kwadratowe kartki w kratkę. Złóż je na pół i jeszcze raz na pół. Potem, korzystając z linii zagięć, złóż kartki w harmonijkę. Na każdej z nich narysuj taki wzór jak na zdjęciu. Zwróć uwagę, w którym miejscu harmonijki wzór jest narysowany.

Wytnij oba wzory, tnąc jednocześnie przez wszystkie warstwy harmonijek, i rozłóż kartki. Co możesz powiedzieć o wyciętych figurach? Czym się od siebie różnią? W czym są do siebie podobne?

1. Przyjrzyj się ilustracji i powiedz, z jakich atrakcji mogą korzystać dzieci w parku zabaw.

- Opowiedz, którą drogą Karol może dojść do trampoliny. Używaj określeń: w prawo, w lewo, w górę, w dół, po skosie. Powiedz, co będzie mijał po drodze. Którą drogę wybrały inne dzieci z twojej klasy?
- Dokąd dojdzie Ania? Sprawdź na podstawie poniższego kodu.

2→ 2↓ 2↘ 1→ 5↓ 2↘ 2→ 2↘ 3→ 1↗ 2→
- Zapisz w zeszycie kod, który wyznaczy drogę od piaskownicy do domku.

1. Ile złotych miał Dawid?
Ile złotych dostał?
Ile złotych ma razem?

$$\begin{array}{r} 42 + 6 = \boxed{?} \\ \hline 8 \end{array}$$

Miał		
Dostał		

- Ile złotych miała Oliwia?
Ile złotych dostała?
Ile złotych ma razem?

$$\begin{array}{r} 35 + 4 = \boxed{?} \\ \hline 9 \end{array}$$

Miała		
Dostała		

- Co zauważasz?

2. Oblicz sumy w pamięci.

$$\begin{array}{r} 61 + 7 \\ 91 + 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 32 + 5 \\ 72 + 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 43 + 4 \\ 63 + 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 62 + 4 \\ 92 + 4 \end{array}$$

Takie obliczenia można też zapisać tak:

Przy takim sposobie zapisu dodawania trzeba pamiętać, żeby zapisać **jedności** pod **jednościami**. Obliczanie

zaczynamy od dodania **jedności**. Taki sposób dodawania nazywamy **dodawaniem sposobem pisemnym**.

dziesiątki	jedności
6	1
+	7
6	8

6	1
+	7
6	8

3. Oblicz w zeszycie sposobem pisemnym.

$$52 + 7$$

$$73 + 4$$

$$61 + 8$$

$$95 + 3$$

$$44 + 5$$

1. Ile było pieniędzy?
Ile dołożono?
Ile to razem?

$$\begin{array}{r} 34 \\ + 6 \\ \hline 10 \end{array} = \boxed{?}$$

Było		
Dołożono		
Razem		

Maciek zapisał obliczenie tak:

Najpierw dodał **jedności** $4 + 6$.
Otrzymał **10 jednostki**,
czyli **1 dziesiątkę**. Pod **jednościami**
zapisał więc **0**, a **1 dziesiątkę** dodał
do **dziesiątek**. Otrzymał **4 dziesiątki**.

d	j
3	4
+	6
4	0

1	
3	4
+	6
4	0

2. Oblicz w zeszycie takim sposobem jak Maciek z zadania 1.

$65 + 5$

$43 + 7$

$72 + 8$

$51 + 9$

$86 + 4$

- Ułóż treść zadania do działania $33 + 7$.

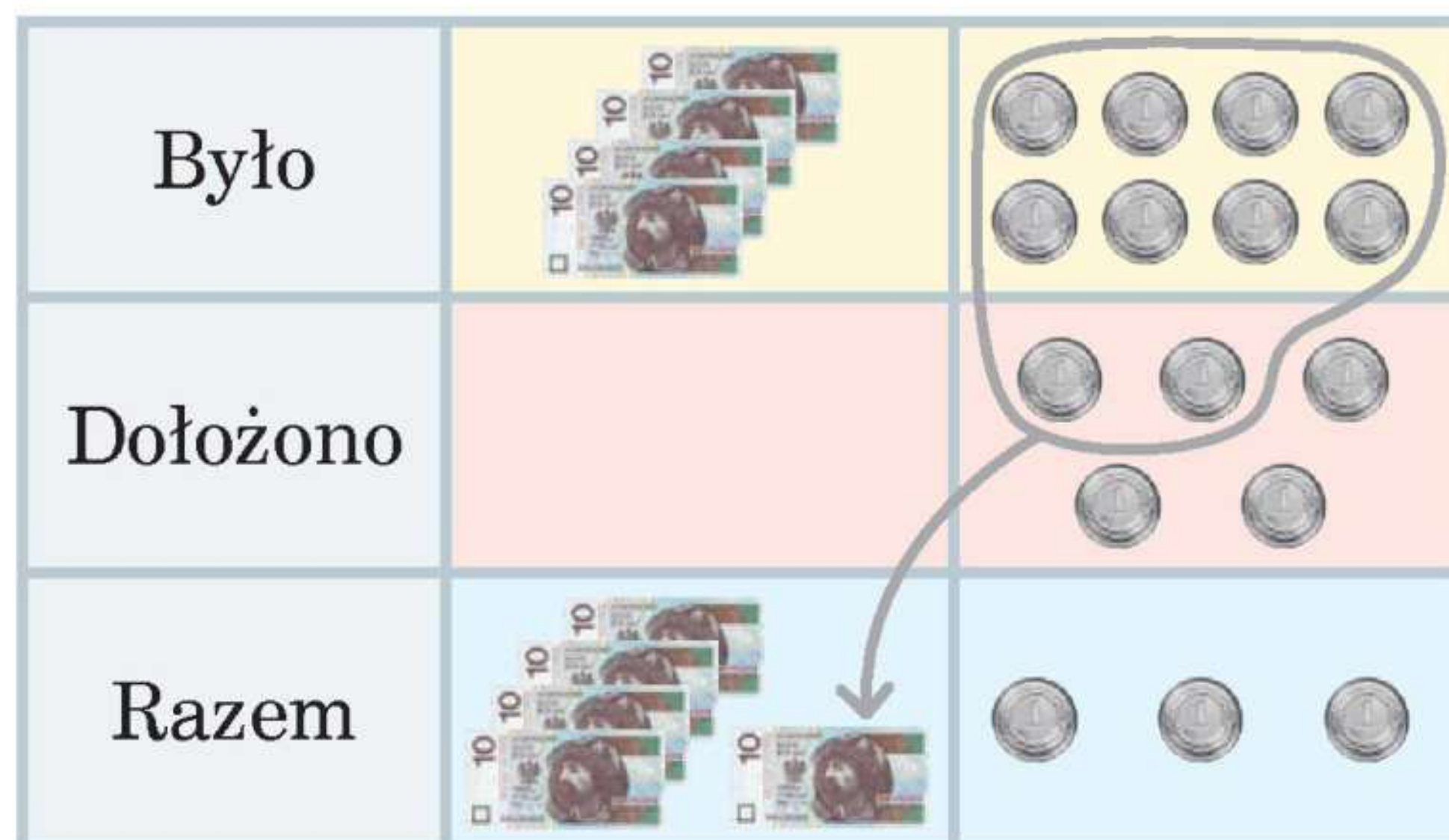
3. Zosia zrobiła z mamą rogaliki: 21 z serem i o 9 więcej z jabłkami. Ile zrobiły rogalików z jabłkami? Ile zrobiły wszystkich rogalików?

- Mama wstawiła rogaliki do piekarnika na 45 minut. Niestety, zapomniała o nich i piekły się o 5 minut dłużej. Ile minut piekły się rogaliki?

- ★ 4. Na pierwsze zajęcia sportowe przyszło 15 uczniów, a na każde kolejne o 2 uczniów więcej niż na poprzednie. Na które zajęcia przyszło 25 uczniów?

5. Ile było pieniędzy?
Ile dołożono?
Ile to razem?

$$48 + 5 = \boxed{?}$$

Kasia obliczała tak:

$$48 + 5 = 48 + 2 + 3 = \boxed{?}$$

Jak obliczała?

A potem tak:

$$48 + 5 = 40 + 8 + 5 = \boxed{?}$$

Jak tu obliczała?

Można też obliczać sposobem pisemnym:

Najpierw dodajemy **jedności**. Jest ich **13**.

13 to są **3 jedności** i **1 dziesiątka**.

Pod **jednościami** zapisujemy **3**,

a **1 dziesiątkę** zapisujemy nad **dziesiątkami**

i dodajemy **dziesiątki**. Otrzymujemy **5 dziesiątek**.

d	j
4	8
+	5
5	3

1	
4	8
+	5
5	3

6. Oblicz w zeszycie sposobem pisemnym.

$$34 + 8$$

$$67 + 6$$

$$49 + 4$$

$$78 + 3$$

$$88 + 7$$

- Ułóż treść zadania do wybranego działania.

7. Janek jechał z wujkiem w góry. Po przejechaniu 68 km wujek powiedział, że mają jeszcze do pokonania o 9 km więcej, niż przejechali. Ile kilometrów muszą jeszcze przejechać?

1. Oblicz różnice w pamięci.

$$\begin{array}{r} 49 - 7 \\ 89 - 7 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 38 - 5 \\ 98 - 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 76 - 4 \\ 86 - 4 \end{array}$$

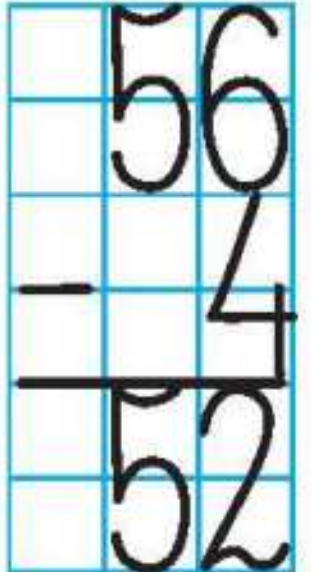
$$\begin{array}{r} 57 - 3 \\ 67 - 3 \end{array}$$

2. W pudełku było 56 magnesów. Do przypięcia obrazka wyjęto 4 magnesy. Ile magnesów zostało w pudełku?

Kaja zapisała obliczenie tak:

Przy takim sposobie zapisu odejmowania trzeba pamiętać, żeby zapisać **jedności** pod **jednościami**. Obliczanie zaczynamy od odjęcia **jedności**. Taki sposób odejmowania nazywamy **odejmowaniem sposobem pisemnym**.

d	j
5	6
-	4
5	2

3. Oblicz w zeszycie sposobem pisemnym.

$$47 - 6$$

$$78 - 3$$

$$69 - 7$$

$$95 - 4$$

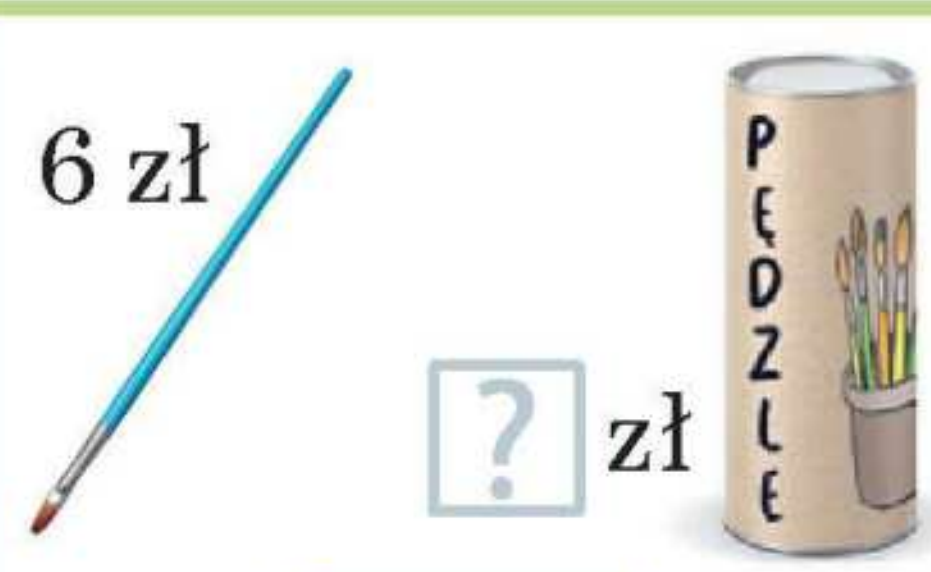
$$96 - 3$$

4. Oblicz cenę pudełka farb, kompletu pędzli i sztalugi.

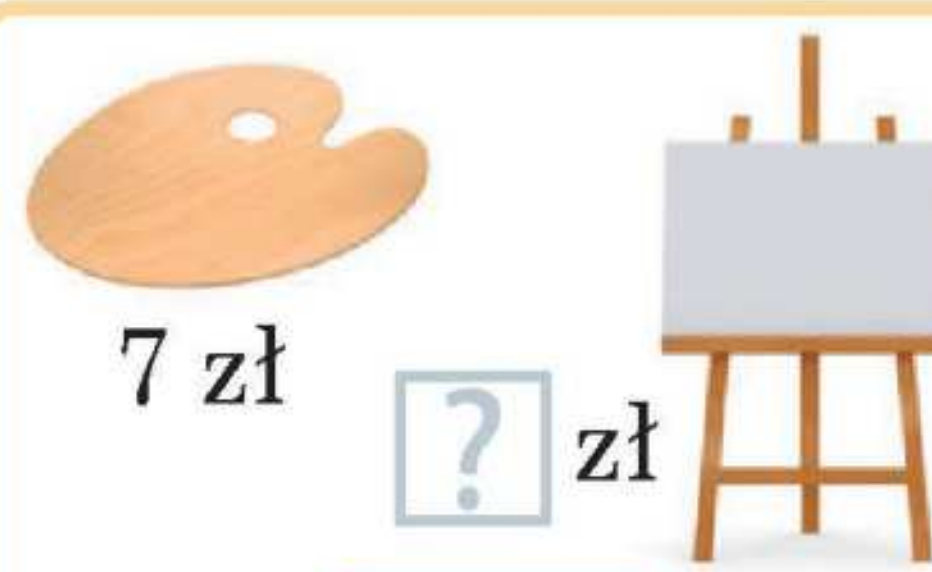
3 zł ? zł

37 zł

6 zł ? zł

59 zł

7 zł ? zł

98 zł

5. Oblicz różnice i sprawdź według wzoru. Obliczenia zapisz w zeszycie.

$$\begin{array}{r} 96 \\ - 5 \\ \hline 91 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 91 \\ + 5 \\ \hline 96 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 78 \\ - 4 \\ \hline \boxed{?} \boxed{?} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 55 \\ - 3 \\ \hline \boxed{?} \boxed{?} \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 99 \\ - 8 \\ \hline \boxed{?} \boxed{?} \end{array}$$

1. Darek miał

. Chciał zwrócić siostrze dług, który wynosił 8 zł.

Rozmienił

i oddał siostrze.

Zostały mu

i

$$40 - 8 = \boxed{?}$$

Darek obliczał tak:

Najpierw odejmował **jedności**.

Ponieważ od 0 nie można odjąć 8,

jedną z **4 dziesiątek** zamienił na **jedności**.

Otrzymał **10 jedności**, od których odjął **8 jedności**.

Zostały **2 jedności**. Zapisał je pod **jednościami**.

Zostały jeszcze **3 dziesiątki**, które zapisał pod **dziesiątkami**.

d	j	
3	10	310
4	0	40
-	8	-8
3	2	32

2. Oblicz w zeszycie sposobem pisemnym.

$$50 - 7$$

$$70 - 6$$

$$80 - 9$$

$$90 - 5$$

$$60 - 4$$

- ★ 3. Nad brzegiem jeziora stały łódki i kajaki – razem 28. Gdyby było o 8 łódek więcej, to kajaków i łódek byłoby po tyle samo. Ile łódek, a ile kajaków stało nad brzegiem jeziora?

4. Do każdej podanej liczby dodaj 9. Oblicz w pamięci.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

• Od każdej podanej liczby odejmij 9.

10 11 12 13 14 15 16 17 18

5. W wagonie metra jest 46 miejsc siedzących. 7 z tych miejsc było wolnych. Ile miejsc było zajętych?

Eliza obliczała tak:

$$\begin{array}{r} 46 - 7 = 46 - 6 - 1 = \boxed{?} \\ \begin{array}{cc} \text{6} & \text{1} \end{array} \quad \begin{array}{c} \text{40} \end{array} \end{array}$$

Maks obliczał tak:

Najpierw odejmował **jedności**. Ponieważ od 6 nie można odjąć 7, jedną z 4 **dziesiątek** zamienił na **jedności**.

Otrzymał 16 **jedności**, od których odjął 7 **jedności**.

Zostało 9 **jedności**. Zapisał je pod **jednościami**.

Zostały jeszcze 3 **dziesiątki**, które zapisał pod **dziesiątkami**.

d	j
3	16
4	6
-	7
3	9

3	16
4	6
-	7
3	9

6. Przepisz działania do zeszytu i oblicz sposobem pisemnym.

$63 - 9$

$63 - 8$

$63 - 7$

$63 - 6$

$93 - 9$

$93 - 8$

$93 - 7$

$93 - 6$

7. Jakie mogą być ceny figurek zwierząt? Zapisz je w zeszycie.

$\boxed{?}$ zł

$\boxed{?}$ zł

48 zł

$\boxed{?}$ zł

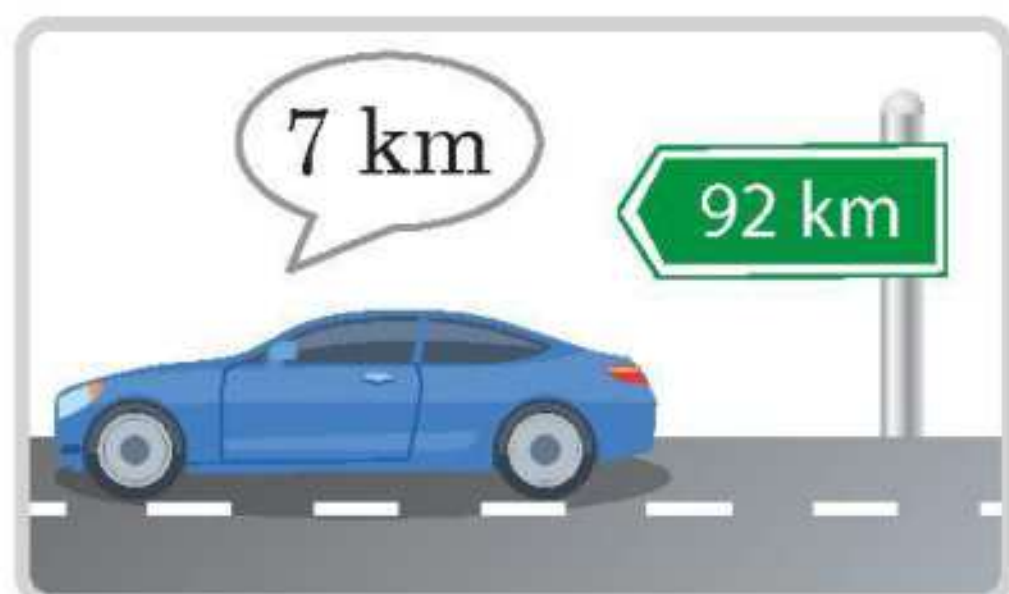
$\boxed{?}$ zł

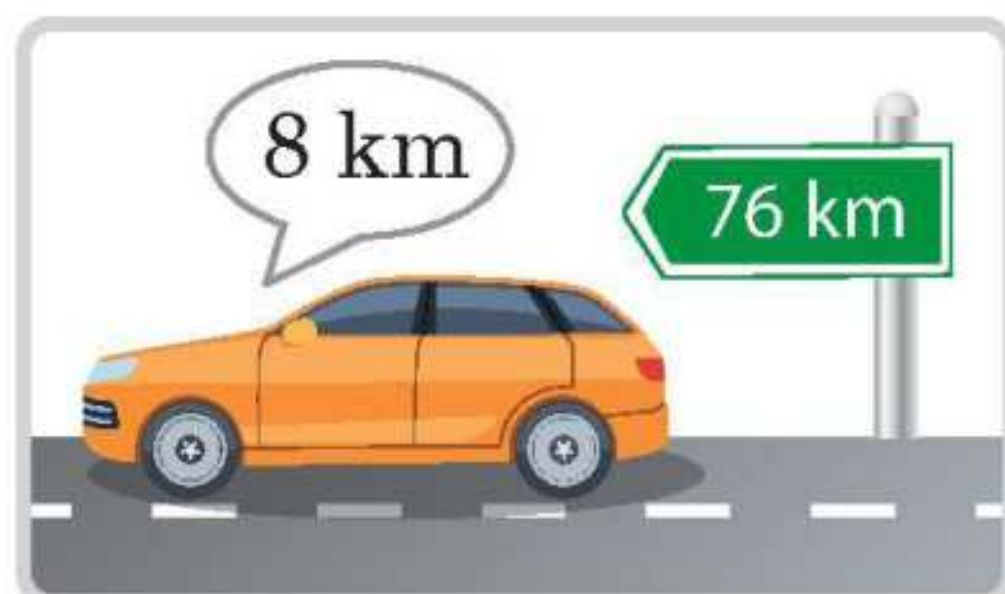
9 zł

53 zł

1. Rodziny Alka, Igi i Ewy mają działki za miastem. Odczytaj z ilustracji, w jakiej odległości od ich domów są te działki. Zobacz, ile kilometrów przejechała już każda rodzina. Oblicz, ile kilometrów musi jeszcze przejechać.

rodzina Alka km

rodzina Igi km

rodzina Ewy km

- Odczytaj działania i powiedz, co zauważasz.

$$92 - 7 = 85 \quad \text{bo} \quad 85 + 7 = 92$$

W podobny sposób sprawdź w zeszycie wyniki dwóch pozostałych działań.

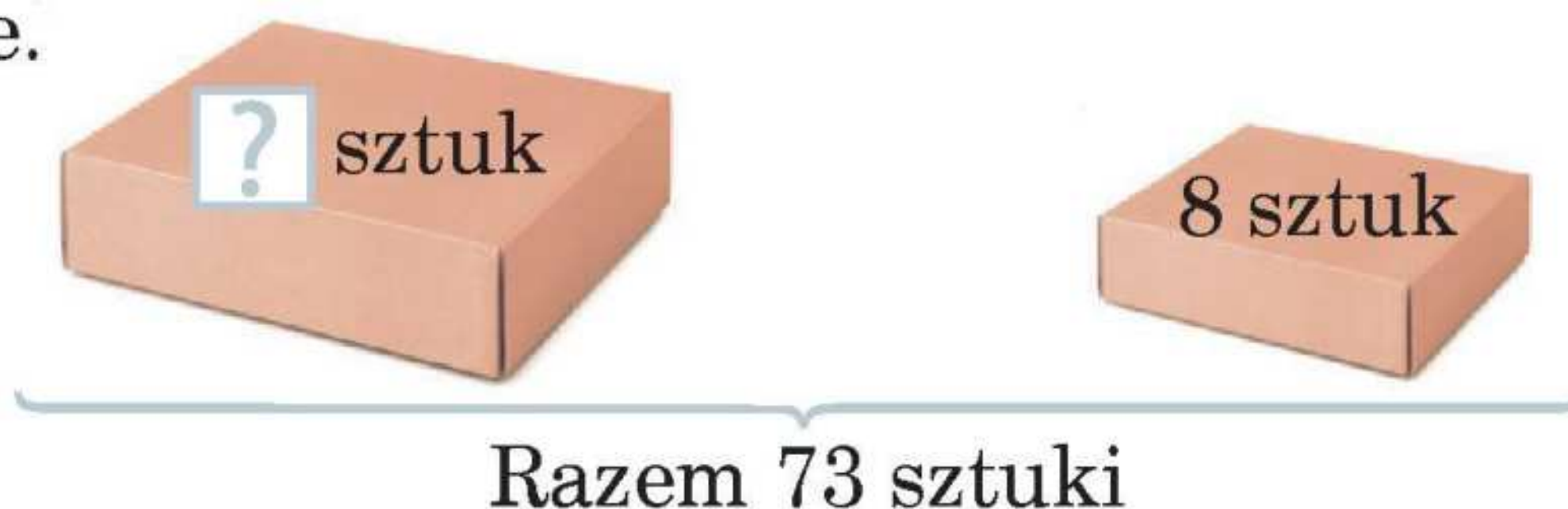
2. Oblicz w zeszycie i sprawdź.

$43 - 8$	$34 - 6$	$85 - 8$	$76 - 9$
$52 - 4$	$82 - 7$	$64 - 7$	$77 - 8$
$92 - 6$	$53 - 5$	$90 - 6$	$71 - 3$

3. Hubert i Adam mają razem 36 zł. Adam ma 9 zł. Ile pieniędzy ma Hubert? O ile więcej pieniędzy ma Hubert niż Adam?

4. Z cyfr 5, 8, 7 wybierz dwie i ułóż z nich liczbę dwucyfrową. Liczbę, która została, dodaj do ułożonej liczby lub od niej odejmij. Zapisz w zeszycie sześć przykładów.

5. Ułóż treść zadania do ilustracji. Zapisz w zeszycie pytanie i obliczenie.

1. Odczytaj, co i za ile złotych można kupić w sklepie „Upominek”. Oblicz, ile trzeba zapłacić za każdy upominek zapakowany do czerwonej torebki.

26 zł

64 zł

35 zł

52 zł

8 zł

- O ile złotych tańsza jest torebka od kubka, o ile od szkatułki, o ile od skarbonki, a o ile od samochodu?

2. Sprawdź, czy niebieski kwadrat jest magiczny.

9	8	13
14	10	6
7	12	11

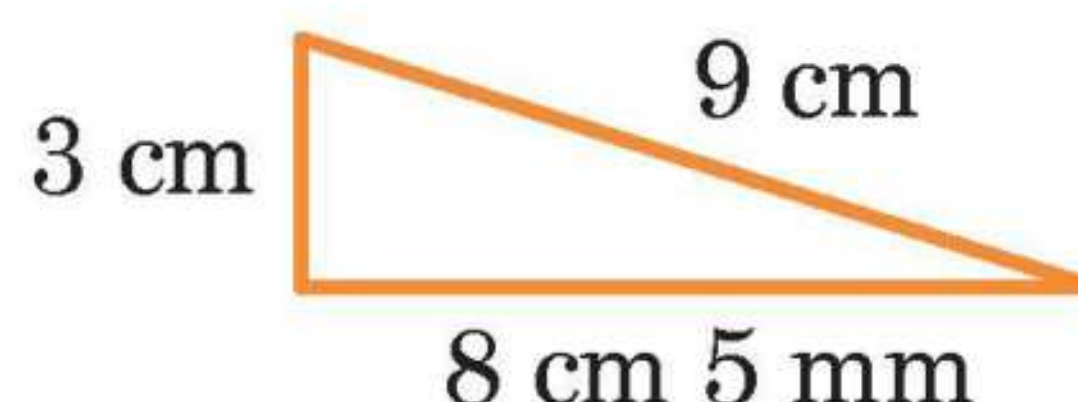
6	9	2
3	5	7
8	1	4

- Które dwie cyfry w zielonym kwadracie należy zamienić miejscami, żeby kwadrat był magiczny?

- Zmierz długość boku małego kwadracika w niebieskim lub zielonym kwadracie.

Sprawdź, czy taki duży kwadrat można narysować na:

- prostokątnej kartce o bokach 8 cm i 2 cm
- trójkątnej kartce o bokach 3 cm, 8 cm 5 mm, 9 cm.

3. W podanych liczbach zamień miejscami cyfrę dziesiątek z cyfrą jedności. Otrzymane liczby zapisz w zeszycie od najmniejszej do największej.

45

68

73

94

56

18

33

4. Beata dostała na urodziny telefon komórkowy. Ułożyła do niego czterocyfrowy kod PIN. Jaki mógł być ten kod, jeżeli każda kolejna cyfra była o 2 mniejsza od poprzedniej? Podaj dwa przykłady.

1. Przeczytaj zadania. Wskaż do każdego z nich odpowiednie działanie.

Eryk znalazł w lesie 40 grzybów, a Małgosia znalazła o 8 grzybów więcej. Ile grzybów znalazła Małgosia?

Eryk znalazł w lesie 40 grzybów, a Małgosia znalazła o 8 grzybów więcej. Ile grzybów znaleźli razem?

Eryk znalazł w lesie 40 grzybów, Małgosia znalazła o 8 grzybów więcej niż Eryk, a Sara o 2 grzyby więcej niż Eryk i Małgosia razem. Ile grzybów znalazła Sara?

$$40 + 40 + 8 + 2$$

$$40 + 40 + 8$$

$$40 + 8$$

$$40 + 40 + 8 - 2$$

2. Oblicz sumy i różnicę. Porównaj liczby.

$$35 + 8 \quad \text{44}$$

$$72 - 6 \quad \text{56}$$

$$83 + 8 \quad \text{91}$$

3. Do sklepu z warzywami przywieziono 52 kg orzechów. W dostawie było 8 kg orzechów laskowych, a pozostałe to orzechy włoskie. Ile kilogramów orzechów włoskich przywieziono do sklepu?
4. W sobotę harcerze wybrali się na rajd rowerowy. Rajd składał się z trzech etapów: 27 km, 9 km i 8 km. Jaka była łączna długość trasy tego rajdu?
- ★ 5. Marek, Jacek, Romek i Grzesiek jeździli na rowerach. Marek przejechał dłuższą trasę niż Jacek. Jacek przejechał krótszą trasę niż Romek, ale dłuższą niż Grzesiek. Który chłopiec przejechał najkrótszą trasę? Wykonaj rysunek pomocniczy.

1. Staś i Helenka chcą kupić zwierzęta domowe. Staś marzy o żółwiu, a Helenka o króliku. Oblicz, czy każdemu dziecku wystarczy pieniędzy na kupno tych zwierząt.

Staś miał   . Dostał .

81 zł

Staś ma razem ? zł. Czy wystarczy mu pieniędzy, żeby kupić żółwia? Ile pieniędzy mu zostanie lub zabraknie?

Helenka miała .

72 zł

Dostała   .

Helenka ma razem ? zł. Czy wystarczy jej pieniędzy, żeby kupić królika? Ile pieniędzy jej zostanie lub zabraknie?

2. Oblicz w zeszycie. Podkreśl najmniejszą sumę i największą różnicę.

$63 + 30$

$20 + 74$

$64 - 40$

$98 - 30$

$47 + 40$

$50 + 38$

$95 - 60$

$58 - 10$

$35 + 20$

$30 + 49$

$88 - 70$

$91 - 80$

3. Odczytaj z cennika, ile kosztują zwierzęta, które można kupić w sklepie zoologicznym. Rozwiąż zadania w zeszycie.

- Ile trzeba razem zapłacić za chomika i myszokoczka?
- Bartek dał do kasy 50 zł. Otrzymał złotówkę reszty. Co kupił?
- Wujek Tadek wydał w sklepie 100 zł. Co mógł kupić? Podaj kilka przykładów.

Cennik	
chomik	20 zł
papuga	80 zł
myszokoczek	18 zł
królik miniatúrka	72 zł
żółw	81 zł
świnka morska	49 zł
myszka biała	10 zł

1. Uzupełnij zdania odpowiednimi liczbami.
Odczytaj uzupełnione zdania.

Liczba o 30 mniejsza od 64 to .

Liczba o 40 mniejsza od to 37.

Liczba o mniejsza od 55 to 35.

2. Odczytaj zapisane liczby. Zapisz w zeszycie słowami liczby od 1 do 9.

1 jeden

4

7

2

5 pięć

8

3 trzy

6 sześć

9 dziewięć

3. Zapisz w zeszycie podane liczby słowami i cyframi.

jedenaście

szesnaście

dziesięć

dwanaście

siedemnaście

dwadzieścia

trzynaście

osiemnaście

trzydzieści

czternaście

dziewiętnaście

czterdzieści

piętnaście

pięćdziesiąt

4. Zapisz w zeszycie podane liczby cyframi i słowami od największej do najmniejszej.

sześćdziesiąt

czterdzieści

sto

siedemdziesiąt

90

60

40

70

50

100

80

dziewięćdziesiąt

pięćdziesiąt

osiemdziesiąt

5. Dowiedz się, gdzie i kiedy zapisujemy liczby słowami.

1. Odczytaj znaki rzymskie.

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
---	----	-----	----	---	----	-----	------	----	---	----	-----

- Wymień kolejno nazwy miesięcy, wskazując odpowiednie znaki rzymskie na pasku.
- Żółtym kolorem zaznaczono miesiące, w których tata Artura wyjeżdża na szkolenie. Nazwij te miesiące.
- Niebieskim kolorem zaznaczono miesiące, w których klasa Marysi idzie do kina. Nazwij te miesiące.
- Które miesiące są niepokolorowane? Nazwij je.

2. Zebranie z rodzicami odbyło się 6 września. Ustalono wtedy, że 3 ostatnie dni tego miesiąca dzieci spędzą na wycieczce w Toruniu. Wymień, które to dni.

WRZESIEŃ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

- Ile dni miały dzieci na przygotowanie się do wycieczki?
Ile to tygodni?

3. Odczytaj poniższe daty. Odszukaj te same daty zapisane różnymi sposobami i przepisuj je do zeszytu.

2 maja	20 XI	15 marca	31 maja	15 VIII	31 V
20 VII	31.05	20.07	15 III	20 lipca	15.03

- Zapisz w zeszycie różnymi sposobami datę swoich urodzin oraz daty urodzin członków swojej rodziny.

4. Przygotuj 3 patyczki. Jaka najmniejszą, a jaką największą liczbę zapisaną znakami rzymskimi ułożysz, wykorzystując wszystkie patyczki? Zapisz te liczby w zeszycie.

- 17 IX 12.06 4 listopada

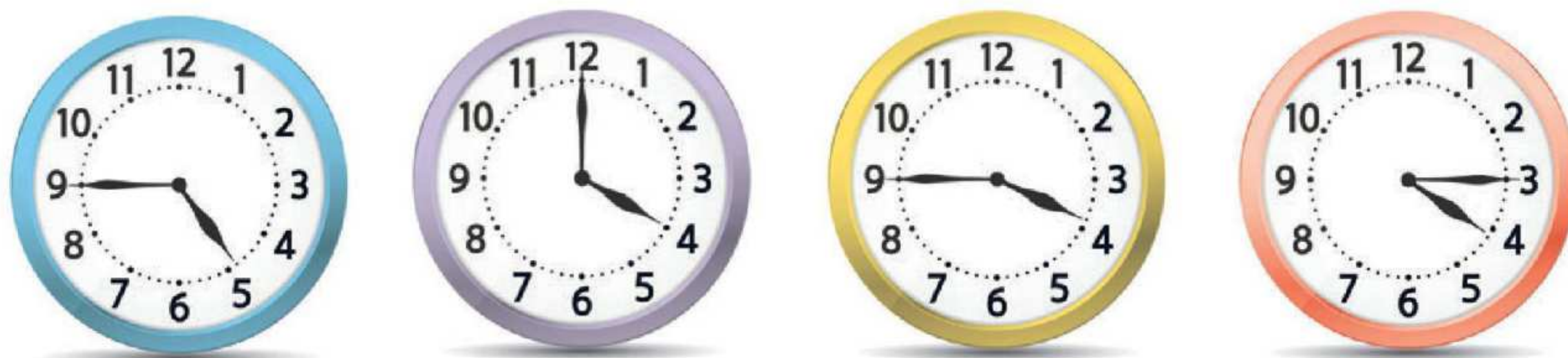
13 I	26 VI	26 II	4 IV	10 XII	9 VIII

- 27 VII – 9 VIII

6	7	8			21	22	23			5	6	7			20	21	22				
5		9			20		24			4		8			19		23				
4		10			19		25			3		9			18		24				
3		11			18		26			2		10			17		25				
2		12			17		27			1		11			16		26				
1		13	14	15	16		28	29	30	31		12	13	14	15		27	28	29	30	31

- 24 ■ Na skrzydłach wiatru

- 1.** Zegary pokazują godziny popołudniowe. Odczytaj je. W jakiej kolejności zegary powinny być ułożone, żeby pokazywały godziny od najwcześniejszej do najpóźniejszej?

- 2.** Zegary pokazują godziny wieczorne. Odczytaj je.

- Którą godzinę pokaże każdy zegar po upływie 20 minut?
 - Ile czasu upłynęło od godziny, którą pokazuje czerwony zegar, do godziny, którą pokazuje żółty zegar?
- 3.** Do zbioru owoców przyjeżdżają pracownicy. Pracują po 6 godzin dziennie, do godziny 14.00. O której godzinie zaczynają pracę?
- Właściciel sadu powiedział, że za półtorej godziny pracownicy powinni rozpocząć pracę. O której godzinie to powiedział?
- 4.** Lekcja w szkole trwa 45 min.
Zegar pokazuje, o której godzinie rozpoczęła się druga lekcja. Powiedz, o której godzinie ta lekcja się skończy.

- 5.** Oblicz, ile godzin upłynęło.

od 7.20 do 19.20

od 7.55 do 19.55

od 11.48 do 23.48

1. Odczytaj rebus.

~~swe~~

tor=metr

~~ć~~

e=u

2

grys=siące

bu=ła

2. Odczytaj temperatury na termometrach. Do których sytuacji pasują te temperatury?

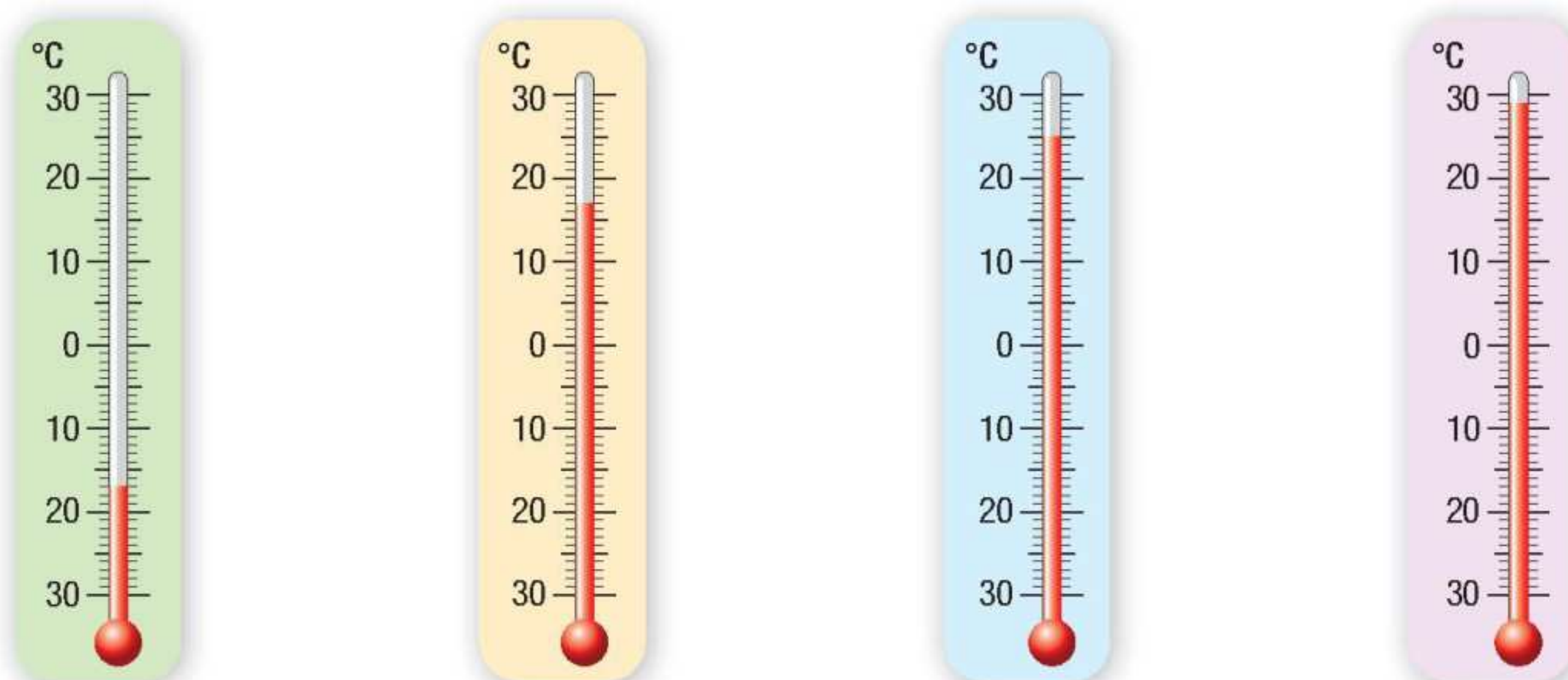
Termometr został wynaleziony w Grecji ponad 2000 lat temu. Pierwsze tego typu przyrządy nie miały podziałki. Później konstrukcja termometru stawała się coraz bardziej precyzyjna, ponieważ ludzie chcieli jak najdokładniej mierzyć temperaturę ciała, otoczenia lub różnych substancji. Obecnie najbardziej znane termometry to te ze skalą Celsjusza lub Fahrenheita (czytaj: *Farenhajta*).

0 stopni Celsjusza to 32 stopnie Fahrenheita.

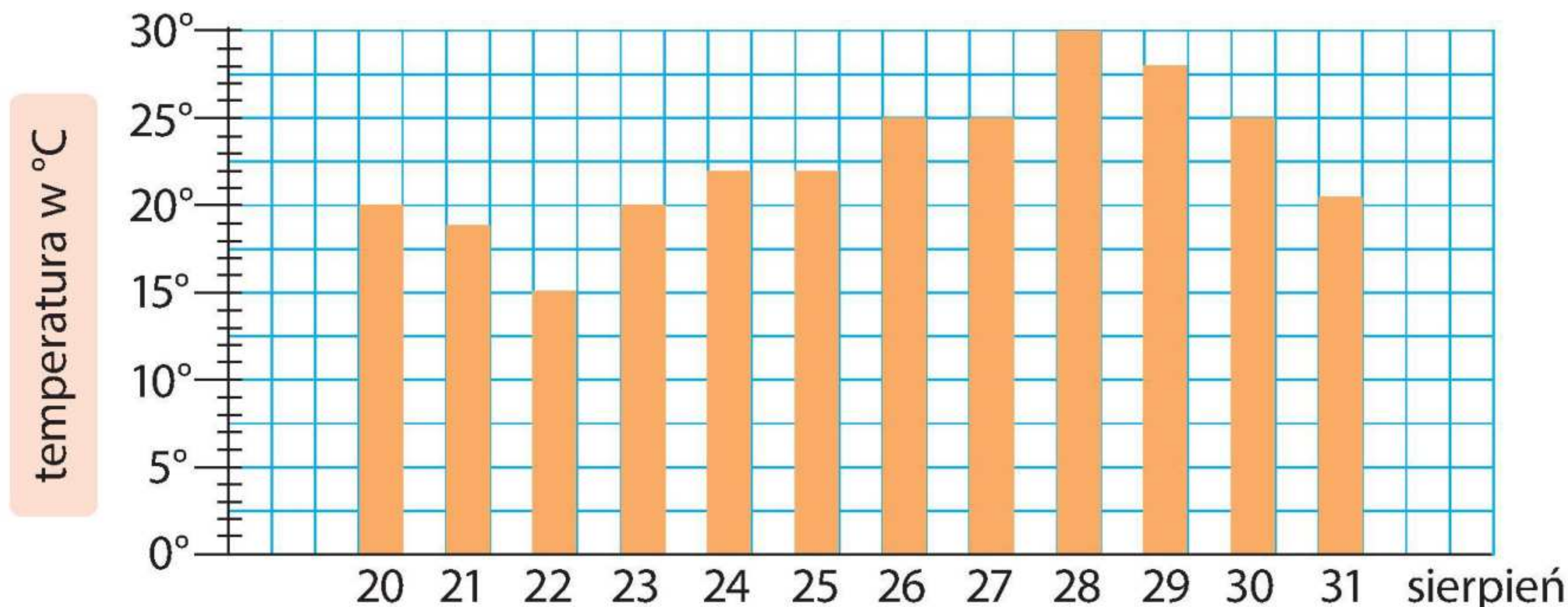
Pierwszym lekarzem, który odkrył znaczenie mierzenia temperatury ciała przy stawianiu diagnozy, był grecki lekarz Hipokrates. Stwierdził on, że podwyższona temperatura ciała jest oznaką choroby.

3. Rano Basia odczytała, że temperatura na dworze jest równa 17°C . W południe temperatura wynosiła 29°C . O ile stopni wzrosła temperatura od rana do południa?

- Odczytaj temperaturę z każdego termometru. Który termometr pokazuje temperaturę, jaka była u Basi rano, a który temperaturę, jaka była w południe?

4. Odczytaj, jaka temperatura była każdego dnia od 20 do 31 sierpnia.

- Odpowiedz na pytania.

Kiedy było najcieplej?

Kiedy było najzimniej?

Ile stopni wynosi różnica między temperaturą najcieplejszego i najzimniejszego dnia?

W których dniach było mniej niż 25°C ?

1. Szkolna olimpiada sportowa rozpoczęła się na początku października. Wskaż odpowiednią datę.

a) 3 IX c) 27 IX
b) 04.10 d) 24 października

					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

październik

2. Do skoku w dal ustawiło się trzynaścioro dzieci. Marta stała pośrodku. Ile osób było za Martą?

a) 5 b) 6 c) 13 d) 7

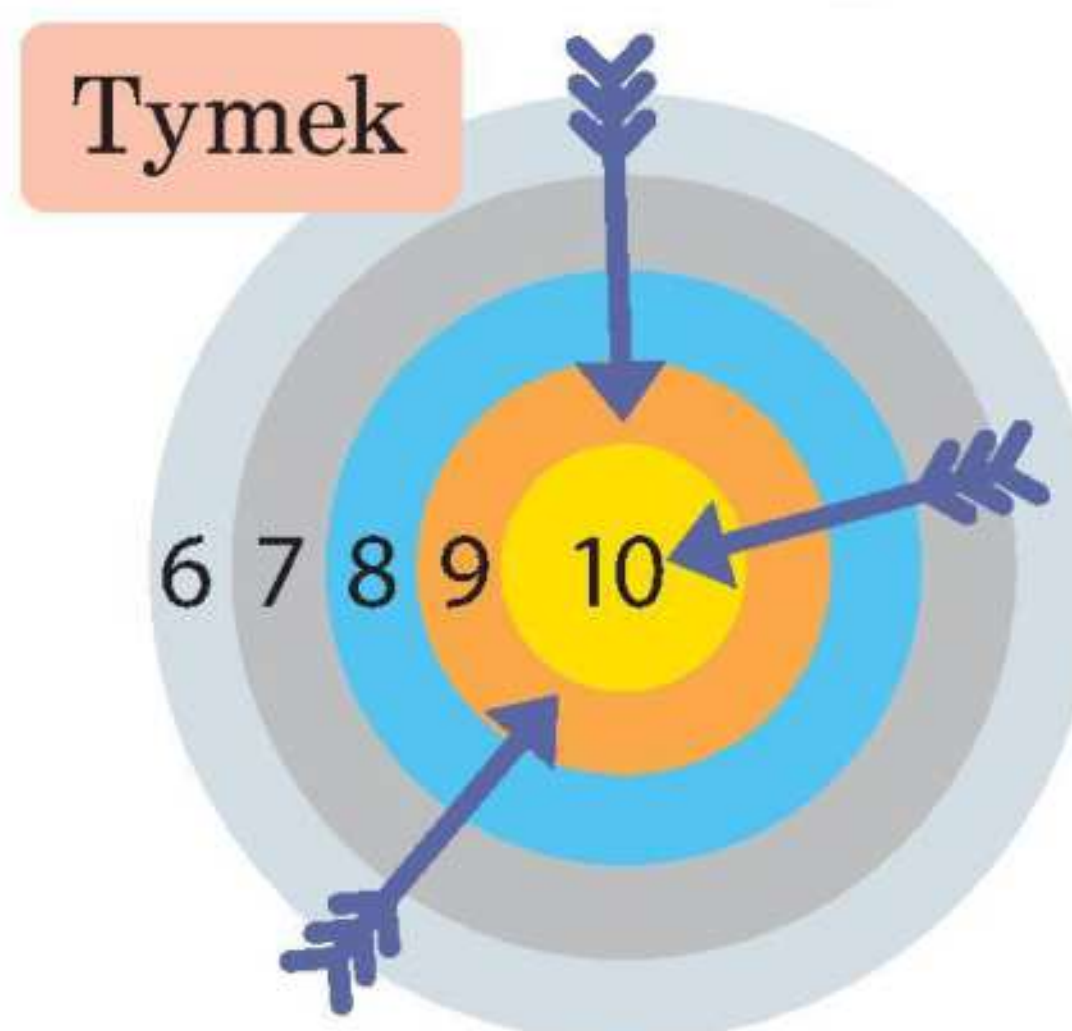
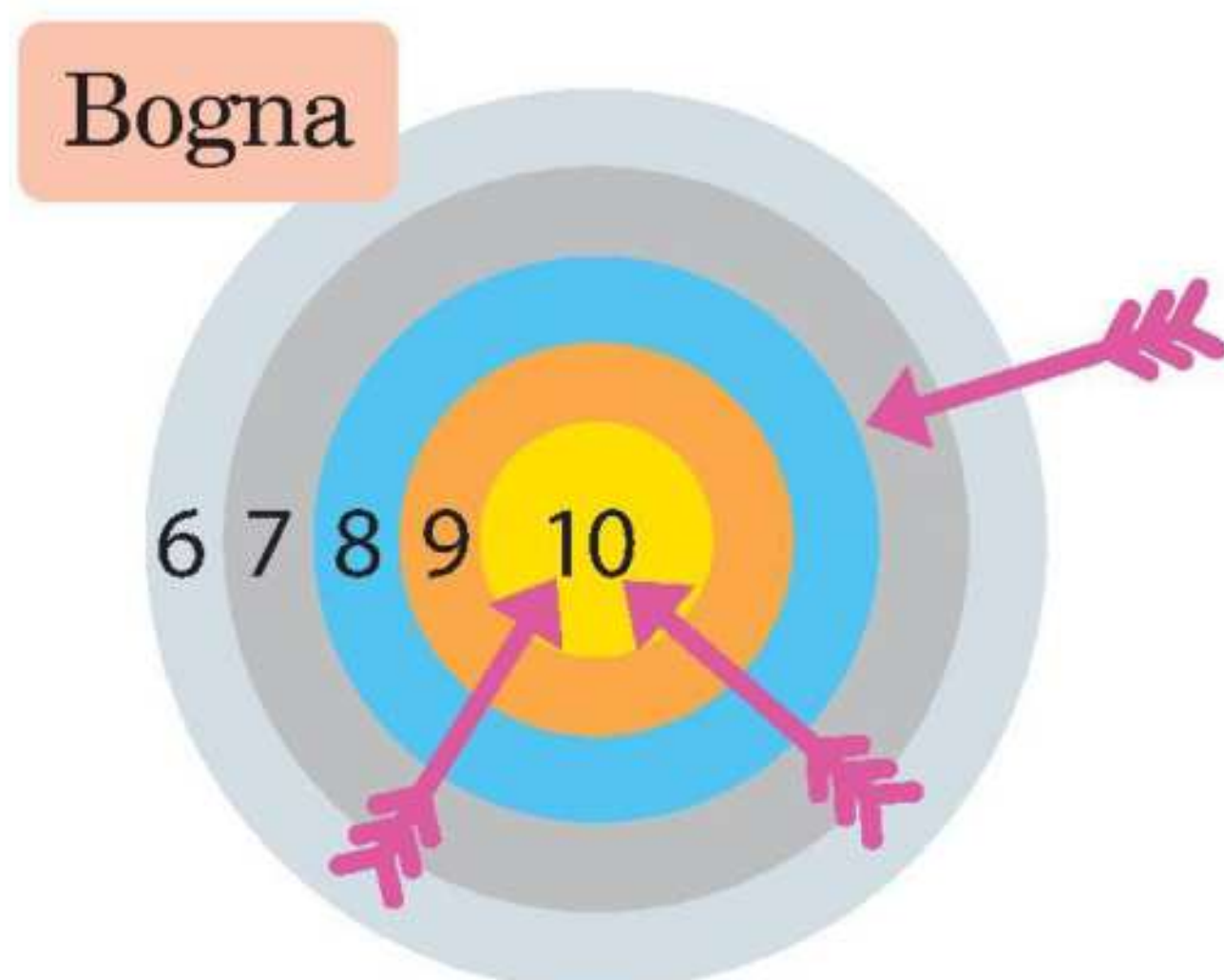
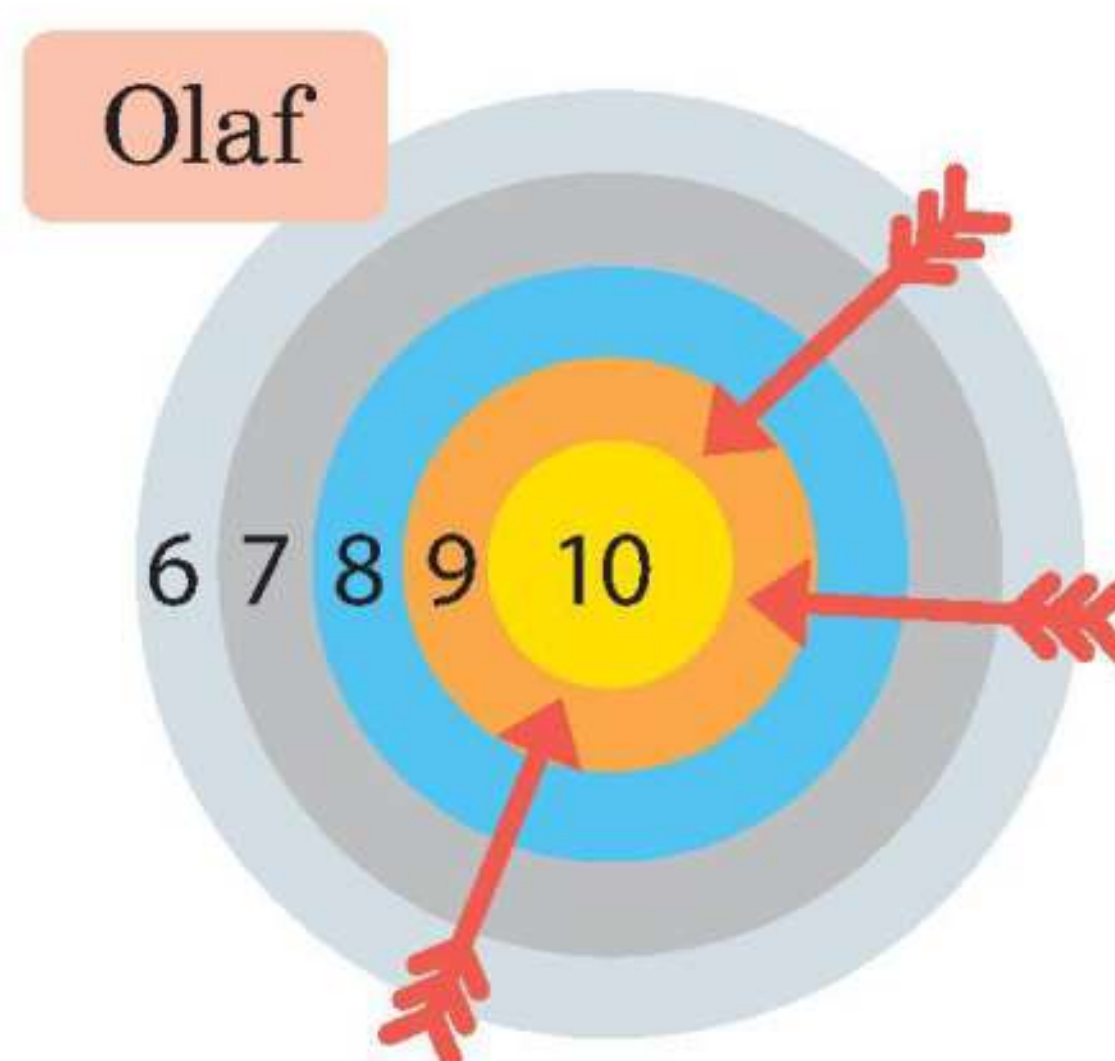
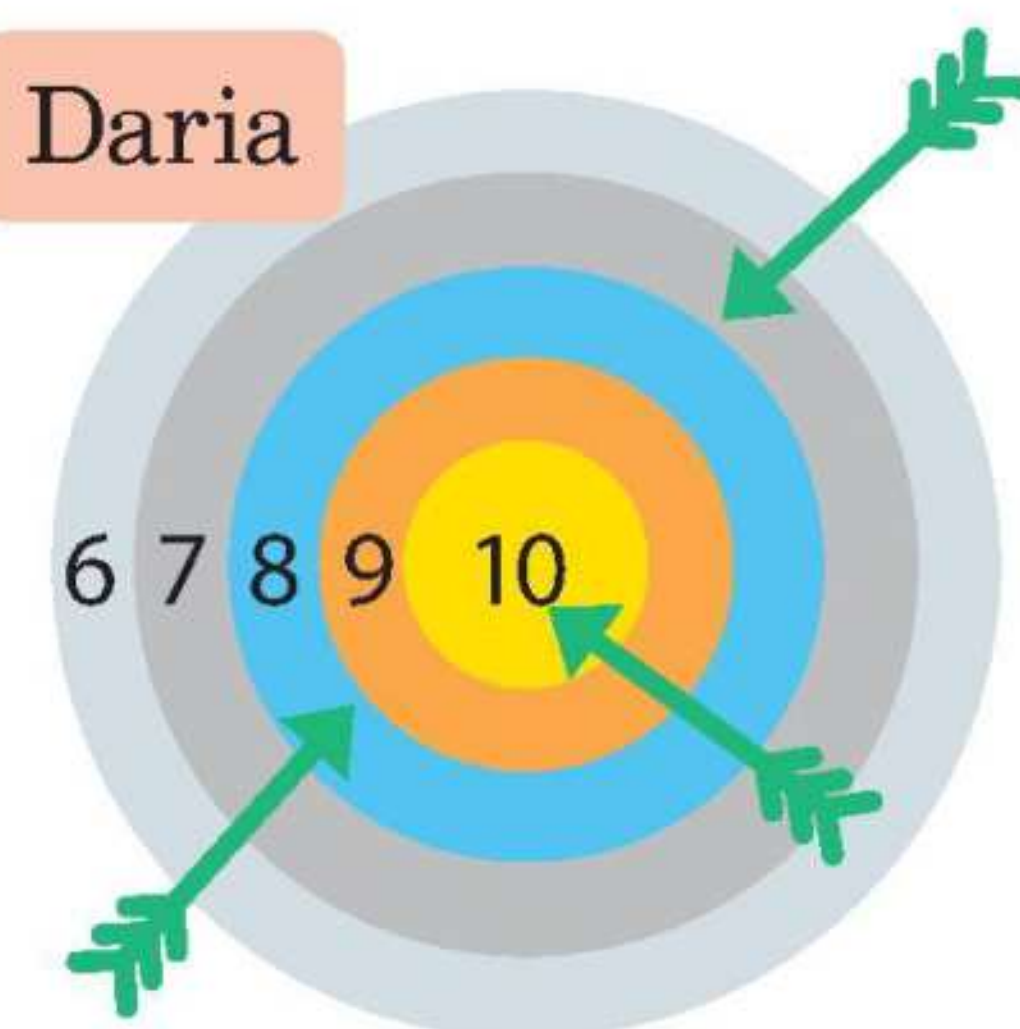
3. Skok wzwyż rozpoczął się pół godziny później, niż wskazuje zegar. O której godzinie się rozpoczął?

a) 10.35 b) 10.30 c) 9.45 d) 10.45

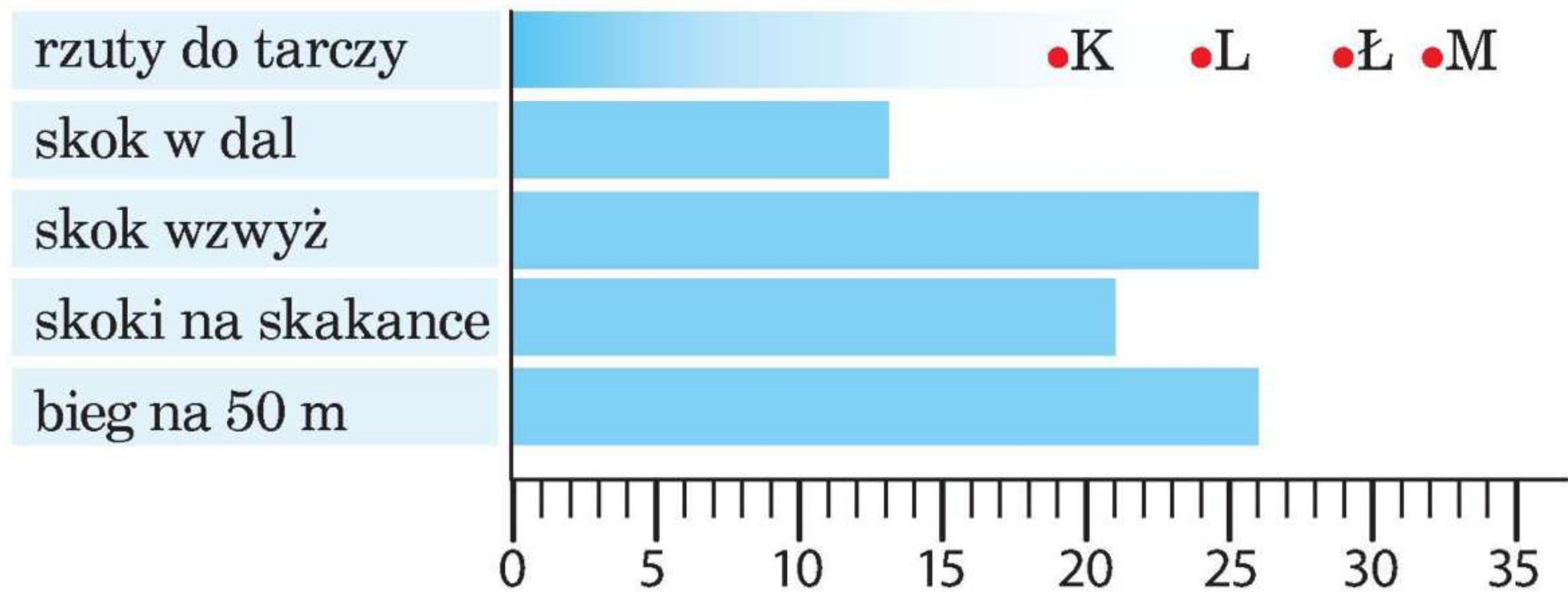
4. Kto wygrał konkurs łuczniczy?

a) Daria
b) Olaf
c) Tymek
d) Bogna

5. W rzutach do tarczy wzięło udział 29 osób. Do którego punktu powinien być narysowany górny pasek, żeby wskazywał tę liczbę na wykresie?

- a) K b) L c) Ł d) M

- Odczytaj z wykresu, ile osób wzięło udział w pozostałych konkurencjach.
- W których konkurencjach wzięło udział tyle samo osób?
 - skoki na skakance i skok w dal
 - skok wzwyż i skok w dal
 - bieg na 50 m i skok wzwyż

6. Odczytaj z termometru, jaka temperatura była w dniu olimpiady.

- a) 15°C b) 18°C c) 8°C

7. Do biegu na czas rozdano uczestnikom numery startowe od 15 do 26. Który numer mógł mieć Paweł?

- a) 29 b) 23 c) 14 d) 30

8. Blanka dobiegła do mety w 17 sekund. Bieg wygrała Magda, która przybiegła na metę 8 sekund wcześniej. Po ilu sekundach Magda dobiegła do mety?

- a) po 11 b) po 13 c) po 9 d) po 25

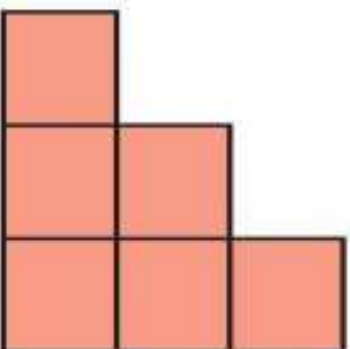
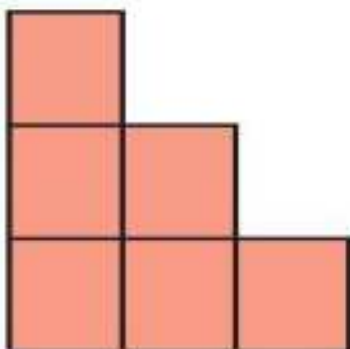
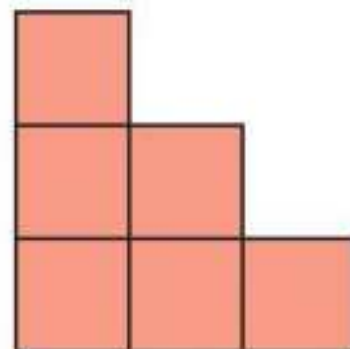
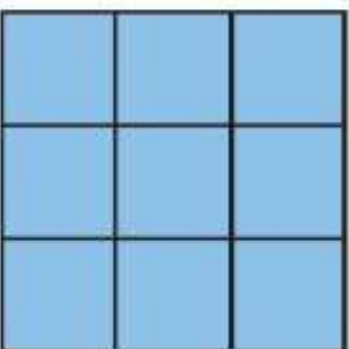
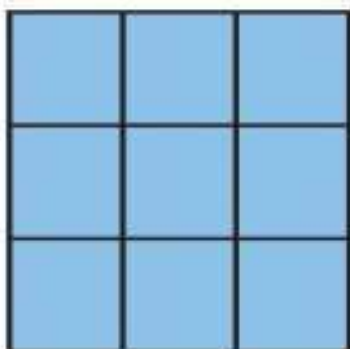
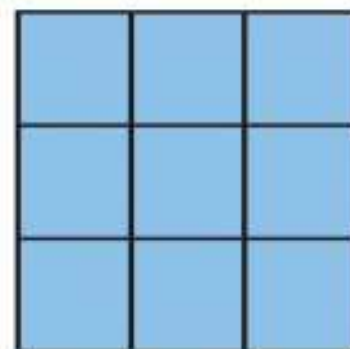
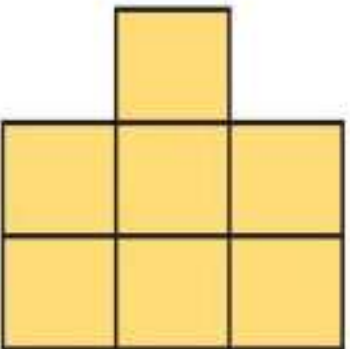
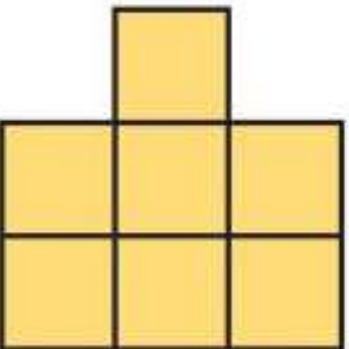
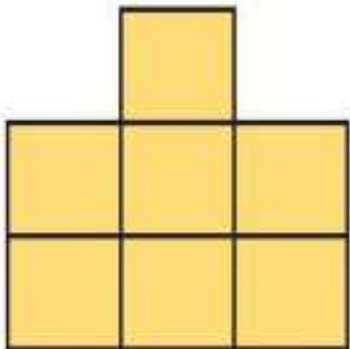
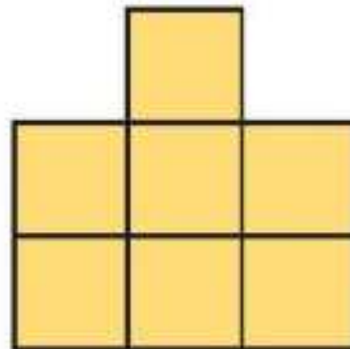
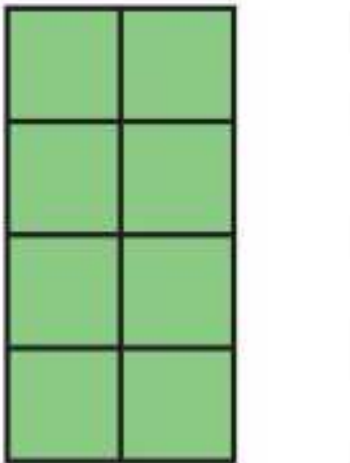
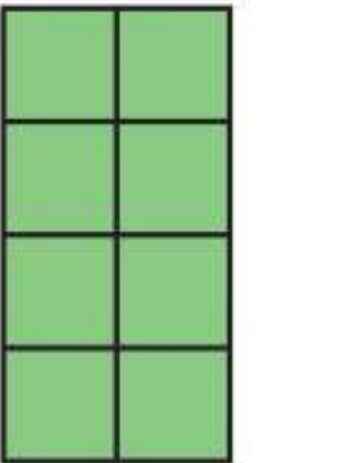

1. Ile razem kulek jest w każdym kolorze?

	$5 \cdot 3 = \boxed{?}$
	$5 \cdot 2 = \boxed{?}$
	$5 \cdot 1 = \boxed{?}$
	$5 \cdot 0 = \boxed{?}$

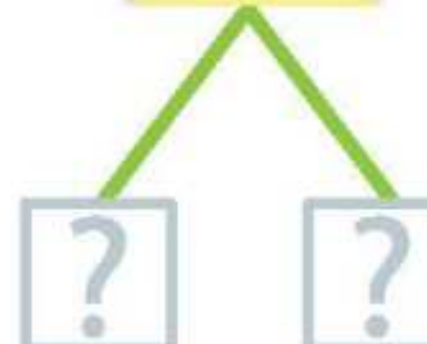
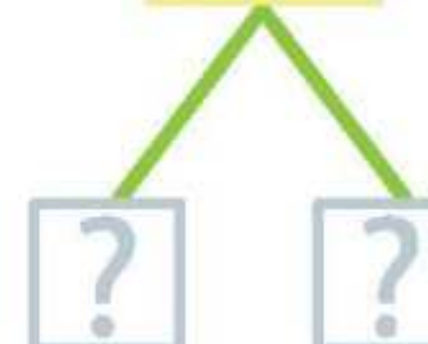
• Popatrz na dwa ostatnie działania. Co zauważasz?

2. Dobierz działania do ilustracji. Oblicz.

						
$3 \cdot 9$	$2 \cdot 8$	$3 \cdot 6$	$4 \cdot 1$	$4 \cdot 7$		
						
						

3. Bilet do galerii sztuki kosztuje 7 zł. Ile zapłacą razem za bilety bracia bliźniacy i ich siostra?

4. Przemek zapisał na żółtych kartkach wyniki mnożenia. Wyjaśnił, że za każdym razem mnożył przez siebie dwie kolejne liczby. Powiedz, jakie to liczby.

1. Pani zbierała po 5 zł na bilety do muzeum. Pierwszego dnia pieniądze przyniosło dziesięcioro dzieci.

– Policzcie, ile zebrałam pieniędzy – poleciała pani.

Ilona liczyła tak:

Patryk liczył tak:

Kto liczył dobrze? Dlaczego?

2. Babcia co tydzień daje Kacprowi 5 zł. Ile pieniędzy będzie miał Kacper po: dwóch, trzech, czterech, pięciu tygodniach?

- Odczytaj działania, a dowiesz się, ile pieniędzy będzie miał Kacper w kolejnych tygodniach.
- Popatrz na wyniki działań. Jakie cyfry są w rzędzie jedności? Co zauważasz?

$6 \cdot 5 \text{ zł} =$		zł
$7 \cdot 5 \text{ zł} =$		zł
$8 \cdot 5 \text{ zł} =$		zł
$9 \cdot 5 \text{ zł} =$		zł
$10 \cdot 5 \text{ zł} =$		zł

3. Z fabryki samochodów auta przewozi się na lawetach. Na podstawie ilustracji powiedz, ile samochodów mieści się na jednej lawecie. Ile samochodów zmieści się na:

5 lawetach 8 lawetach

7 lawetach 10 lawetach

★ 4. W wyścigach wzięły udział samochody i motocykle. Razem pojazdy miały 30 kół. Ile było samochodów, a ile motocykli, jeżeli wiadomo, że każdy samochód ma 4 koła, a motocykl 2? Czy to zadanie ma tylko jedno rozwiązanie?

1. W sklepie warzywnym pomidory były ułożone w skrzynce. Matylda i Dagmara liczyły, ile jest w niej pomidorów.

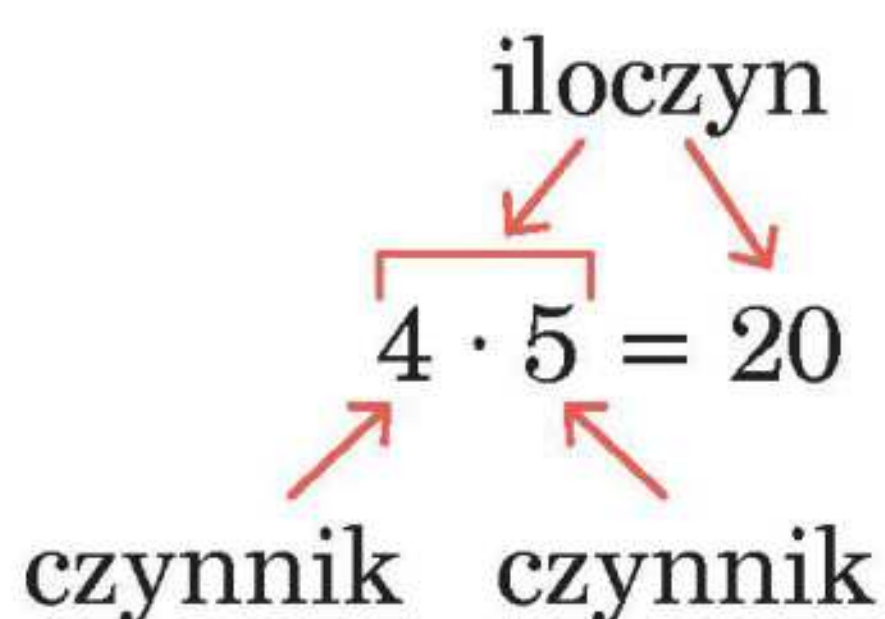
Matylda liczyła tak: $8 \cdot 4 = \boxed{?}$

Dagmara liczyła tak: $4 \cdot 8 = \boxed{?}$

- Co zauważasz? Który sposób liczenia jest dla ciebie łatwiejszy?

2. Przypomnij, jak nazywamy liczby w mnożeniu.

- Oblicz te iloczyny. Co możesz powiedzieć o czynnikach w każdej ramce?

$$\begin{array}{l} 5 \cdot 9 \\ 9 \cdot 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 6 \cdot 7 \\ 7 \cdot 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 5 \cdot 8 \\ 8 \cdot 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 8 \cdot 6 \\ 6 \cdot 8 \end{array}$$

3. Na wystawie kwiatów ustawiono storczyki w 4 rzędach, w każdym po 9 storczyków. Ile razem storczyków ustawiono?

$$4 \cdot 9 = \boxed{?}$$

- Ułóż zadanie do działania $9 \cdot 4$.

4. W podanych działaniach wskaż czynniki i iloczyny.

$$5 \cdot 5 = 25$$

$$7 \cdot 4 = 28$$

$$7 \cdot 7 = 49$$

$$10 \cdot 1 = 10$$

5. W ramach projektu „Zielone klasy” do sześciu klas zakupiono kwiaty doniczkowe, po sześć kwiatów do każdej klasy. Ułóż i zapisz w zeszycie pytanie do zadania. Rozwiąż zadanie.

1. Dzieci w świetlicy opowiadały o swoich ulubionych zajęciach sportowych. Pani zaznaczała, ile osób lubi dane zajęcia. Oblicz, ile dzieci lubi jazdę na rolkach, ile grę w badminton, ile grę w piłkę nożną, a ile jazdę na rowerze. Ustalono, że symbol 😊 oznacza 6 osób.

$$5 \cdot 6 = \boxed{?}$$

$$6 \cdot 6 = \boxed{?}$$

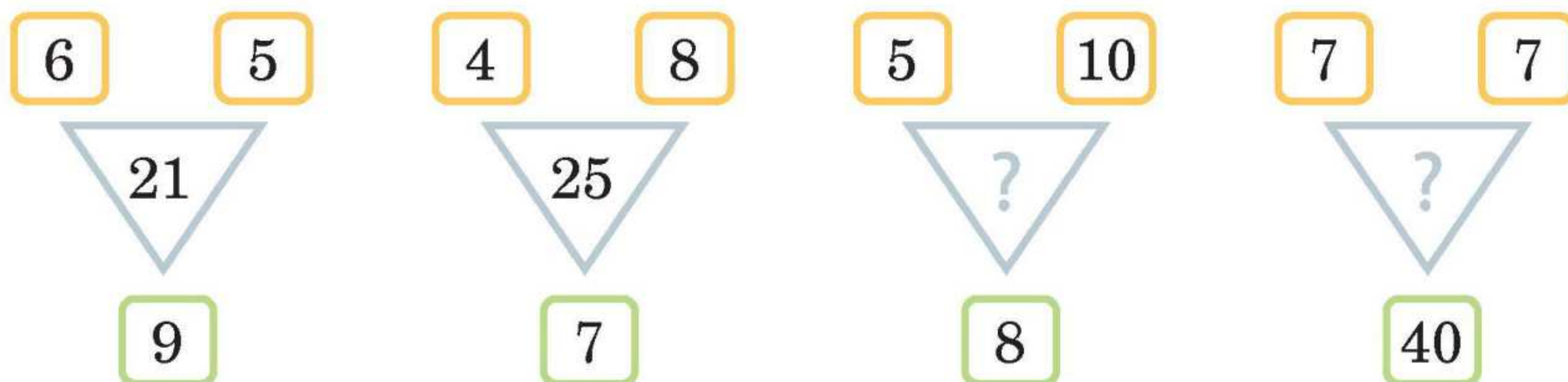
$$7 \cdot 6 = \boxed{?}$$

$$8 \cdot 6 = \boxed{?}$$

2. Bilet do kina kosztuje 8 zł. Karnet na pięć filmów kosztuje tyle, ile 4 takie bilety. Ile kosztuje karnet?
3. Ułóż treść zadania do działania $6 \cdot 7$ lub $5 \cdot 7$. Zapisz w zeszycie pytanie, obliczenie i odpowiedź.

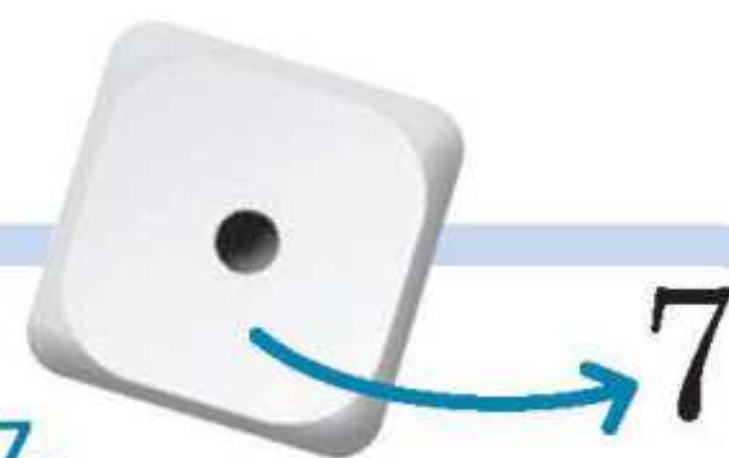
- ★ 4. Odkryj regułę, według której zapisano liczby. Jakie liczby powinny być zamiast znaków zapytania?

Kwadrat wygrywa

Gra dla 2 osób

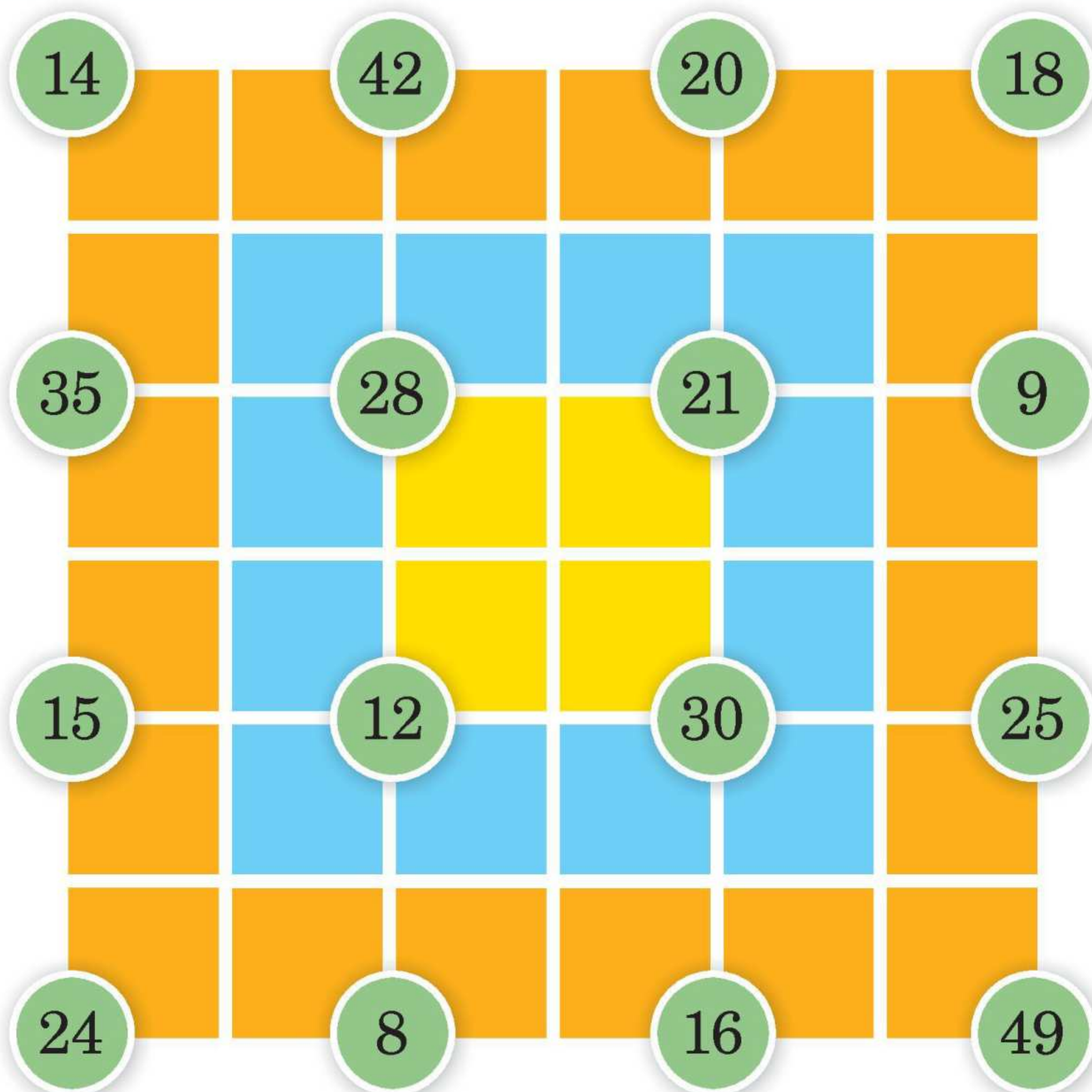

Przygotujcie 2 kostki do gry i po 10 żetonów w dwóch kolorach.

Umowa: Jeśli na kostce wypadnie 1 oczko, zastępujemy je liczbą 7.

Grę rozpoczyna osoba, która jest starsza.

PRZEBIEG GRY: Pierwszy gracz rzuca dwiema kostkami i mnoży liczby oczek, które wypadną. Następnie podaje prawidłowy iloczyn i zakrywa go na planszy swoim żetonem. Drugi gracz postępuje tak samo. Jeżeli pole z podanym przez gracza iloczynem jest już zakryte lub nie ma go na planszy, gracz traci kolejkę. Wygrywa osoba, która pierwsza ułoży swoje żetony na liczbach, będących wierzchołkami dowolnego małego (np. 14 42 35) lub dużego (np. 28 9 49 8) kwadratu.

1. Wskaż w ramce niebieskiej iloczyny liczby 7, w ramce żółtej iloczyny liczby 6, a w zielonej liczby 8.

7	35	27	7	14	16	44	21	49	32	28	42
6	18	21	24	36	45	19	30	42	16	48	12
8	16	22	48	35	8	26	18	24	19	32	40

2. Za 21 dni w szkole Ignacego odbędzie się koncert. Za ile tygodni odbędzie się koncert?

$$\boxed{?} \cdot 7 = 21$$

3. Za 4 modele samolotów do sklejania wujek Mirek zapłacił 28 zł. Ile kosztował 1 model?

$$4 \cdot \boxed{?} \text{ zł} = 28 \text{ zł}$$

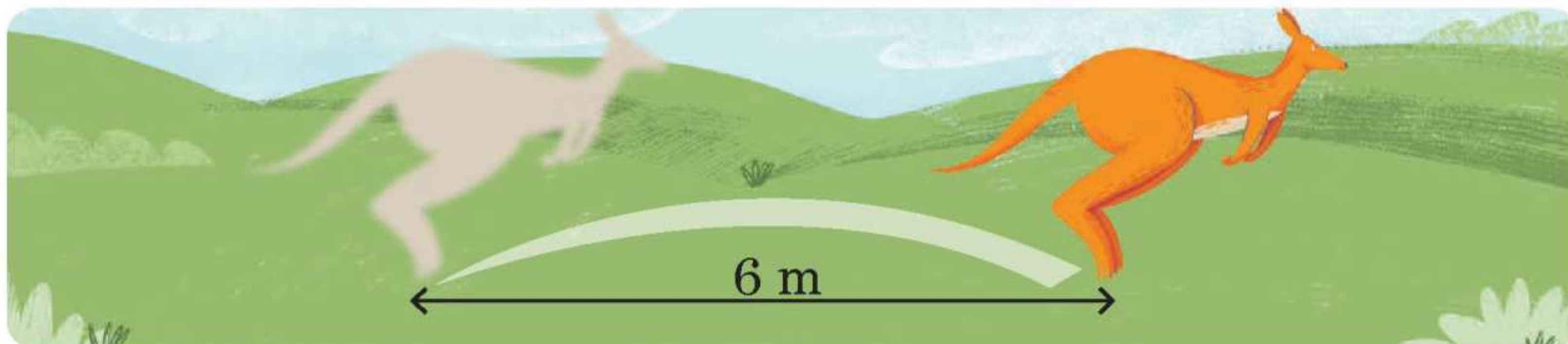

$$\boxed{?} \text{ zł}$$

Ile kosztowały 2 takie modele?

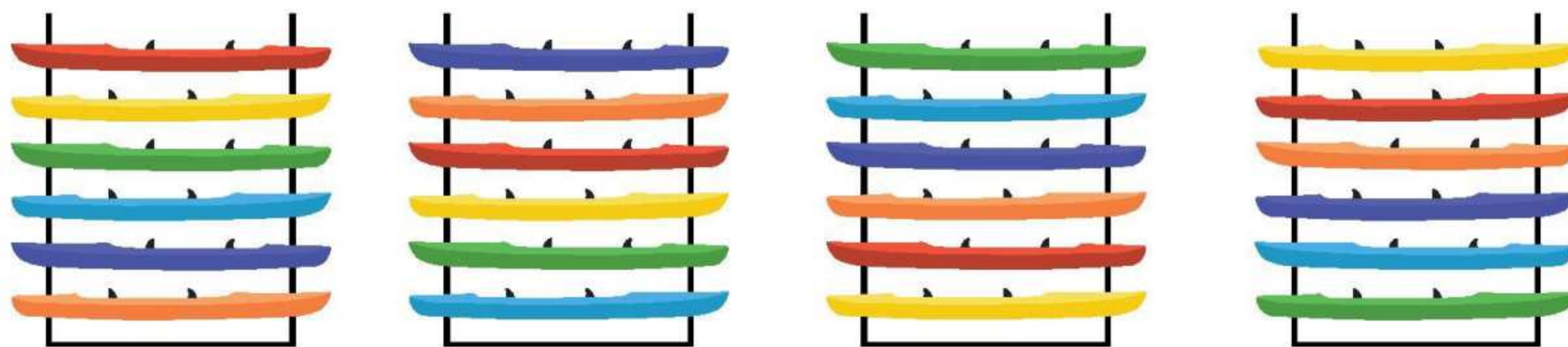
Zapisz w zeszycie obliczenia i odpowiedzi.

4. Kangur wykonał kilka skoków po 6 m każdy i pokonał odległość 30 m. Ile skoków wykonał kangur?

- Jaką odległość pokonałby kangur, gdyby wykonał cztery skoki po 6 m i piąty skok o 2 m krótszy?

1. Po zakończeniu letniego sezonu 24 kajaki wniesiono do hangaru. Na każdym stojaku umieszczono po 6 kajaków. Na ilu stojakach umieszczono kajaki?

$$24 : 6 = \boxed{?} \quad \text{bo} \quad 4 \cdot 6 = \boxed{?}$$

2. Przepisz działania do zeszytu. Wykonaj dzielenie i sprawdź wyniki za pomocą mnożenia.

$$\begin{array}{l} 12 : 2 \\ 12 : 3 \\ 12 : 4 \end{array}$$

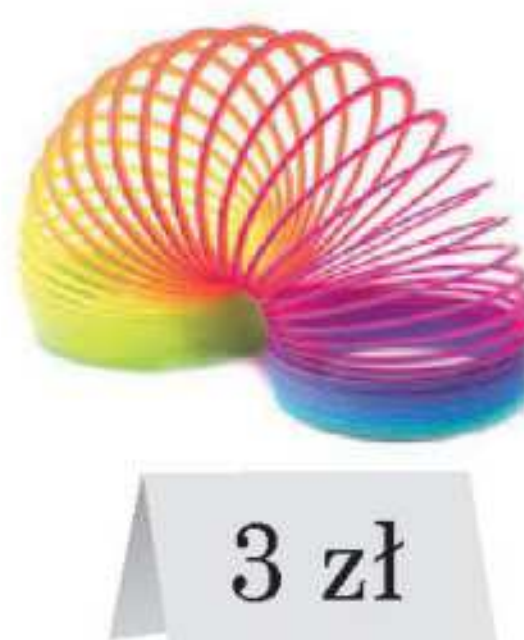
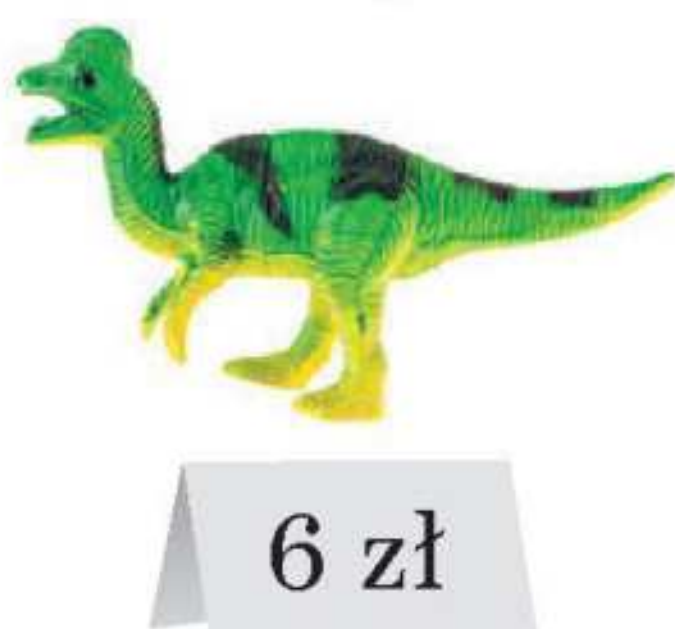
$$\begin{array}{l} 16 : 2 \\ 16 : 4 \\ 16 : 8 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 18 : 2 \\ 18 : 3 \\ 18 : 6 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 20 : 2 \\ 20 : 4 \\ 20 : 5 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 24 : 3 \\ 24 : 4 \\ 24 : 6 \end{array}$$

3. Ile jednakowych zabawek można kupić za 30 zł? Obliczenia zapisz w zeszycie.

4. W lotach widokowych nad miastem uczestniczyło 25 osób. W koszu każdego balonu było 5 osób. Ile było balonów?

- ★ 5. Ile może kosztować batonik, a ile czekolada, jeżeli 7 batoników kosztuje tyle samo, ile 4 czekolady?

$\boxed{?}$ zł

$\boxed{?}$ zł

1. Oblicz.

$$\begin{array}{l} 7 : 7 \\ 7 : 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 5 : 5 \\ 5 : 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 8 : 8 \\ 8 : 1 \end{array}$$

$$\begin{array}{l} 4 : 4 \\ 4 : 1 \end{array}$$

2. Wykonaj obliczenia. Możesz skorzystać z ilustracji.

Ile to banknotów

?

Ile to monet

?

$$50 \text{ zł} : 10 \text{ zł} = \boxed{?}$$

$$40 \text{ zł} : 10 \text{ zł} = \boxed{?}$$

$$30 \text{ zł} : 10 \text{ zł} = \boxed{?}$$

$$20 \text{ zł} : 10 \text{ zł} = \boxed{?}$$

$$50 \text{ zł} : 5 \text{ zł} = \boxed{?}$$

$$45 \text{ zł} : 5 \text{ zł} = \boxed{?}$$

$$40 \text{ zł} : 5 \text{ zł} = \boxed{?}$$

$$35 \text{ zł} : 5 \text{ zł} = \boxed{?}$$

3. Odczytaj, ile koszulek jest na każdym wieszaku.

Oblicz, ile trzeba przygotować torebek, jeżeli do każdej można zapakować po: 10 koszulek, 5 koszulek.

Obliczenia zapisz w zeszycie.

4. Rodzice Daniela robili remont domu. Kupili 7 pięciolitrowych pojemników farby. Ile litrów farby kupili?

- Zmień treść zadania tak, żeby można było je rozwiązać najpierw za pomocą działania $35 : 5$, a potem $35 : 7$.

Pytania i obliczenia zapisz w zeszycie.

1. Igor czyta książkę, która ma 45 stron. Codziennie czyta po 5 stron. Przez ile dni będzie czytał tę książkę?
- Igor chce przeczytać książkę, która ma 45 stron, w ciągu 9 dni. Codziennie zamierza przeczytać po tyle samo stron. Ile stron książki Igor zamierza przeczytać każdego dnia?
 - Zmień treść zadania tak, żeby można było je rozwiązać za pomocą działania $9 \cdot 5$.

2. Wykonaj obliczenia.

$$36 : 4 = \boxed{?} \quad 36 : 9 = \boxed{?} \quad 9 \cdot \boxed{?} = 36 \quad 4 \cdot \boxed{?} = 36$$

$$42 : 6 = \boxed{?} \quad 42 : 7 = \boxed{?} \quad 7 \cdot \boxed{?} = 42 \quad 6 \cdot \boxed{?} = 42$$

$$48 : 8 = \boxed{?} \quad 48 : 6 = \boxed{?} \quad 6 \cdot \boxed{?} = 48 \quad 8 \cdot \boxed{?} = 48$$

- Co zauważasz?

3. Z każdej ramki wybierz trzy liczby i ułóż z nich działanie na mnożenie lub dzielenie. Zapisz działania w zeszycie.

10 7 50 5

35 8 5 7

3 9 27 4

5 40 8 4

4 7 8 28

- ★ 4. Z ilu kromek chleba zrobiono jeden kwadratowy tost?
Z ilu kromek chleba zrobiono te dwa tosty?

W opakowaniu są 32 kromki chleba.

Ile zrobimy z nich tostów?

W ilu turach zrobimy te tosty?

Do zrobienia jednego tostów potrzebne są 3 plasterki kiełbasy. Ile plasterków kiełbasy należy przygotować, żeby zrobić tosty z całego opakowania chleba?

Dziel z pajakiem

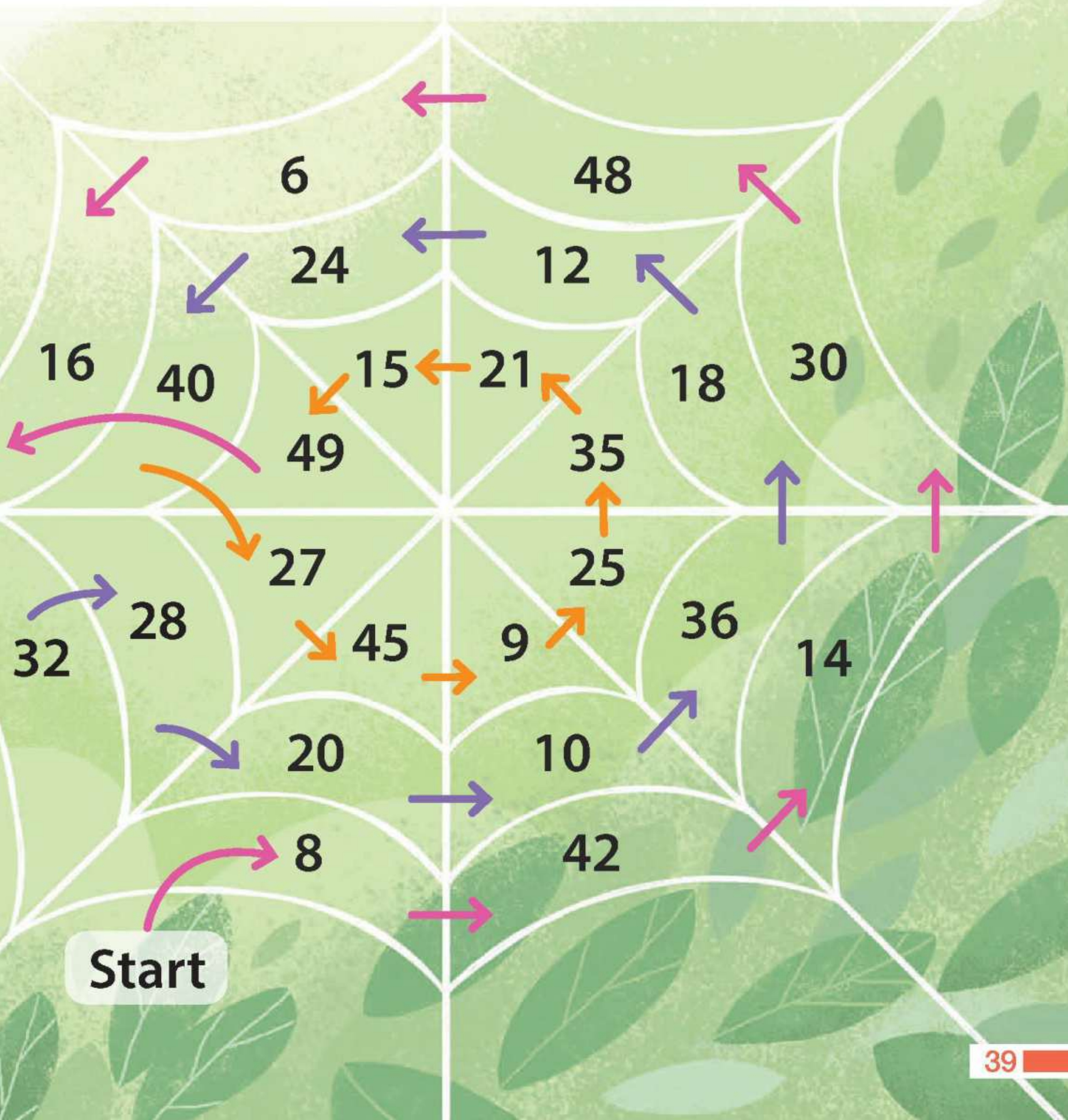
Gra dla 2 osób

Przygotujcie 2 pionki, 3 kostki do gry i kartkę do zapisywania punktów.
Grę rozpoczyna osoba, która jest młodsza.

PRZEBIEG GRY: Gracze ustawiają pionki na polu START. Pierwszy gracz rzuca kostką i, zgodnie z kierunkiem strzałek, przesuwa pionek o tyle pól, ile oczek wypadło na kostce. Odczytuje liczbę z pola, na którym stanął, i wykonuje kolejny rzut – teraz trzema kostkami. Liczbę z pola dzieli przez liczbę oczek na wybranej kostce. Jeżeli nie może tego zrobić, wtedy podaje dzielnik, przez który liczbę z pola można podzielić. Podaje również wynik dzielenia.
wskazanie kostki z odpowiednią liczbą oczek lub podanie dobrego dzielnika = 1 punkt
podanie dobrego wyniku dzielenia = 1 punkt

Potem kostką rzuca drugi gracz i postępuje w podobny sposób.

Grę można zakończyć po dwukrotnym przejściu po polach pajęczyny lub zgodnie z zasadami wcześniej ustalonymi przez graczy. Wygrywa osoba, która zdobyła więcej punktów.

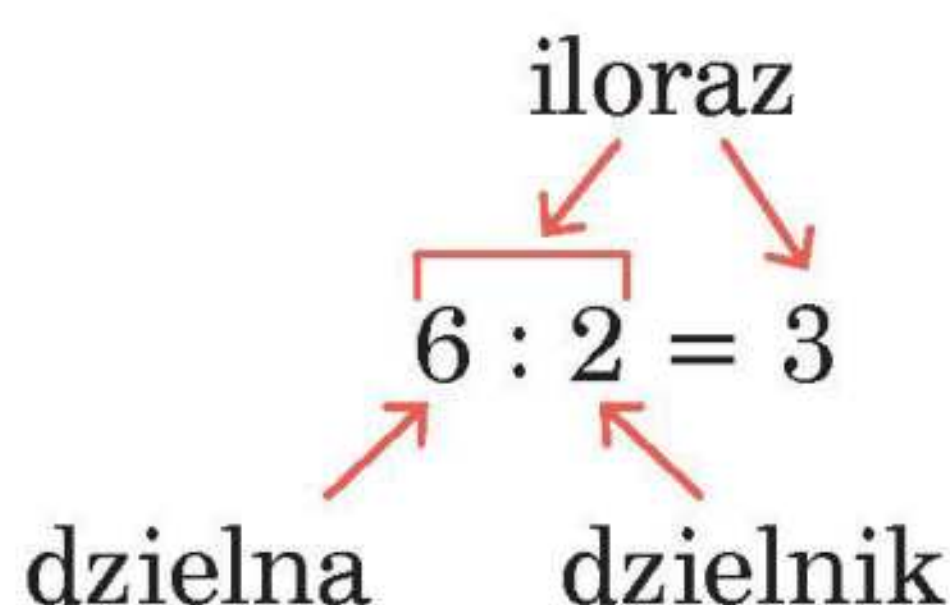
Start

1. W klasie Kingi jest 20 uczniów. Połowa z nich to dziewczynki. Ile jest dziewczynek, a ilu chłopców w klasie Kingi?

Obliczamy tak: $20 : 2 = \boxed{?}$

Odp.: W klasie Kingi jest $\boxed{?}$ dziewczynek i $\boxed{?}$ chłopców.

2. Przypomnij, jak nazywamy liczby w dzieleniu.

- Oblicz połowy liczb. Powiedz, dlaczego dzielnik w każdym działaniu jest taki sam.

$$8 : 2$$

$$14 : 2$$

$$16 : 2$$

$$22 : 2$$

$$12 : 2$$

$$10 : 2$$

$$40 : 2$$

$$24 : 2$$

3. W szkolnej stołówce jest 18 stolików. Połowa z nich jest już zajęta. Ile stolików jest już zajętych?

$$18 : 2 = \boxed{?}$$

Ile stolików jest jeszcze wolnych?

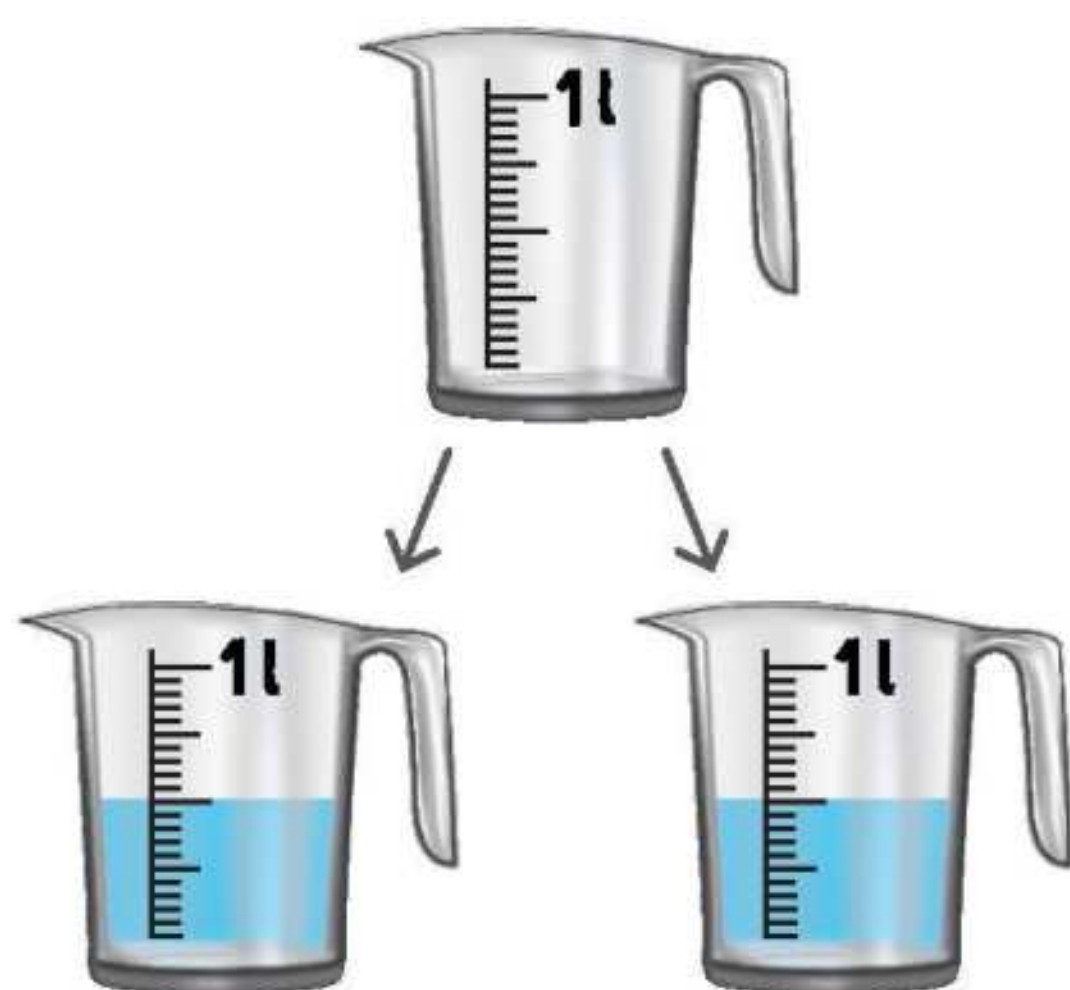
4. Antek miał 16 zł. Połowę tej kwoty dał Basi. Dziewczynka za połowę otrzymanej kwoty kupiła zeszyt. Ile pieniędzy ma teraz Basia, a ile ma Antek?
5. Zapisz w zeszycie 5 działań, w których dzielnikiem będzie liczba 4.
6. Dwie liczby pomnożone przez siebie dają wynik 18. Jedna z tych liczb jest połową drugiej. Jakie to liczby?

Uczymy się mierzyć płyny – ćwierć litra

1. W dzbanku jest 1 liter wody.
Do ilu naczyń go przelano?

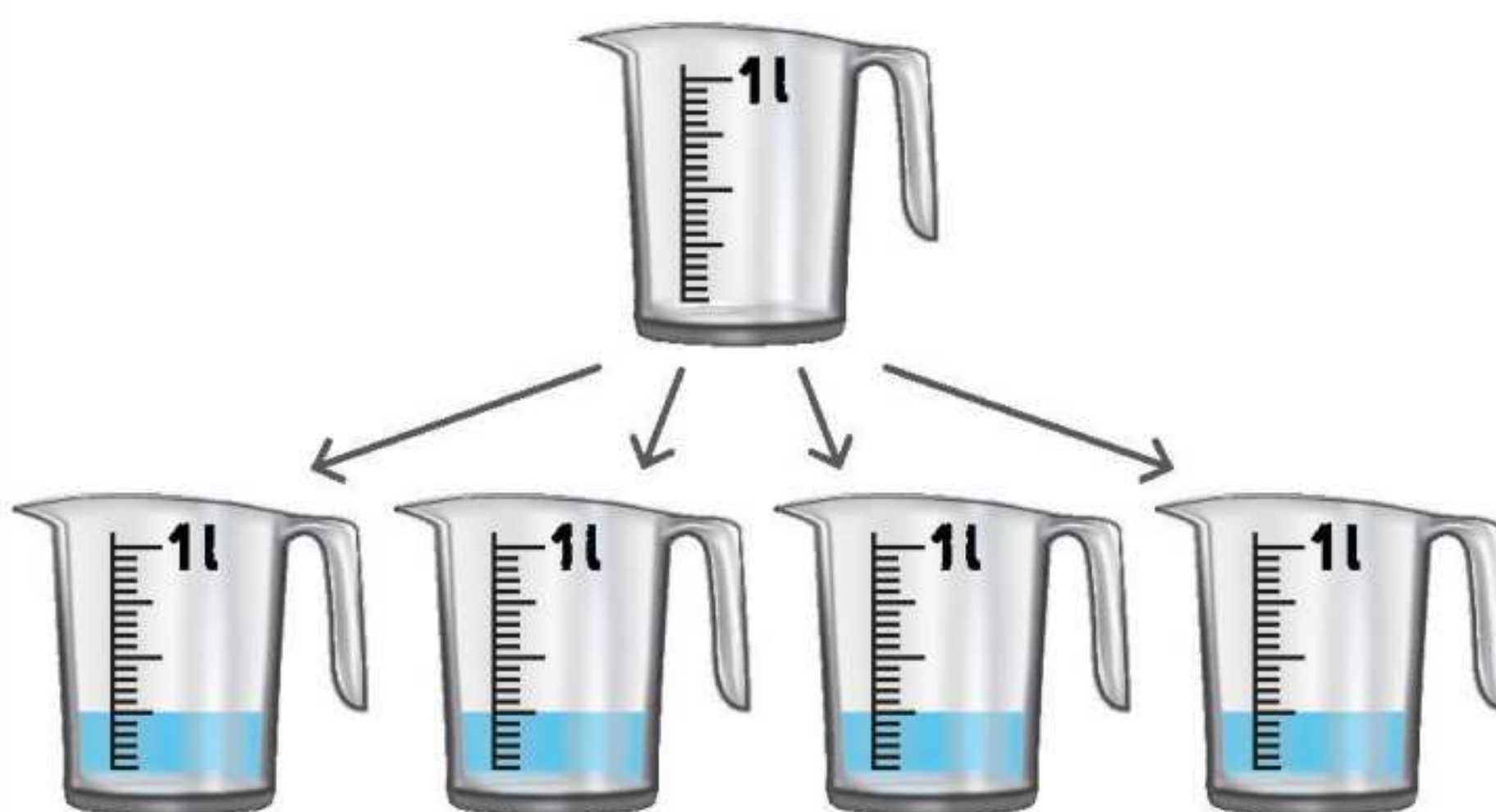
Ile wody jest w każdym naczyniu?

pół litra

pół litra

Ile wody jest w każdym z tych naczyń?

ćwierć
litra

ćwierć
litra

ćwierć
litra

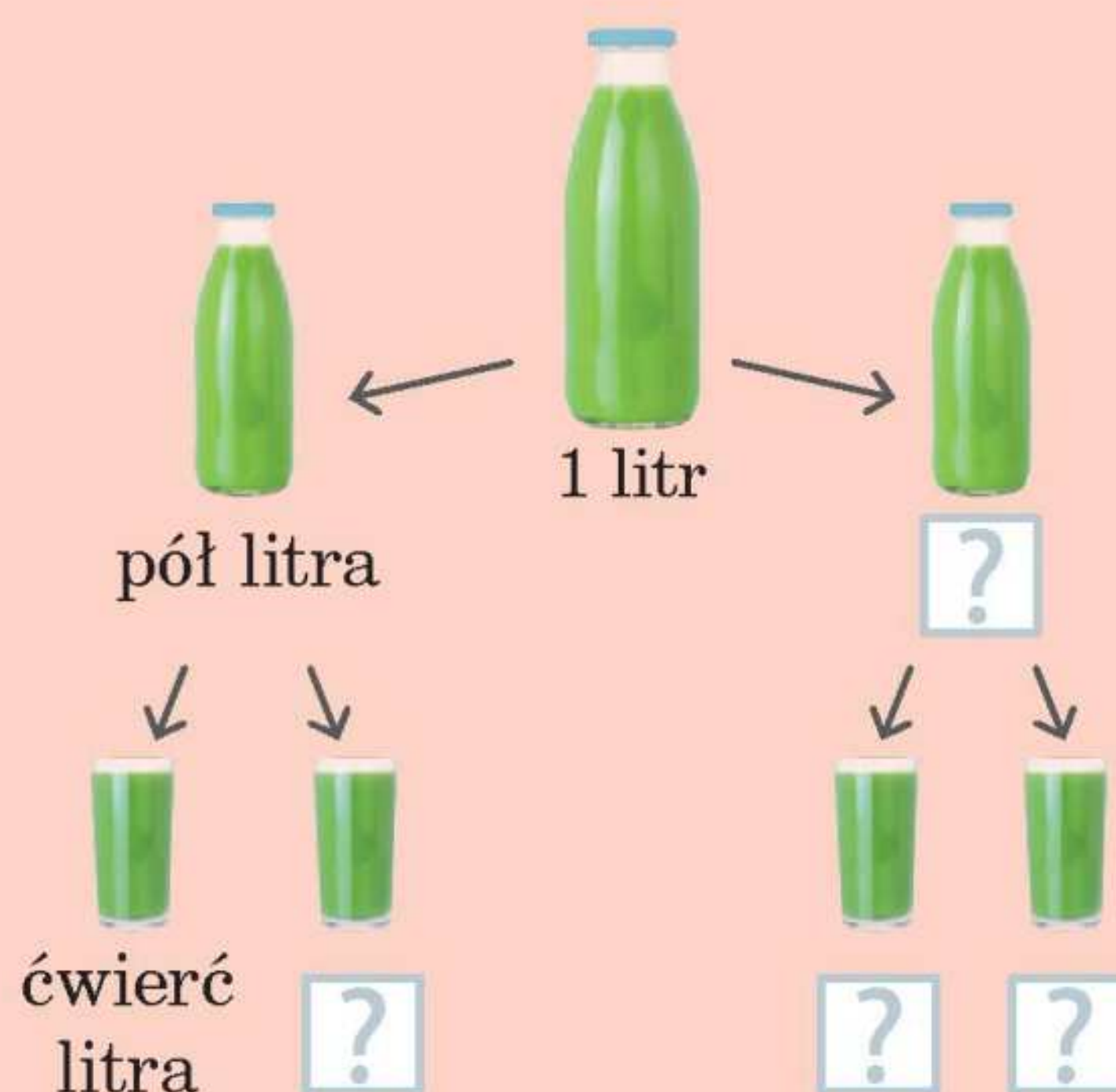
ćwierć
litra

2. Ile soku jest w dużej butelce?

Ile soku jest w jednej
małej butelce?

W ilu szklankach mieści się
pół litra soku?

W ilu szklankach
mieści się 1 liter soku?

3. Przygotujcie kilka naczyń o pojemności: 1 litra, pół litra, ćwierć litra. Sprawdźcie, ile potrzeba naczyń o pojemności 1 litra, żeby napełnić je wodą przelaną z butelki dwulitrowej. Ile potrzeba naczyń o pojemności pół litra? A ile o pojemności ćwierć litra?

4. Tata wymieniał wodę w akwariu. Wlał już 5 wiader ośmiolitrowych. Ile litrów wody mieści się w tym akwariu, jeżeli tata wypełnił je dopiero do połowy?
5. Lidka z dziadkiem wybrali się na wycieczkę. Dziadek miał w plecaku 1 butelkę litrową wody i 3 butelki półlitrowe. Ile razem wody było w tych butelkach?
6. Odczytaj, ile wody jest w każdym wiadrze.

Ile litrów wody będzie w każdym wiadrze, jeżeli:

- do dolejemy pół litra wody?
- do dolejemy ćwierć litra wody?
- do dolejemy 2 litry wody?
- do dolejemy pół litra wody?

7. Ile razem litrów płynu mieści się w:
 - 8 półlitrowych i 8 ćwierćlitrowych butelkach?
 - 10 półlitrowych i 12 ćwierćlitrowych butelkach?
 - 20 ćwierćlitrowych i 6 półlitrowych butelkach?
- ★ 8. Z 1 litra mleka można przygotować 4 kubki kakao. Z ilu litrów mleka można przygotować po 1 kubku kakao dla:

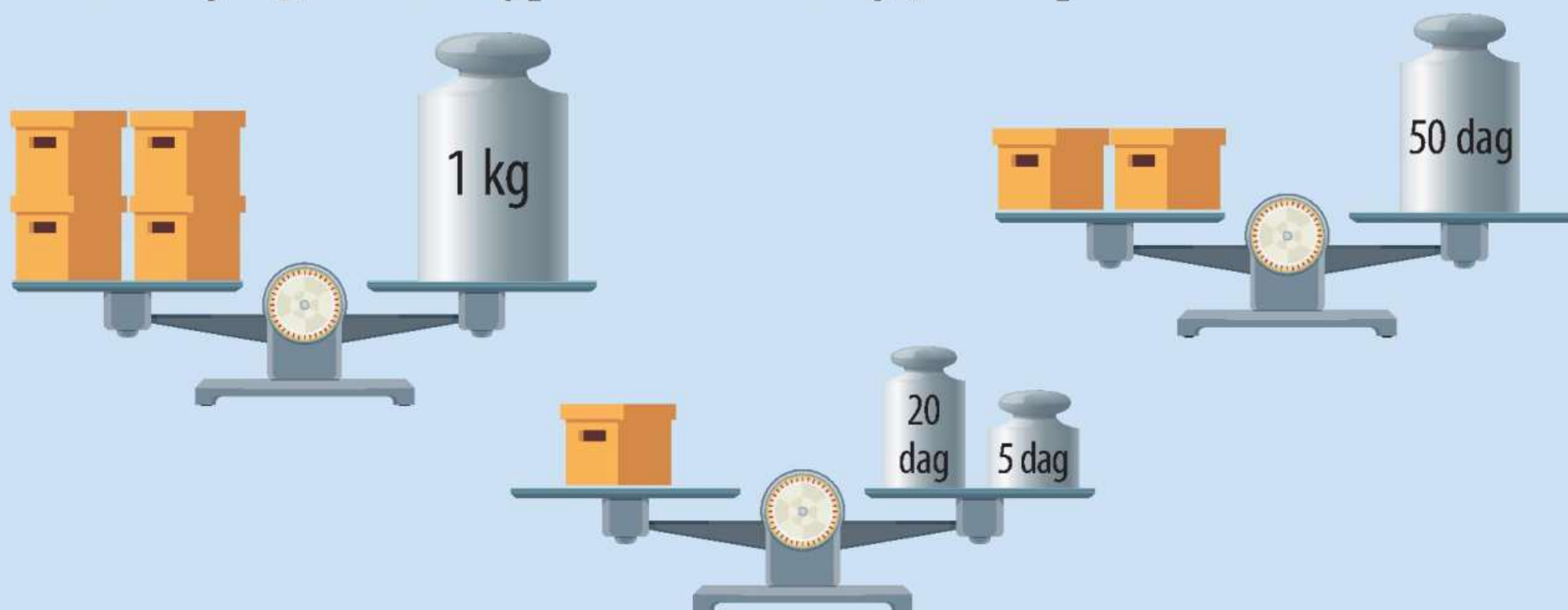
8 osób – ? l

20 osób – ? l

24 osób – ? l

Uczymy się ważyć – ćwierć kilograma

1. Odczytaj, ile ważą paczki. Ile waży jedna paczka?

1 kg to 100 dag
50 dag to pół kilograma
25 dag to ćwierć kilograma

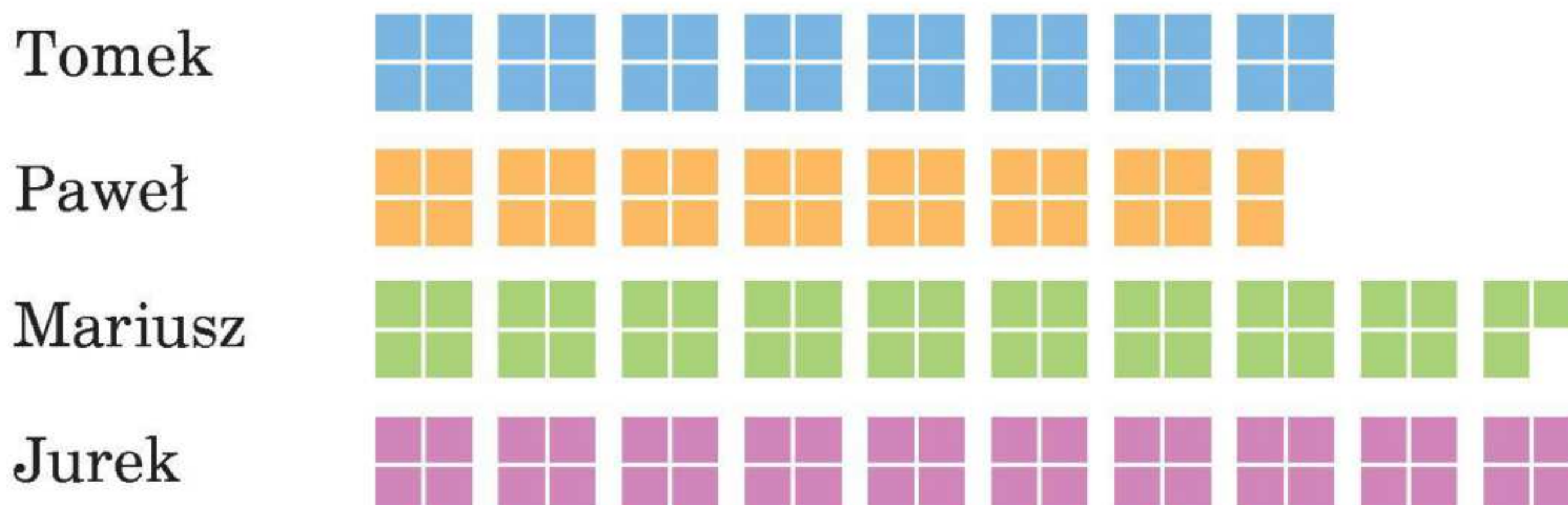
2. Ile razem ważą cukierki w każdej ramce?

3. Przygotujcie wagę, piasek i torebki. Nasypcie piasku do torebek, tak żeby ważyły: 1 kilogram, pół kilograma, ćwierć kilograma.

- Ilu potrzeba torebek z piaskiem o wadze ćwierć kilograma, żeby razem ważyły pół kilograma?
- Ilu potrzeba torebek z piaskiem o wadze ćwierć kilograma, żeby razem ważyły 1 kilogram?

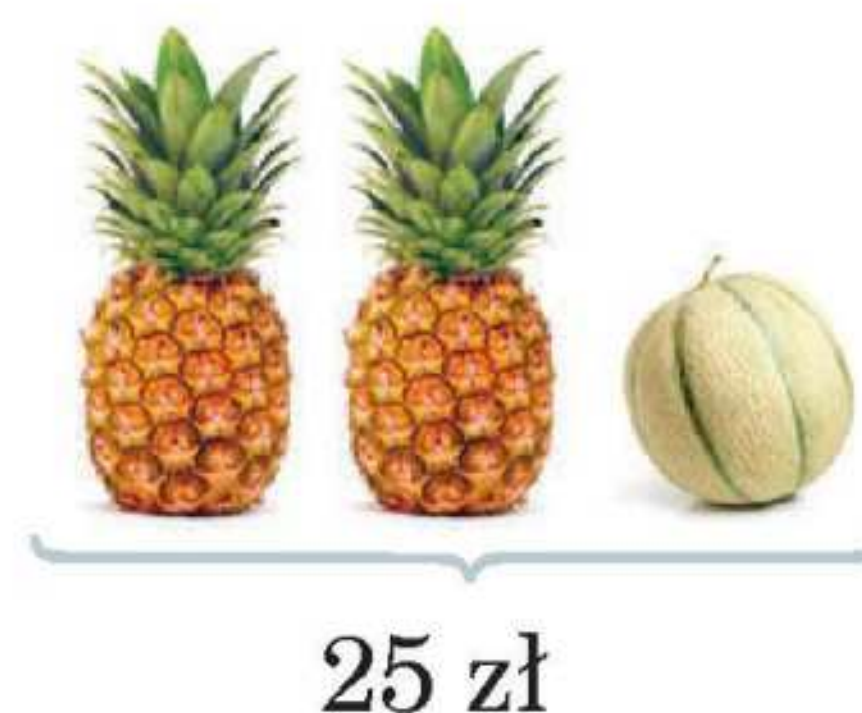
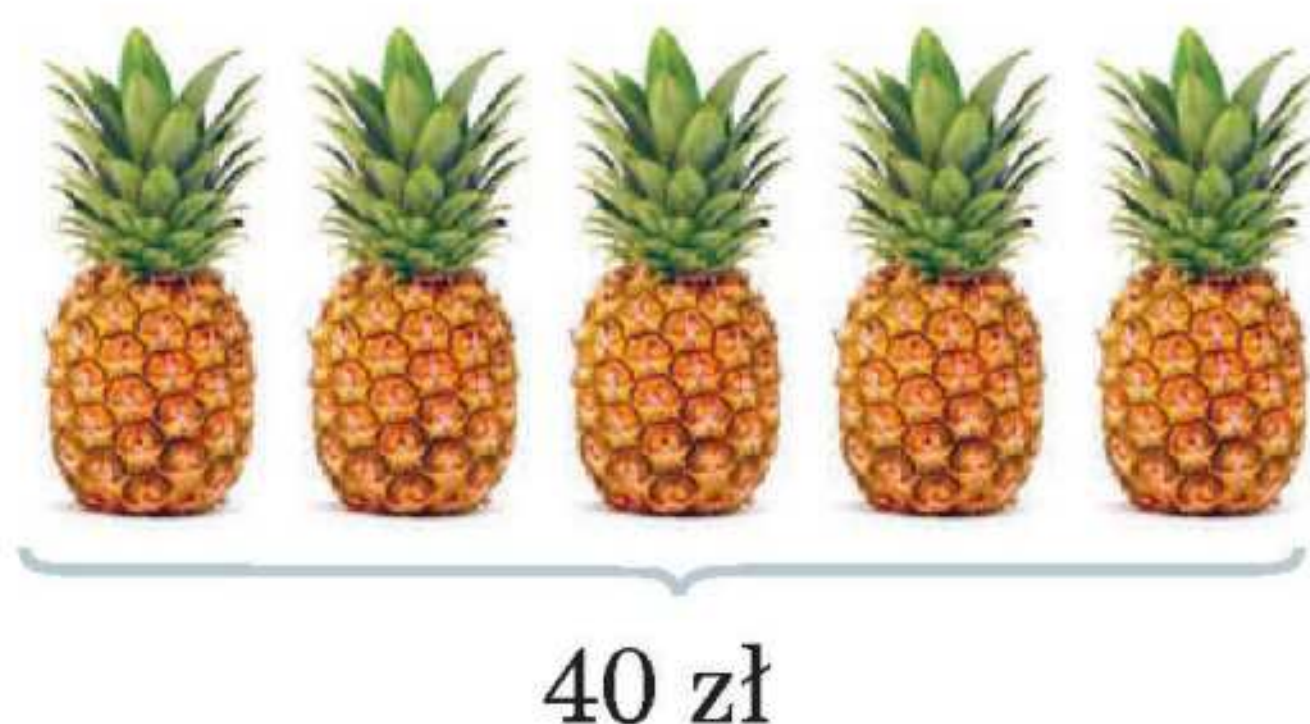
1. W schronisku dla zwierząt pracuje czterech wolontariuszy. Oblicz, przez ile dni od początku września opiekował się zwierzętami każdy chłopiec, jeżeli oznacza 4 dni.

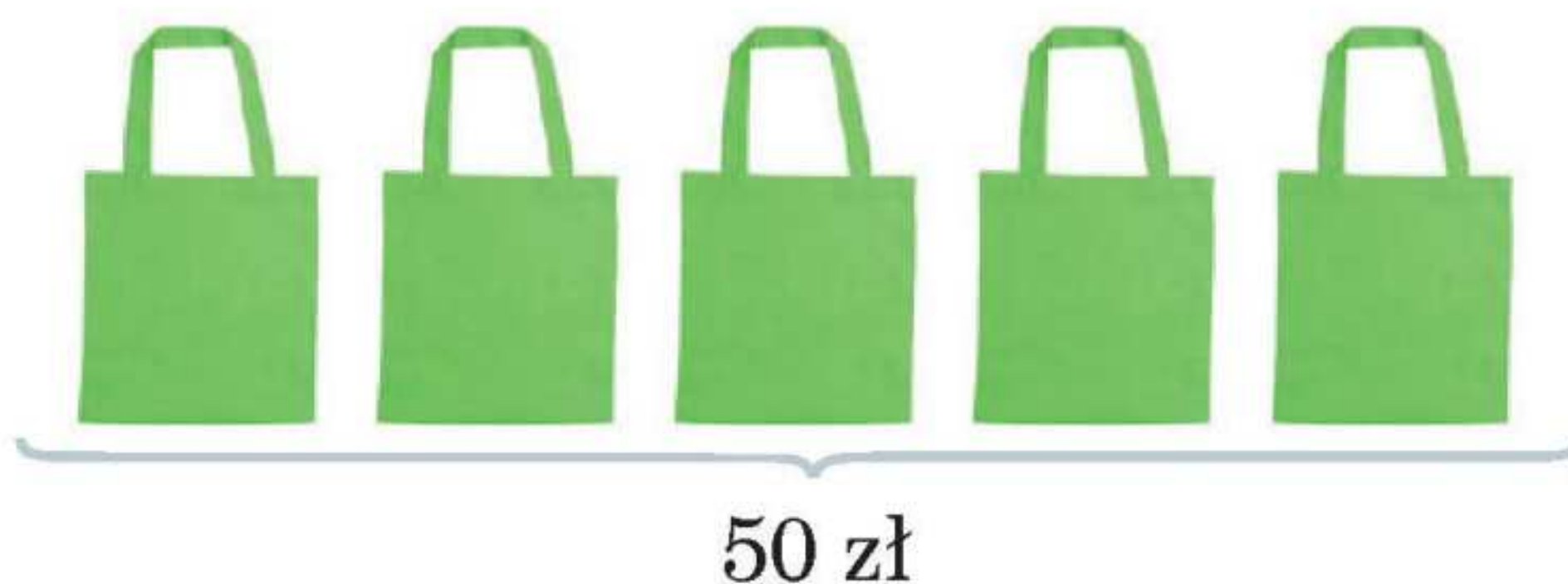
- Za 40 dni opieki nad zwierzętami ze schroniska wolontariusze otrzymują znaczek „Przyjaciel zwierząt”. Który chłopiec ma już ten znaczek?
2. Pracownikom schroniska w Celestynowie każdego dnia od poniedziałku do piątku udało się znaleźć domy dla 7 zwierząt. Dla ilu razem zwierząt znaleziono nowe domy?
- W sobotę i w niedzielę nowe domy znalazło po 10 zwierząt. Ile zwierząt znalazło nowe domy?
 - Ile razem zwierząt znalazło nowe domy w ciągu całego tygodnia?
3. Oblicz cenę jednego opakowania każdej karmy dla zwierząt.

1. Ile kosztuje jeden ananas? Ile kosztuje melon?

2. Ile kosztuje torebka w paski?

3. Na dworcu kolejowym są cztery perony. Na trzech peronach stoi po 9 ławek, a na czwartym 7.
Dobierz do zadania odpowiednie pytanie. Rozwiązanie zapisz w zeszycie.

Ilu podróżnych może usiąść na tych ławkach?

Ile jest razem ławek na wszystkich peronach?

Ile jest ławek na dwóch peronach?

4. Siostra Wojtka zrobiła wiewiórkę z 2 szyszek i 5 żołądzi. Wojtek ma 20 szyszek.
Ilu żołądzi potrzebuje, żeby zrobić takie wiewiórki ze wszystkich swoich szyszek?

1. Oblicz w zeszycie sumy i różnice. Licz dowolnym sposobem.

$34 + 5$

$47 + 8$

$45 + 30$

$63 + 4$

$59 + 4$

$67 + 20$

$79 - 8$

$82 - 7$

$83 - 50$

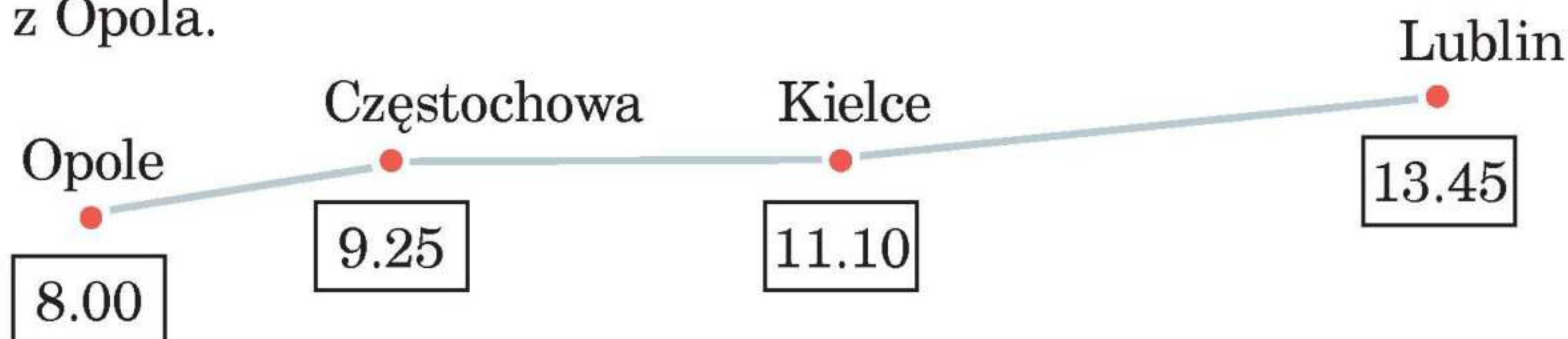
$58 - 4$

$74 - 9$

$99 - 70$

2. Ze sznurka o długości 96 m odcięto 6 m. Ile metrów sznurka zostało? O ile metrów więcej sznurka zostało, niż odcięto? Rozwiąż zadanie w zeszycie.

3. Odczytaj z planu trasy, o której godzinie pociąg wyjeżdża z Opola.

Zapisz w zeszycie, ile czasu jedzie pociąg:

- z Opola do Częstochowy
- z Kielc do Lublina
- z Częstochowy do Kielc
- z Opola do Lublina.

4. Odczytaj daty i zapisz je w zeszycie od najwcześniejszej do najpóźniejszej.

17 IV 25 XII 4 VII 7 V 6 I 1 IX 21 III 11 XI

- Wybierz dowolną datę i zapisz ją trzema sposobami.

5. Na zieloną szkołę pojechały dzieci z trzech szkół. Z pierwszej szkoły pojechało trzydzieścioro pięcioro dzieci, z drugiej o dziesięcioro mniej niż z pierwszej, a z trzeciej o sześcioro więcej niż z drugiej. Ile razem dzieci pojechało na zieloną szkołę?

- 6.** Do podanych iloczynów zapisz w zeszycie przykłady ilorazów. Popatrz na wzór.

$7 \cdot 6 \quad 42 : 6 \quad 42 : 7$

$8 \cdot 4$

$5 \cdot 9$

$6 \cdot 8$

- 7.** Krzyś i Paulina grali w „Zakrywane liczby”. Za dobry wynik przydzielali sobie punkty, stawiając kreski – jedna kreska oznaczała jeden punkt. Ile punktów zdobyło każde dziecko?

Krzyś

Paulina

- 8.** Wykonaj dzielenie i sprawdź wyniki za pomocą mnożenia. Obliczenia zapisz w zeszycie.

$36 : 6$

$49 : 7$

$36 : 4$

$45 : 9$

$28 : 7$

- 9.** Mama przygotowała 32 słoiki sałatki warzywnej do pasteryzacji. Jednorazowo do piekarnika mogła włożyć tylko 8 słoików. W ilu turach zapasteryzowała wszystkie słoiki?

- 10.** W akwarium mieści się 35 litrów wody. Ile pięciolitrowych butelek wody trzeba wlać, żeby napełnić to akwarium?

- 11.** Z ilu ćwierćlitrowych naczyń trzeba przelać wodę, żeby napełnić butelki: półlitrową, dwulitrową, pięciolitrową?

- 12.** Wskaż liczby, które dzielą się przez 5. Zapisz działania w zeszycie.

5

10

14

15

19

25

32

35

40

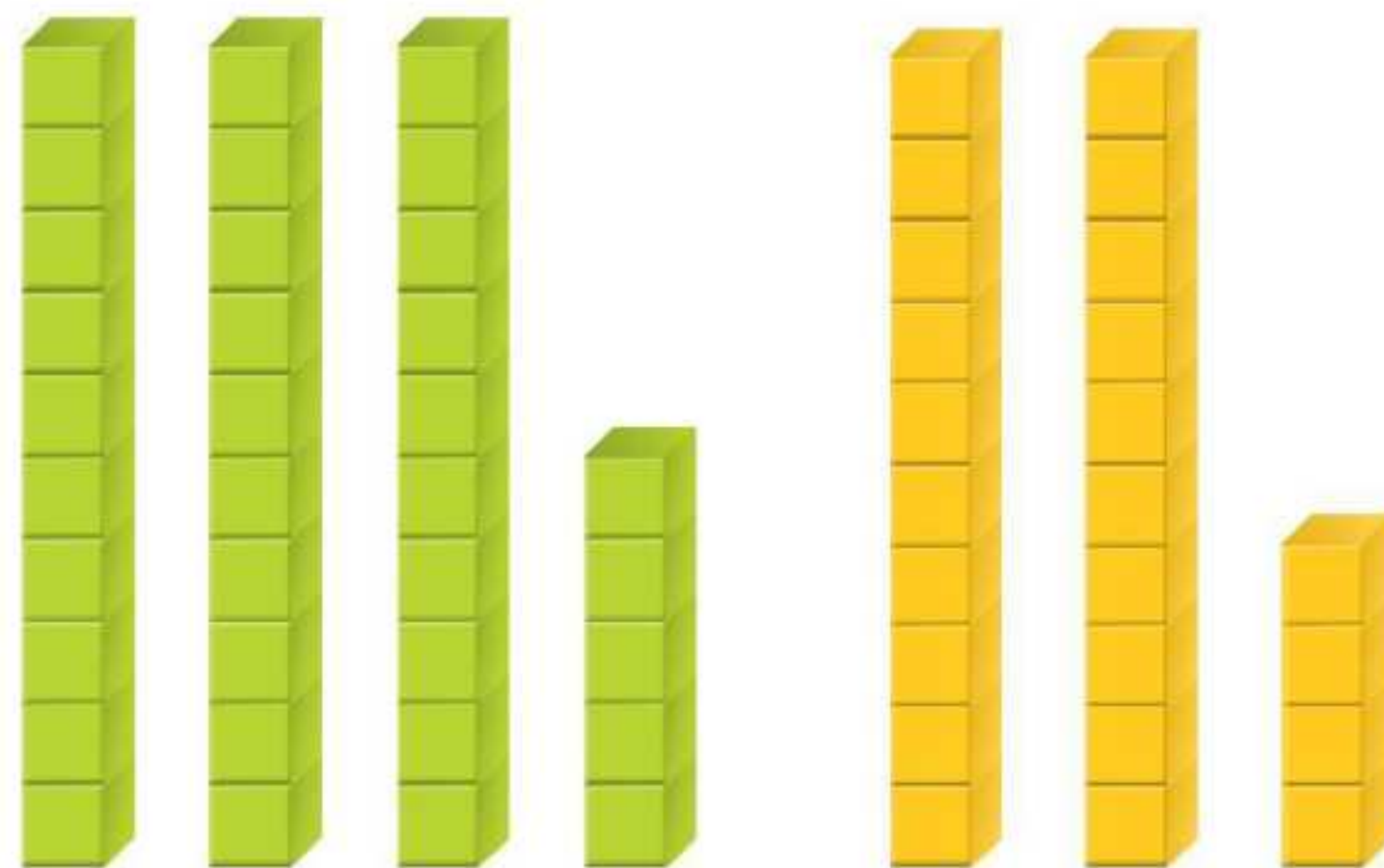
44

45

47

- 13.** Natalia kupiła 3 kg orzechów. Orzechy były zapakowane do jednej torebki kilogramowej oraz do torebek półkilogramowych i ćwierćkilogramowych. Ile mogło być torebek półkilogramowych, a ile ćwierćkilogramowych?

1. Witek zbudował z klocków takie wieże. Zapytał starszego brata Maćka, jak można szybko obliczyć, z ilu razem klocków są zbudowane te wieże.

Maciek zapisał obliczenie tak:

$$\begin{array}{r} \boxed{35} + \boxed{24} = \boxed{30} + \boxed{20} + \boxed{5} + \boxed{4} = \boxed{?} \\ \text{50} \quad \text{9} \end{array}$$

Jak obliczał?

A potem tak:

$$\begin{array}{r} \boxed{35} + \boxed{24} = \boxed{35} + \boxed{20} + \boxed{4} = \boxed{?} \\ \text{55} \end{array}$$

Jak tu obliczał?

Można też obliczać tak:

Gdy dodajemy sposobem pisemnym, zawsze musimy pamiętać, żeby zapisać **jedności** pod **jednościami**, a **dziesiątki** pod **dziesiątkami**. Najpierw dodajemy **jedności**, potem **dziesiątki**.

d	j
3	5
+	2
5	9

3	5
+	2
5	9

2. Oblicz w zeszycie sumy poznanymi sposobami.

$$53 + 35$$

$$15 + 62$$

$$44 + 55$$

$$42 + 46$$

$$11 + 43$$

$$18 + 81$$

3. Ewa z bratem i tatą rozwiązywali krzyżówkę. Ewa odgadła 13 haseł, brat o 2 więcej niż Ewa, a pozostałe hasła odgadł tata. Ile haseł odgadł tata, jeżeli wszystkich haseł było 39?

- ★ 4. Iza ma 14 lat. Ma dwóch braci: Alka i Staszka. Różnica wieku między braćmi to 3 lata. Młodszy z braci – Alek – jest starszy od Izy o 3 lata. Ile lat ma Alek? Ile lat ma Staszek?

1. Irek, Tolek i Janek kupili po dwie gry. Ile razem kosztowały gry każdego chłopca?

- Gry Tolka były najtańsze, a gry Janka o 20 zł droższe od gier Tolka. Które gry kupił każdy chłopiec?

2. Jakich liczb brakuje, żeby otrzymać podane sumy?

$38 + 6 + \boxed{?} = 84$	$43 + \boxed{?} + 8 = 71$	$\boxed{?} + 62 = 82$
$46 + 9 + \boxed{?} = 85$	$57 + \boxed{?} + 9 = 96$	$\boxed{?} + 35 = 75$
$29 + 7 + \boxed{?} = 86$	$65 + \boxed{?} + 7 = 82$	$\boxed{?} + 23 = 93$

3. Na zajęciach koła przyrodniczego dzieci zapisały informacje o zwierzętach w 31 plikach, a o roślinach w 26 plikach więcej. W ilu plikach zapisały informacje o roślinach? W ilu razem plikach zapisały informacje o zwierzętach i roślinach?

4. Zwiększ liczby: 33, 24, 45 o liczby w kolorowych okienkach.

33	36	45	24
24	23	52	71
45	14	23	52

5. Pan Stefan jedzie do pracy autobusem zwykle 45 minut. W poniedziałek autobus jechał o 12 minut dłużej. Ile minut jechał do pracy pan Stefan tego dnia?

- We wtorek pan Stefan przyjechał do pracy 6 minut wcześniej niż zwykle. Ile czasu jechał autobusem pan Stefan we wtorek?

- 1.** Karol chce kupić grę komputerową, która kosztuje 51 zł. Co tydzień dostaje od rodziców kieszonkowe w wysokości 21 zł. Przez ile tygodni Karol musi odkładać pieniądze, żeby móc kupić tę grę? Jaką kwotę uzbiera w ciągu tych tygodni?

Tę kwotę można przedstawić tak:

Ile pieniędzy zostanie Karolowi, kiedy kupi grę?

Mozna to obliczać tak:

$$63 - 51 = 63 - 50 - 1 = \boxed{?}$$

Mozna też obliczać tak:

Gdy odejmujemy sposobem pisemnym, zawsze musimy pamiętać, żeby zapisać **jedności** pod **jednościami**, a **dziesiątki** pod **dziesiątkami**. Najpierw odejmujemy **jedności**, potem **dziesiątki**.

	d	j
	6	3
-	5	1
	1	2

	6	3
-	5	1
	1	2

- 2.** Oblicz w zeszycie różnice poznanymi sposobami.

59 - 26

67 - 35

85 - 44

99 – 53

78 - 43

56 - 23

- 3.** Odczytaj, ile stron ma książka każdego dziecka i ile stron każde dziecko już przeczytało.

Ile stron zostało do przeczytania Adzie, ile Leonowi, a ile Uli?

1. W Pieninach atrakcją turystyczną jest spływ Dunajcem. Sezon flisacki trwa od 1 IV do 31 X. Ile to miesięcy?

- Odczytaj, w jakich godzinach odbywa się spływ Dunajcem w poszczególnych miesiącach.

W których miesiącach spływ odbywa się najkrócej, a w których najdłużej? Jak myślisz dlaczego?

kwiecień	9.00–16.00
maj–sierpień	8.30–17.00
wrzesień	8.30–16.00
październik	9.00–15.00

2. Odczytaj z ilustracji informacje potrzebne do rozwiązania zadań. Obliczenia zapisz w zeszycie.

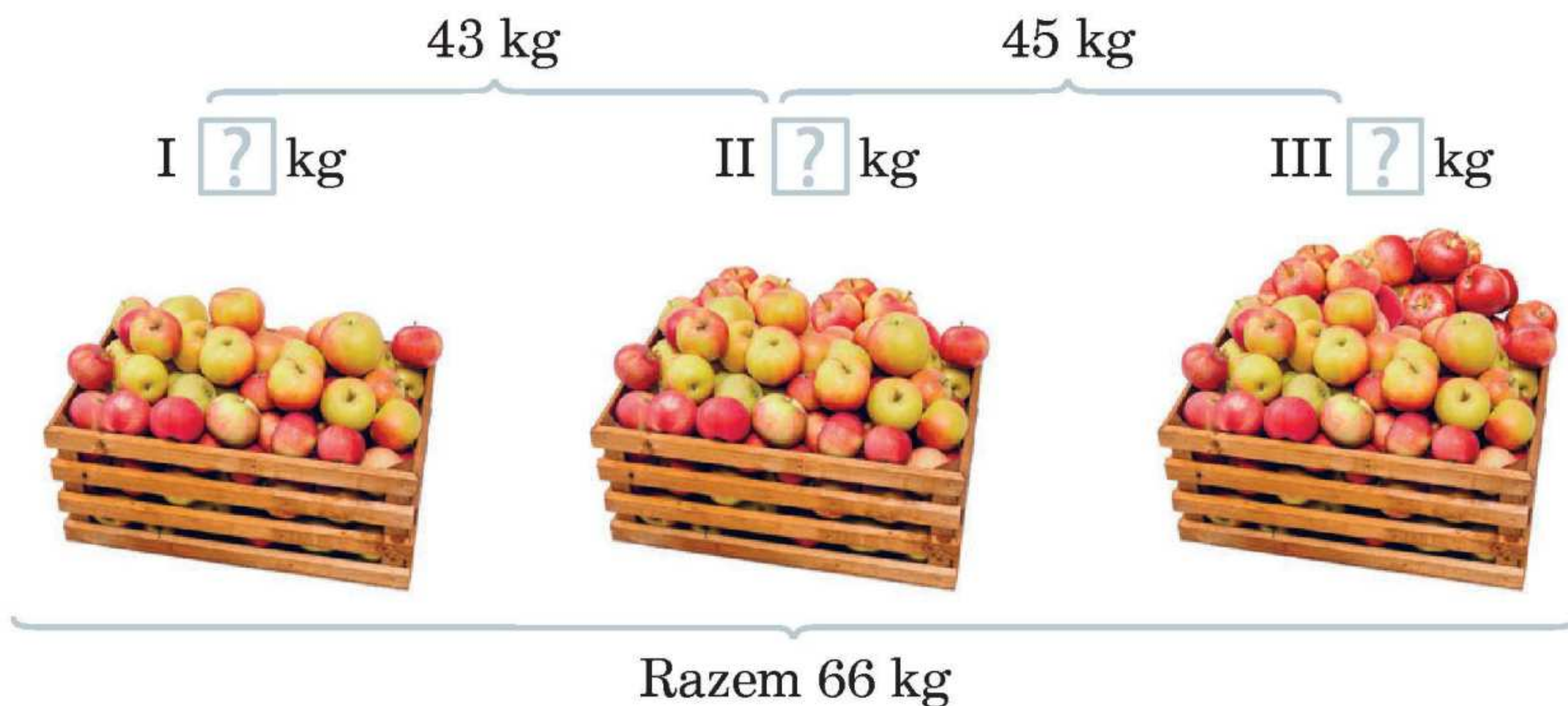

- Oblicz, ile kilometrów przepłynęli turyści z przystani w Sromowcach Wyżnych do Krościenka.
- Ile razem kilometrów pokonali turyści z Zakopanego do Krościenka?
- O ile droższy jest bilet normalny na spływ do Krościenka od biletu normalnego do Szczawnicy?
- O ile tańszy jest bilet ulgowy na spływ do Krościenka od biletu normalnego do Krościenka?
- Ile reszty otrzymamy, jeżeli kupimy bilet normalny na spływ do Szczawnicy i damy do kasy 100 zł?

1. W trzech skrzynkach jest razem 66 kg jabłek. Jabłka z pierwszej i drugiej skrzynki ważą razem 43 kg, a z drugiej i trzeciej 45 kg. Ile kilogramów jabłek jest w każdej skrzynce?

Jak rozwiązać takie zadanie?

Do rozwiązywania zadania wykorzystamy rysunek pomocniczy.

Obliczamy:

Ile kilogramów jabłek jest w pierwszej skrzynce? $66 - 45 = 21$

Ile kilogramów jabłek jest w drugiej skrzynce? $43 - 21 = 22$

Ile kilogramów jabłek jest w trzeciej skrzynce? $66 - 43 = 23$

- Jak inaczej możemy obliczyć, ile kilogramów jabłek jest w każdej skrzynce?

$$\begin{array}{c} 43 + 45 = 88 \\ \text{I} \quad \text{II} \quad \text{II} \quad \text{III} \end{array}$$

Tyle jabłek jest w pierwszej i drugiej oraz w drugiej i trzeciej skrzynce.

$$\begin{array}{c} 88 - 66 = 22 \\ \text{I} + \text{II} + \text{III} \end{array}$$

Tyle jabłek jest w drugiej skrzynce.

$$43 - 22 = 21$$

Tyle jabłek jest w pierwszej skrzynce.

$$45 - 22 = 23$$

Tyle jabłek jest w trzeciej skrzynce.

1. Jakich liczb brakuje w okienkach?

$$61 + \boxed{?} = 85$$

$$67 - \boxed{?} = 43$$

$$87 - \boxed{?} = 52$$

$$43 + \boxed{?} = 78$$

$$85 - \boxed{?} = 31$$

$$69 - \boxed{?} = 23$$

2. Uczniowie z klas trzecich postanowili wesprzeć akcję „Karma dla schroniska”. Ustalili, że każda klasa wpłaci 50 zł.

Odczytaj z tabeli, ile złotych i ile groszy zebrała każda klasa pierwszego dnia. Oblicz, ile brakuje każdej klasie do ustalonej kwoty.

1 zł to 100 gr

	Tyle zebrano		Tyle brakuje	
	złote	grosze	złote	grosze
Klasa 3a				
Klasa 3b				
Klasa 3c				
Klasa 3d				

★ 3. Tosia, Hania i Renia miały 90 naklejek. Podzieliły je między siebie tak, że Tosia miała o 10 naklejek mniej niż Hania, a Renia o 10 naklejek więcej niż Hania. Ile naklejek miała każda dziewczynka?

- 1.** Firma „Szybex” zamontowała okna w dwóch budynkach. Policz, ile okien jest w pierwszym budynku, a ile w drugim.

Ile razem okien zamontowano w tych budynkach?

Hubert obliczał tak:

$$35 + 26 = 35 + 20 + 6 = \boxed{?}$$

Monika obliczała tak:

$$35 + 26 = 30 + 20 + 5 + 6 = \boxed{?}$$

Kajtek obliczał tak:

$$35 + 26 = 35 + 5 + 21 = \boxed{?}$$

Mozna też obliczać tak:

d	j
1	
3	5
+	
2	6
6	1

	1	
	3	5
	2	6
+	2	6
	6	1

Najpierw dodajemy **jedności**. **Dziesiątkę** z dodawania **jedności** dołączamy do **dziesiątek**. Następnie dodajemy **dziesiątki**.

- 2.** Oblicz w zeszycie wybranymi sposobami.

$$38 + 16$$

$$45 + 27$$

$$59 + 24$$

$$67 + 28$$

$$74 + 19$$

$$55 + 38$$

- 3.** Do końca grudnia powinno wprowadzić się do nowego bloku 67 rodzin. W październiku wprowadziło się 28 rodzin, a w listopadzie 29. Ile rodzin już się wprowadziło? Ile rodzin powinno się wprowadzić w grudniu?

1. Odczytaj z ilustracji, ile zapłacono za każde zakupy. Oblicz cenę albumu i atlasu. Obliczenia zapisz w zeszycie.

23 zł

29 zł

? zł

98 zł

19 zł

19 zł

? zł

79 zł

2. Maks powiedział, że wie, jak łatwiej dodawać liczby, które w rzędzie jedności mają liczbę 9. Odczytaj i wyjaśnij, jak dodawał Maks.

$$37 + 49 = 37 + 50 - 1 = \boxed{?}$$

- Oblicz w zeszycie takim sposobem jak Maks.

$25 + 39$

$14 + 69$

$42 + 19$

$38 + 59$

3. W konkursie czytelnicznym zorganizowanym przez bibliotekę szkolną I miejsce zajął Radek, II – Mela, a III – Szymon. Mela przeczytała 25 książek. Radek przeczytał o 10 książek więcej niż Szymon i o 5 więcej niż Mela. Ile książek przeczytał Radek? A ile Szymon? Ile książek przeczytali wszyscy razem?

4. Sprawdź, który kwadrat jest magiczny. Obliczenia zapisz w zeszycie.

12	22	20
26	18	10
16	13	24

14	11	26
29	17	5
8	23	20

19	12	17
24	20	4
5	16	27

1. W cukierni „Ptyś” są sprzedawane ręcznie robione czekoladki. Rano przygotowano 53 czekoladki. Przed południem sprzedano 28 czekoladek. Zasłoń je na rysunku.

Ile czekoladek zostało?

Można obliczać to tak:

$$53 - 28 = 53 - 20 - 8 = \boxed{?}$$

$\begin{array}{cc} 20 & 8 \\ \hline 33 \end{array}$

Można też obliczać tak:

$$53 - 28 = 53 - 23 - 5 = \boxed{?}$$

$\begin{array}{cc} 23 & 5 \\ \hline 30 \end{array}$

A można i tak:

d	j	
4	13	
5	3	53
- 2	8	- 28
2	5	25

Najpierw odejmujemy **jedności**.

Ponieważ od 3 nie możemy

odjąć 8, jedną z **5 dziesiątek** zamieniamy na **jedności**.

Otrzymujemy **13 jedności**, od których odejmujemy 8.

Następnie odejmujemy **dziesiątki**.

2. Oblicz w zeszycie wybranymi sposobami.

$$53 - 18$$

$$41 - 24$$

$$63 - 36$$

$$64 - 57$$

$$72 - 45$$

$$85 - 39$$

3. Uczniowie z klas trzecich zbierali plastikowe nakrętki od butelek. Klasa 3a zebrała 95 nakrętek, a klasa 3b o 16 nakrętek mniej niż 3a. Ile nakrętek zebrała klasa 3b?

- Klasa 3c zebrała o 27 nakrętek mniej niż klasa 3a. Ile nakrętek zebrała klasa 3c?

1. Ola grała z bratem Olkiem w bierki. Ola zdobyła 64 punkty, a jej brat o 17 punktów mniej. Ile punktów zdobył Olek?

Można obliczać to tak:

$$\begin{array}{r} 64 \\ - 17 \\ \hline 47 \end{array}$$

Sprawdzenie:

$$\begin{array}{r} 47 \\ + 17 \\ \hline 64 \end{array}$$

Można też obliczać tak:

$$64 - 17 = 64 - 10 - 7 = 54 - 7 = 47$$

Sprawdzenie:

$$47 + 17 = 64$$

2. Wykonaj w zeszycie odejmowanie wybranym sposobem i sprawdź wyniki za pomocą dodawania.

$72 - 36$

$94 - 65$

$53 - 47$

$67 - 49$

$86 - 49$

$61 - 28$

$75 - 38$

$83 - 58$

3. Dzieci kupowały karmniki dla ptaków. Każde z nich dało do kasy 50 zł. Odczytaj ceny karmników.

Odczytaj, ile złotych reszty otrzymało każde dziecko, i powiedz, który karmnik kupiło.

Jaś: 13 zł

Iga: 4 zł

Paula: 31 zł

Borys: 22 zł

- ★ 4. Edek miał w kieszeni jedną monetę. Na zakupy dostał od mamy jeszcze 20 zł. Kupił sok za 5 zł. Przeliczył pieniądze i okazało się, że ma trzy monety pięciozłotowe i jedną monetę jednozłotową. Jaką monetę Edek miał w kieszeni na początku?

1. Kto ma więcej, a kto mniej pieniędzy? O ile więcej? O ile mniej? Ułóżcie w klasie pytania do ilustracji. Obliczenia zapiszcie w zeszytach.

78 zł

94 zł

65 zł

62 zł

54 zł

100 zł

Olga

Iza

Ewa

Jarek

Kamil

Arek

2. Julka pokazała dzieciom swój sposób odejmowania liczb, które w rzędzie jedności mają liczbę 9. Odczytaj i wyjaśnij, jak odejmowała Julka.

$$64 - 19 = 64 - 20 + 1 = \boxed{?}$$

- Oblicz w zeszycie takim sposobem jak Julka.

$$53 - 29$$

$$92 - 49$$

$$71 - 39$$

$$67 - 19$$

3. Tramwajem jechało 56 osób. Na pierwszym przystanku wysiadło 15 osób, a wsiadły 23 osoby. Ile osób jedzie teraz tym tramwajem?
4. Rodzice Jędrka pracują w szkole. Mama ma 45 lat i pracuje 19 lat. Tata jest w tym samym wieku co mama i pracuje o 3 lata dłużej. W jakim wieku każde z rodziców Jędrka rozpoczęło pracę w szkole?
5. Marcin policzył, że na klawiaturze jego komputera jest 88 klawiszy. Wśród nich jest 26 klawiszy z literami. Ile jest klawiszy ze znakami innymi niż litery?
- Ile klawiszy ma klawiatura twojego komputera? Czy jest ich więcej czy mniej niż na klawiaturze Marcina? O ile?

1. Kamila oglądała z dziadkiem zdjęcia w rodzinnym albumie. Przy tej okazji przeprowadzili taką rozmowę:

- Dziadku, ile masz lat?
- Jestem o 26 lat starszy od twojej mamy.
- A ile lat ma mama?
- Jest o 2 lata młodsza od twojego taty.
- A ile lat ma tata?
- Tata jest o 16 lat starszy od kuzyna Roberta.
- A ile lat ma Robert?
- Za 4 lata skończy 19 lat.

Oblicz wiek każdego członka tej rodziny.

- Ułóż podobne zadanie o członkach swojej rodziny. Zapisz je w zeszycie.

2. Lila to malutka siostra Dominika i Filipa. Gdy się urodziła, Dominik miał 9 lat. Filip jest od Dominika 7 lat młodszy. Ile lat będzie miał Dominik, a ile Filip, gdy Lila będzie miała 18 lat?

3. Zapisz w zeszycie każdą z podanych liczb jako sumę dwóch składników, z których jeden jest o 2 mniejszy od drugiego. Popatrz na wzór.

$$20 = 9 + 11$$

30

40

50

60

★ 4. Dziadek ma 3 wnuczki: Jagodę, Ninę i Darię. Najmłodsza jest Jagoda, która ma 8 lat. Ile lat może mieć Daria, jeżeli różnica wieku między kolejnymi wnuczkami wynosi 4 lata? Podaj dwie możliwości.

1. Rozwiąż zagadki liczbowe, które ułożył Oskar.

Z cyfr: 2, 3, 4, 5 ułóż takie dwie liczby dwucyfrowe, żeby ich suma była jak największa. Każdą cyfrę możesz wykorzystać tylko raz.

Z cyfr: 1, 2, 3, 4 ułóż takie dwie liczby dwucyfrowe, których różnica będzie możliwie najmniejsza. Każdą cyfrę możesz wykorzystać tylko raz.

2. Nikodem, Łukasz i Adam chodzą na treningi piłki nożnej. W tym sezonie Nikodem zdobył 22 bramki, Łukasz 28, a Adam o 3 bramki mniej niż Łukasz. Ile bramek zdobył Adam? Ile bramek chłopcy zdobyli razem?

3. Do każdej podanej liczby dodaj 19. 32 45 67 74
Od każdej podanej liczby odejmij 28. 43 66 75 92

4. Pradziadek Wiktora ma 90 lat. Do dwudziestego pierwszego roku życia mieszkał w Wieliczce, a później 30 lat mieszkał w Krakowie. Teraz mieszka w Przemyślu. Ile razem lat pradziadek mieszkał w Wieliczce i w Krakowie? Ile lat pradziadek Wiktora mieszka w Przemyślu?

- Ile lat mieszkasz w swojej miejscowości?
- Ile lat krócej mieszkasz w swojej miejscowości niż pradziadek Wiktora w Przemyślu?

5. Odczytaj, ile pieniędzy ma każde dziecko.
Bruno: 47 zł Alek: 74 zł Łucja: 28 zł Ela: 61 zł
Powiedz, ile brakuje każdemu dziecku do 100 zł.

6. Ułóż i zapisz w zeszycie cztery działania. Dobierz składniki tak, żeby ich suma była równa 87.

- Zapisz w zeszycie cztery działania, których różnicą będzie liczba 25.

1. Oblicz, ile pieniędzy zostało każdemu dziecku po zrobieniu zakupów. Obliczenia zapisz w zeszycie.

Staś miał 65 zł.

Zapłacił zł.

Zostało mu zł.

Witek miał 95 zł.

Zapłacił zł.

Zostało mu zł.

Basia miała 100 zł.

Zapłaciła zł.

Zostało jej zł.

Jola miała 71 zł.

Zapłaciła zł.

Zostało jej zł.

Iwona miała 92 zł.

Zapłaciła zł.

Zostało jej zł.

Krzyś miał 94 zł.

Zapłacił zł.

Zostało mu zł.

- Ile wynosi różnica w cenie między najdroższą a najtańszą rzeczą?
- Chcesz wydać więcej niż 20 zł, a mniej niż 60 zł. Które rzeczy możesz kupić w tym sklepie?

2. Suma dwóch liczb dwucyfrowych jest równa 100. W pierwszej liczbie cyfra dziesiątek jest równa 6, a w drugiej liczbie 6 to cyfra jedności. Jakie to liczby?

1. Oblicz odjemną, odjemnik lub różnicę.

odjemna	76	?	100	95	?	84	?	60
odjemnik	?	53	?	79	68	?	39	?
różnica	18	29	35	?	13	16	53	17

2. Zapisz w zeszycie liczby dwucyfrowe, w których cyfra dziesiątek i cyfra jedności jest taka sama. Które pary liczb dadzą sumę mniejszą niż 100? Zapisz 6 takich par i oblicz ich sumy.

3. W klubie osiedlowym na spotkanie z pisarzem przygotowano 81 krzeseł dla czytelników. Podczas spotkania w ostatnim rzędzie były wolne 23 krzesła, a w przedostatnim rzędzie 4. Ile krzeseł było zajętych?

4. Zaproponuj takie liczby, żeby zapisy były poprawne.

$$35 + 27 < 35 + \boxed{?}$$

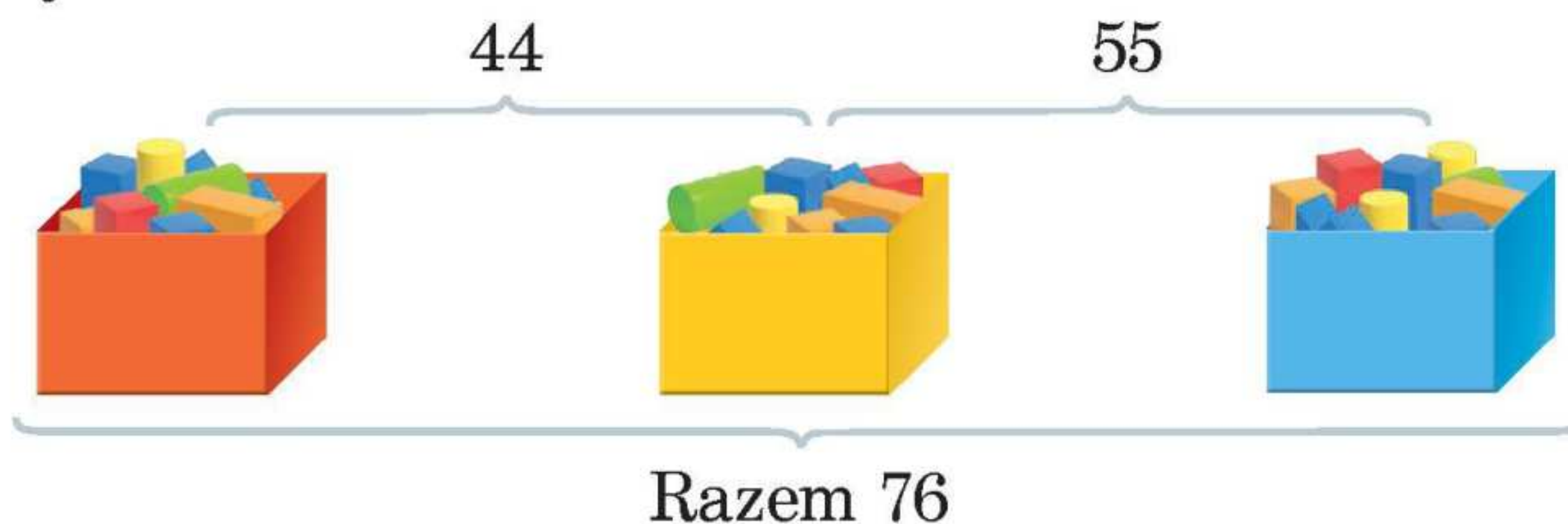
$$69 - 33 > 69 - \boxed{?}$$

$$47 + 34 > 48 + \boxed{?}$$

$$86 - \boxed{?} < 86 - 48$$

5. Na obóz sportowy zapisało się 25 uczniów z klasy 3c i 26 z klasy 3d. Na liście uczestników było 19 dziewczynek. Ilu było chłopców?

6. Ile klocków jest w każdym pudełku? Obliczenia zapisz w zeszycie.

Uczymy się ważyć – gram

1. Czego wagę podajemy w kilogramach?

6 kg

1 kg

50 kg

2 kg

• Czego wagę podajemy w dekagramach?

20 dag

5 dag

40 dag

1 kg to 100 dag

2. Odczytaj, ile waży jajko przepiórcze.

1 dag

• Co waży tyle samo, ile jajko przepiórcze?

1 dekagram to 10 gramów
1 dag to 10 g
1 gram zapisujemy w skrócie: 1 g

3. Sprawdź, jakie produkty w twoim domu mają wagę podaną w gramach. Zapisz ich wagę w zeszycie. Co waży najmniej?

1. Ile to gramów? Ile to dekagramów?

$$7 \text{ dag} = \boxed{?} \text{ g} \quad 10 \text{ dag} = \boxed{?} \text{ g} \quad 60 \text{ g} = \boxed{?} \text{ dag} \quad 30 \text{ g} = \boxed{?} \text{ dag}$$

2. W pudełku jest 75 gramów kakao. Puste pudełko waży 15 gramów. Ile gramów waży kakao razem z pudełkiem? Ile to dekagramów?

75 g

15 g

$\boxed{?}$ g

3. Oblicz, ile ważą winogrona.

8 kg 25 dag

25 dag

$\boxed{?}$ kg

Tyle waży skrzynka z winogronami.

Tyle waży sama skrzynka.

Ile ważą winogrona?

Waga towaru z opakowaniem to BRUTTO.

Waga opakowania to TARA.

Waga towaru to NETTO.

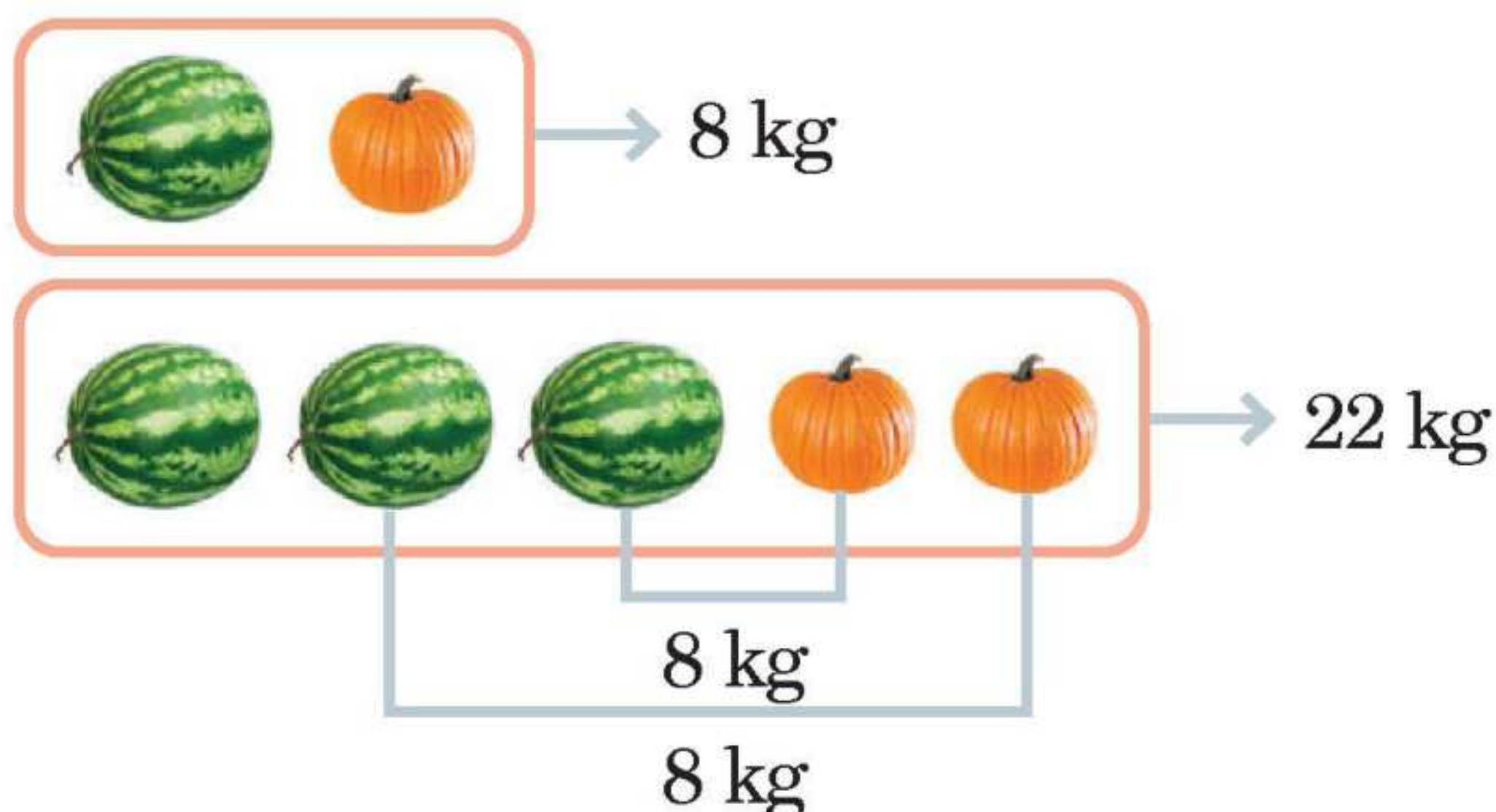
4. Słoik z dżemem waży 40 dag. Pusty słoik waży 12 dag. Jaka jest waga netto?

- Zmień treść tego zadania tak, żeby trzeba było obliczyć wagę brutto. Zapisz w zeszycie pytanie i obliczenie.

★ **5.** Puszka z pomidorami waży 45 dag. Pomidory w tej puszcze ważą 40 dag. Do sosu pomidorowego Leszek zużył połowę zawartości puszki. Ile teraz waży puszka z pomidorami?

1. Dynia i arbuź ważą razem 8 kg. 3 arbuzy i 2 dynie ważą razem 22 kg. Ile waży dynia, a ile arbuź?

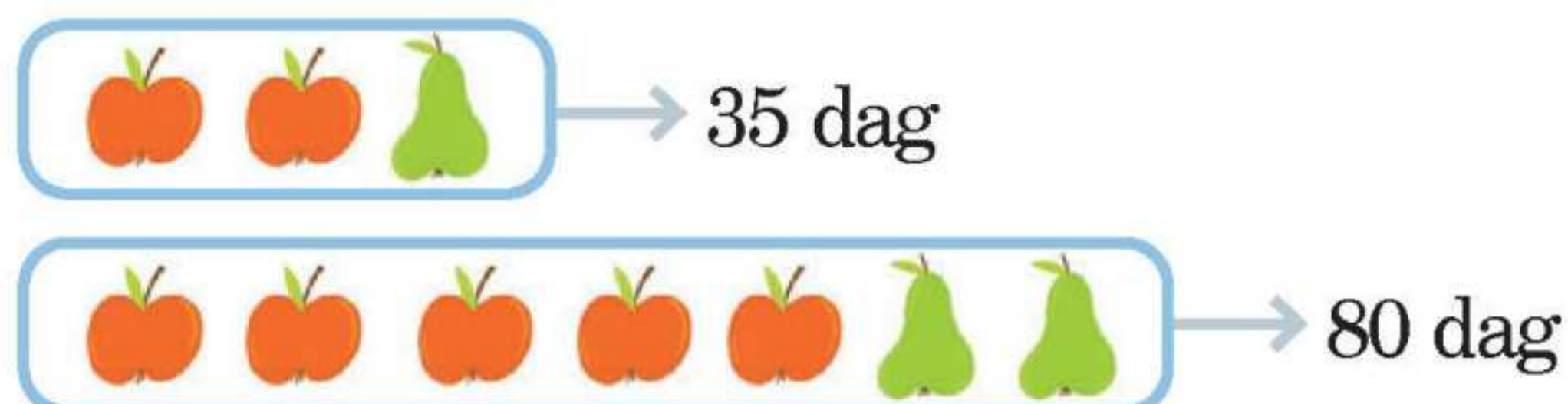
Rafał obliczał tak:

Tak obliczał wagę $22 \text{ kg} - 8 \text{ kg} - 8 \text{ kg} = \boxed{?} \text{ kg}$

Tak obliczał wagę $8 \text{ kg} - \boxed{?} \text{ kg} = \boxed{?} \text{ kg}$

2. Waga 2 jabłek i gruszki wynosi razem 35 dag. 5 jabłek i 2 gruszki ważą razem 80 dag. Ile waży jabłko, a ile gruszka? Rozwiąż zadanie takim sposobem jak Rafał z zadania 1.

Odp.: Jabłko waży $\boxed{?}$ dag, a gruszka waży $\boxed{?}$ dag.

3. Ile waży gruszka?

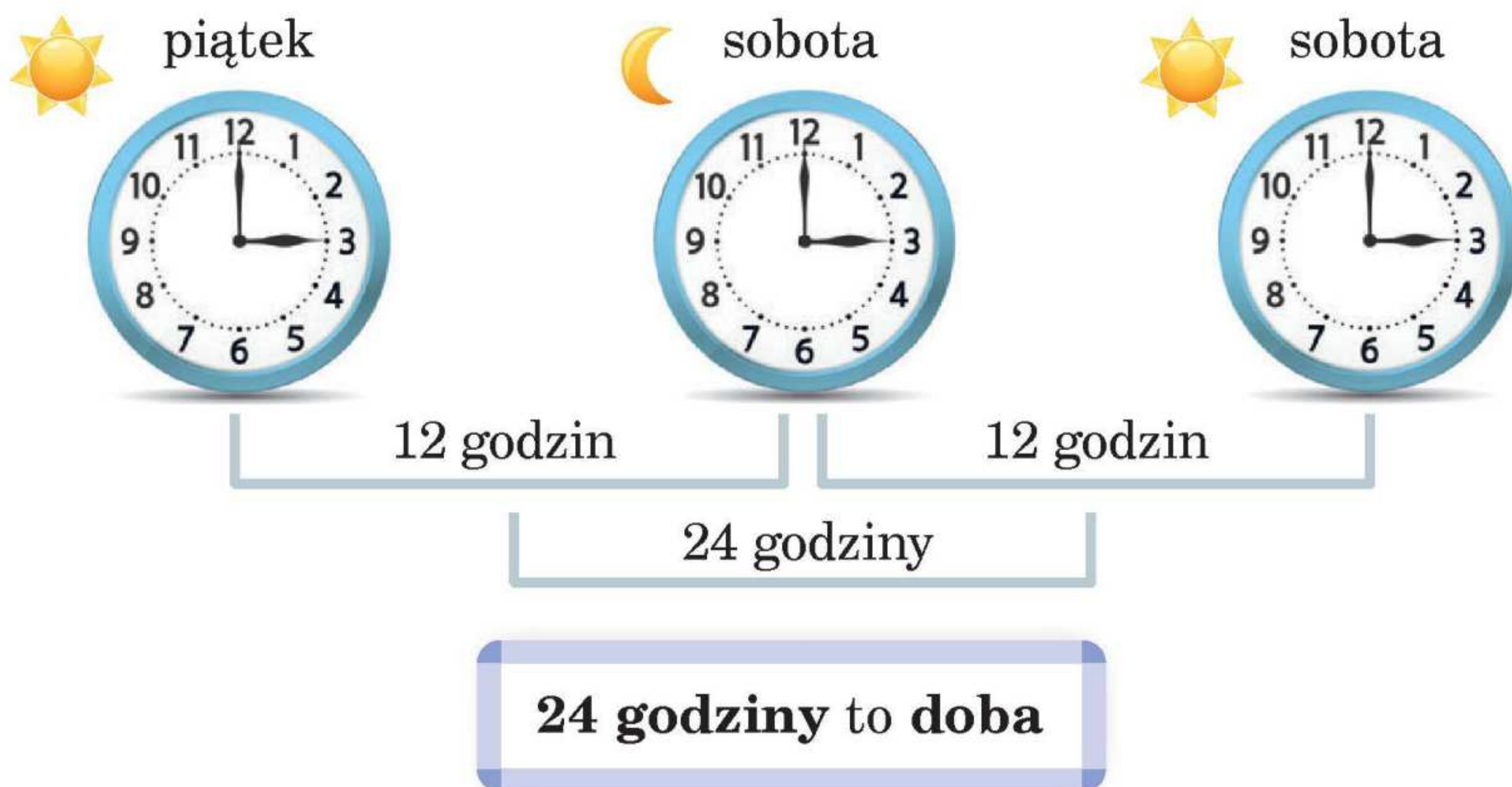

Ile waży worek cukru?

1. Mikołaj wyjechał do babci w piątek o godzinie 15.00. Wrócił w sobotę o 15.00. Ile godzin Mikołaj spędził poza domem?

Odczytaj z zegarów, ile godzin upłynęło od godziny 15.00 w piątek do 3.00 w nocy w sobotę. Ile godzin upłynęło od 3.00 w nocy do 15.00 w sobotę?

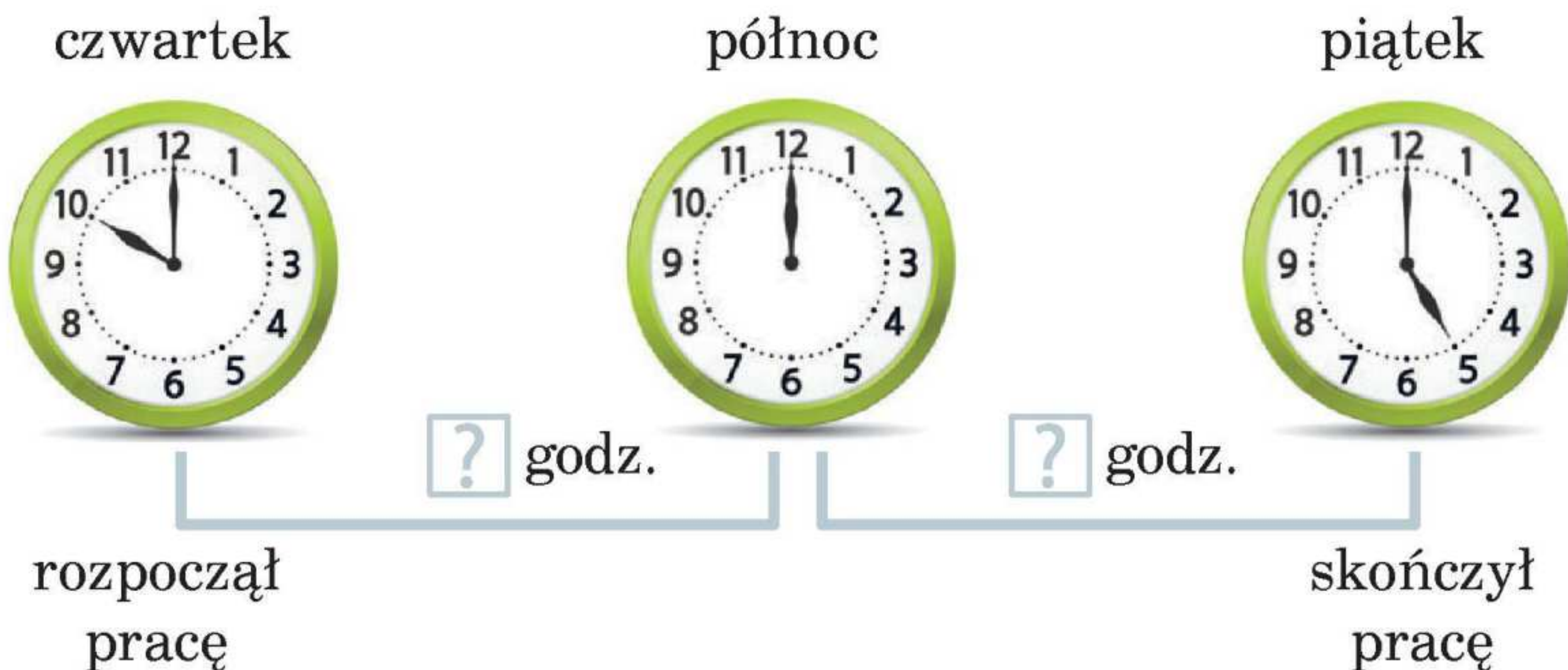
2. Weronika zasnęła o godzinie 20.00. Obudziła się następnego dnia o godzinie 7.00. Ile godzin spała?

1 godzina to w skrócie: 1 godz.

3. Oblicz, ile godzin zazwyczaj ty śpisz.

1. Kierowca autobusu pracował od godziny 22.00 w czwartek do 5.00 rano w piątek. Popatrz na zegary i oblicz, ile godzin pracował.

2. Ile czasu upływa? Skorzystaj z zegara do ćwiczeń.

od 21.00 do 3.00 – [?] godz.

od 22.27 do 20.27 – [?] godz.

od 23.00 do 8.00 – [?] godz.

od 2.30 do 17.30 – [?] godz.

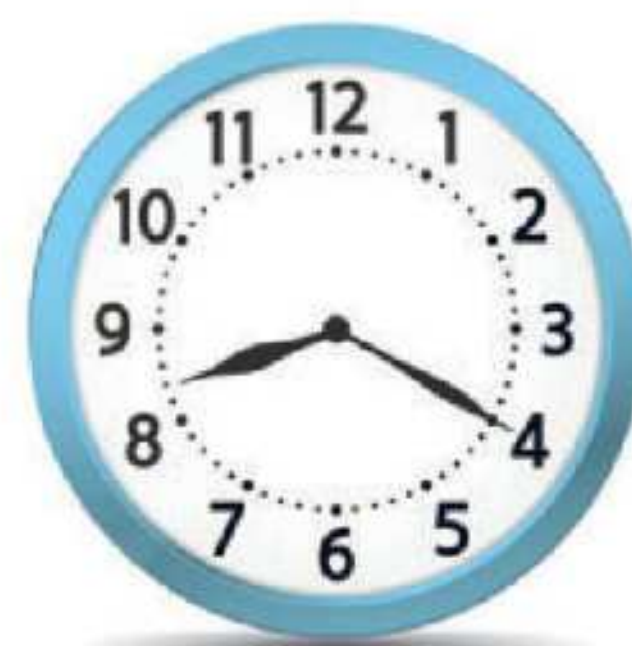
od 17.00 do 5.00 – [?] godz.

od 20.15 do 5.15 – [?] godz.

od 7.00 do 7.00 następnego dnia – [?] godz.

3. Alina kupiła bilet dobowy na autobus. Skasowała go w środę o godzinie 16.10. Kiedy bilet straci ważność?

- ★ 4. Odczytaj godziny na zegarach. Jeden spieszy się 15 minut, inny spóźnia się 15 minut. Który zegar wskazuje właściwą godzinę?

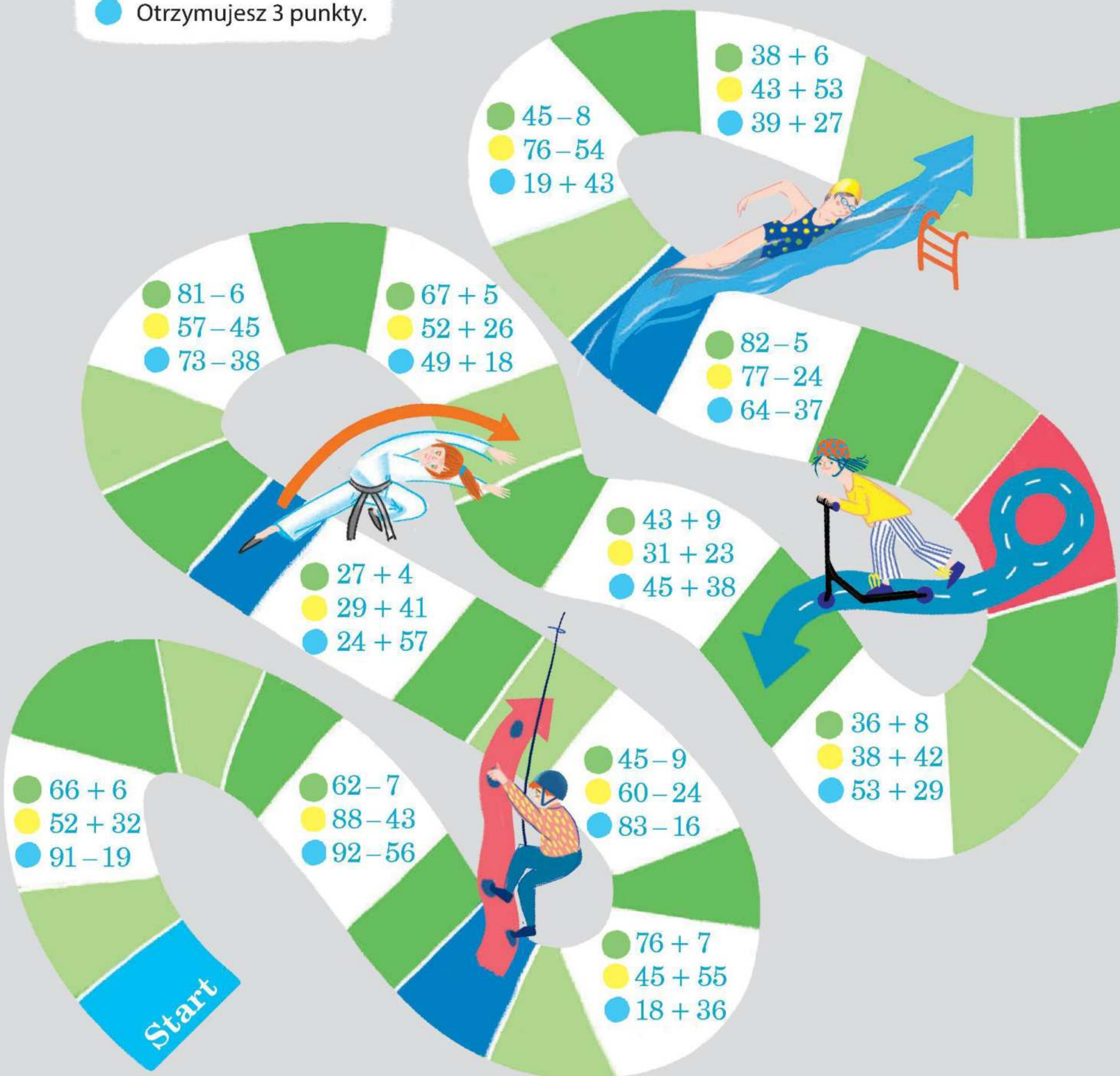

Sportowe przygody

Gra dla 2–4 osób

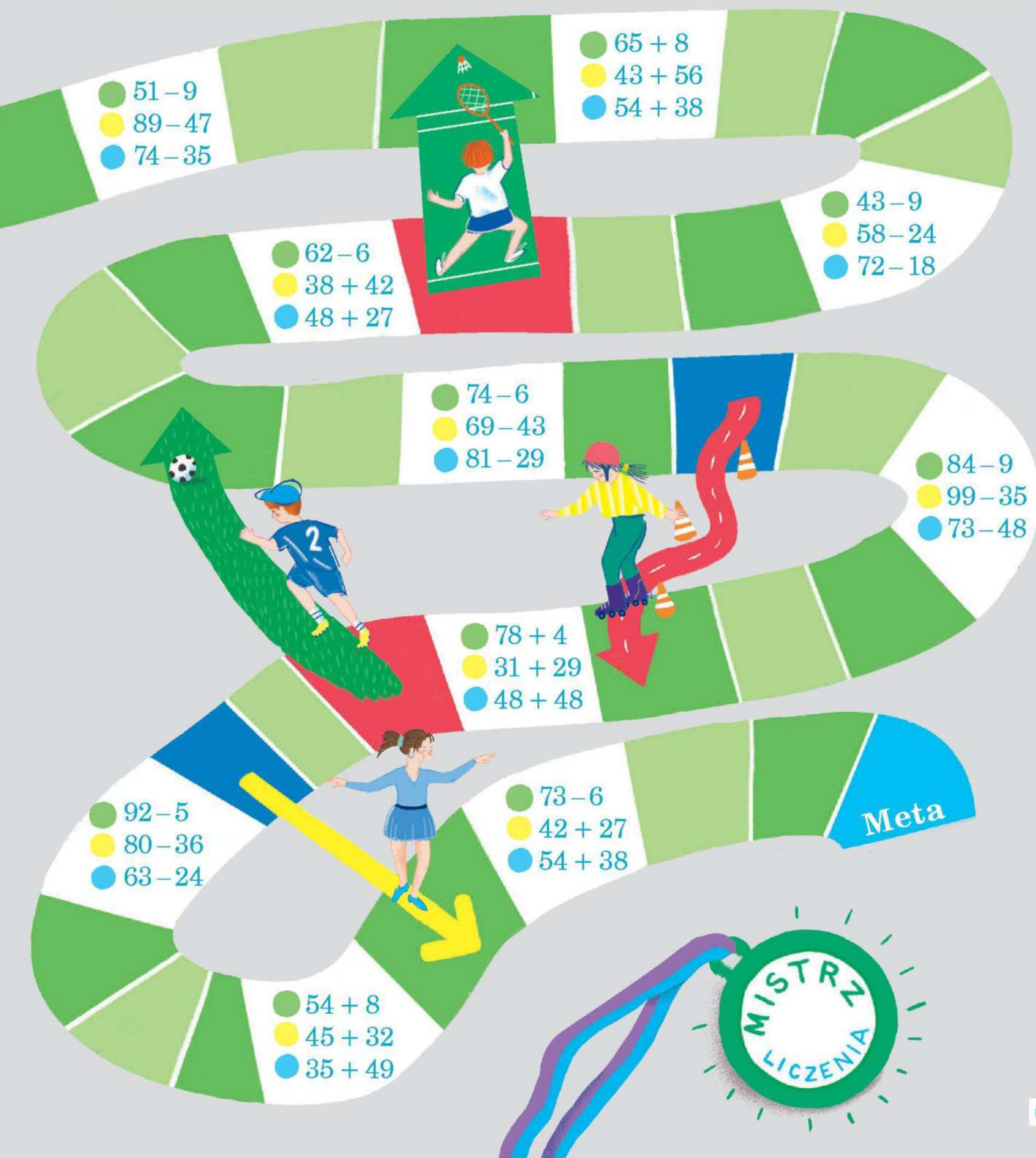
Wybierz działanie i oblicz.

- Otrzymujesz 1 punkt.
- Otrzymujesz 2 punkty.
- Otrzymujesz 3 punkty.

Przygotujcie kostkę do gry, pionki i kartkę do zapisywania punktów.
Grę rozpoczyna zawodnik, który wyrzuci większą liczbę oczek.

PRZEBIEG GRY: Pierwszy gracz rzuca kostką i przesuwa pionek z pola START zgodnie z liczbą wyrzuconych oczek. Jeżeli zatrzyma się na polu z działaniami, wybiera jedno z nich i oblicza. Za poprawny wynik zapisuje sobie 1, 2 lub 3 punkty. Jeżeli gracz zatrzyma się na polu niebieskim lub czerwonym, przesuwa pionek na pole wskazane przez strzałkę. Gra kończy się, gdy jeden z zawodników jako pierwszy dotrze do METY i wszyscy gracze wykonali tyle samo rzutów kostką. Wygrywa zawodnik, który zdobył najwięcej punktów.

- 1.** Dzieci robiły na zajęciach łódki z papieru. Łódki były w czterech kolorach, w każdym kolorze po 7 łódek. Ile razem łódek zrobiły dzieci?

- 2.** Oblicz iloczyny.

$5 \cdot 4$

$8 \cdot 4$

$5 \cdot 5$

$8 \cdot 5$

$6 \cdot 4$

$9 \cdot 4$

$6 \cdot 5$

$9 \cdot 5$

$7 \cdot 4$

$10 \cdot 4$

$7 \cdot 5$

$10 \cdot 5$

- 3.** Asia miała 8 jednakowych monet. Razem miała 40 złotych. Jakie monety miała Asia?

- Asia kupiła książkę za 25 zł. Ile monet dała do kasy?

- 4.** Czarek oglądał występy zespołu tanecznego. Najpierw tancerze tańczyli w ośmiu trójkach. Potem tańczyli czwórkami. Ile utworzyli czwórek?

- Na zakończenie występu tancerze ustawili się w pary. Ile było par?

- 5.** Sześcioro dzieci dostało balony, każde po tyle samo. Ile balonów dostało każde dziecko, jeżeli rozdano:

24 balony

36 balonów

48 balonów

- 6.** Oblicz ilorazy.

$49 : 7$

$36 : 9$

$42 : 7$

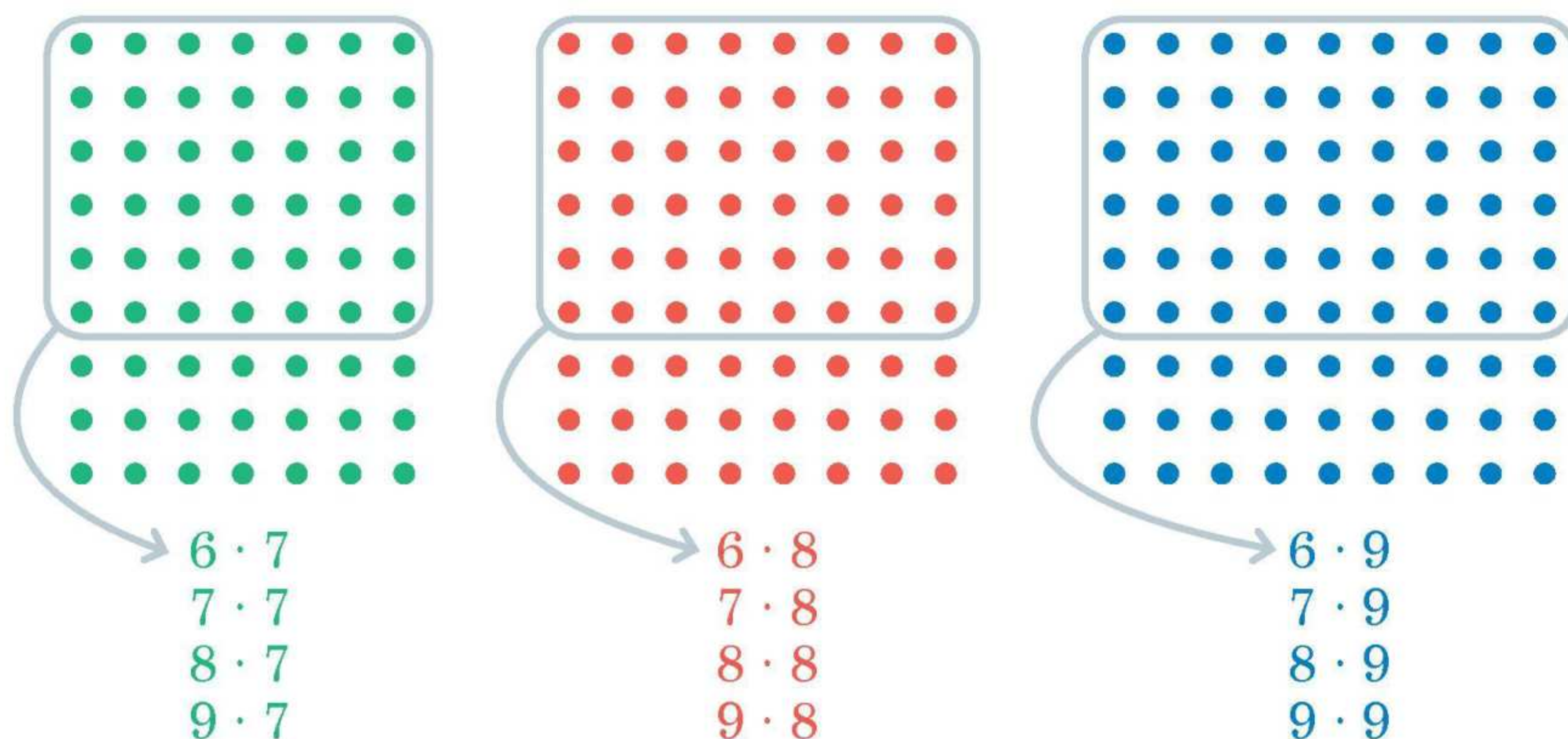
$45 : 9$

$50 : 10$

- 7.** 30 kostek włożono do 6 pudełek, do każdego po tyle samo. Ile kostek jest w jednym pudełku? Ile kostek będzie w 3 takich pudełkach?

- 8.** Zapisz w zeszycie działania na mnożenie i dzielenie, których wyniki znasz na pamięć. Pomiń mnożenie przez 1, 0 i 10 oraz dzielenie przez 1.

1. Przepisz działania do zeszytu i wykonaj obliczenia.
Możesz skorzystać z ilustracji.

- Wskaż jednakowe iloczyny.
- Podkreśl w zeszycie iloczyny większe od 50.
- Ułóż treść zadania do wybranego działania.

2. Tata powiedział, że jeśli Sławek przez 9 dni będzie wrzucał do skarbonki po 8 zł, to będzie mógł kupić grę. Sławek wrzucał tylko po 7 zł. Ile pieniędzy mu zabrakło do kupna gry?
- Ile pieniędzy uzbieramy, jeśli przez tydzień będziemy wrzucali do skarbonki po tyle samo złotych co Sławek?

3. W pociągu są przedziały ośmioosobowe. Ile najwięcej osób może jechać w ośmiu takich przedziałach?

4. Z każdej ramki wybierz trzy liczby i ułóż z nich działanie na mnożenie. Zapisz działania w zeszycie.

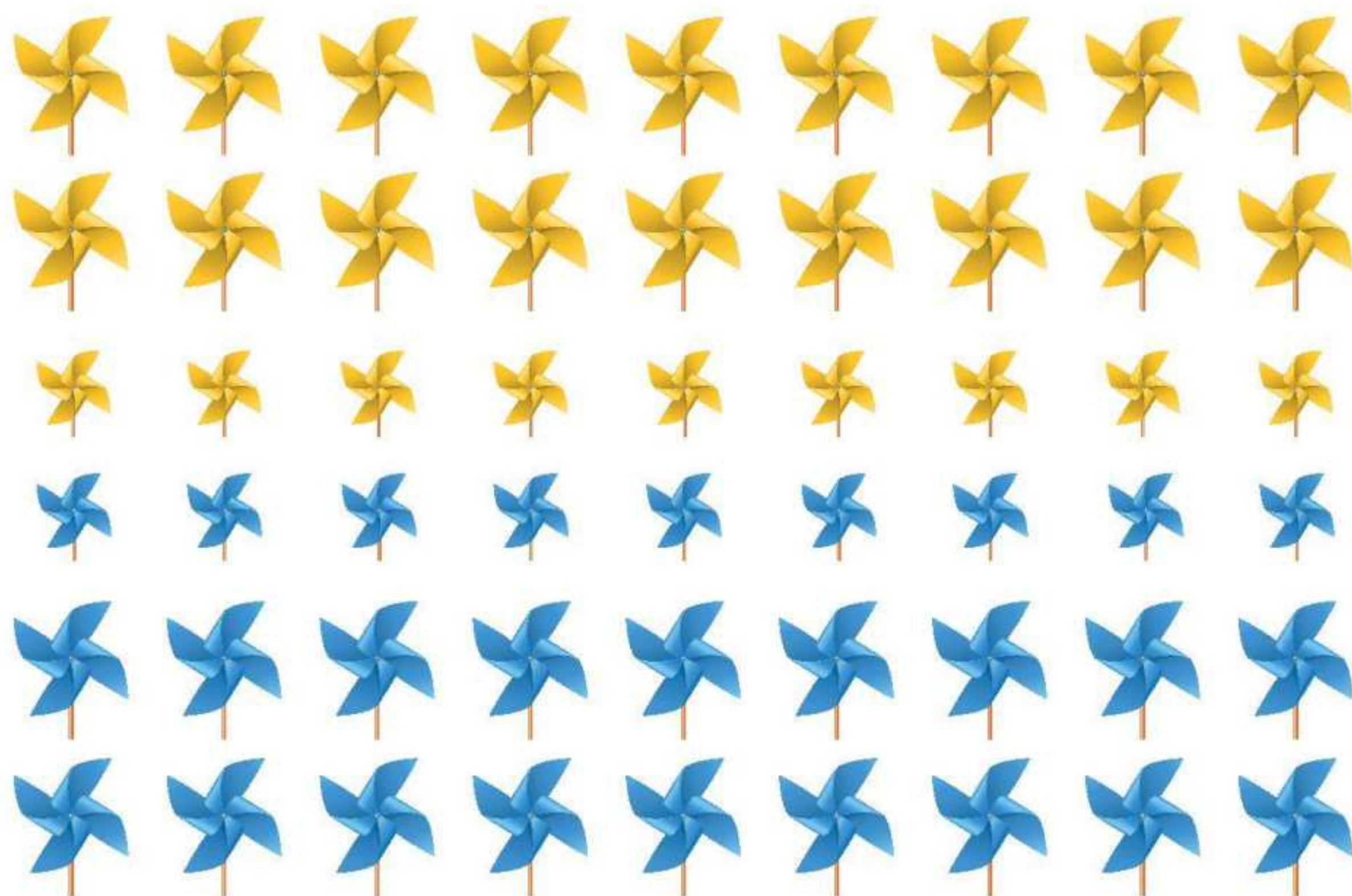
7 56 54 8

81 9 72 9

6 63 9 7

- ★ 5. Babcia zrobiła zakupy za 37 zł. Miała w portfelu tylko monety 5-złotowe i 2-złotowe. Jakie monety i ile takich monet babcia mogła dać do kasy? Podaj trzy przykłady.

1. Uczniowie z klasy 3a zrobili wiatraczki dla przedszkolaków. Ile zrobili razem wiatraczków? Jak to obliczyć?

$$6 \cdot 9 = \boxed{?}$$

Można obliczać tak:

wiatraczki $3 \cdot 9 = \boxed{?}$

wiatraczki $3 \cdot 9 = \boxed{?}$

Razem i $3 \cdot 9 + 3 \cdot 9 = \boxed{?}$

Można też obliczać tak:

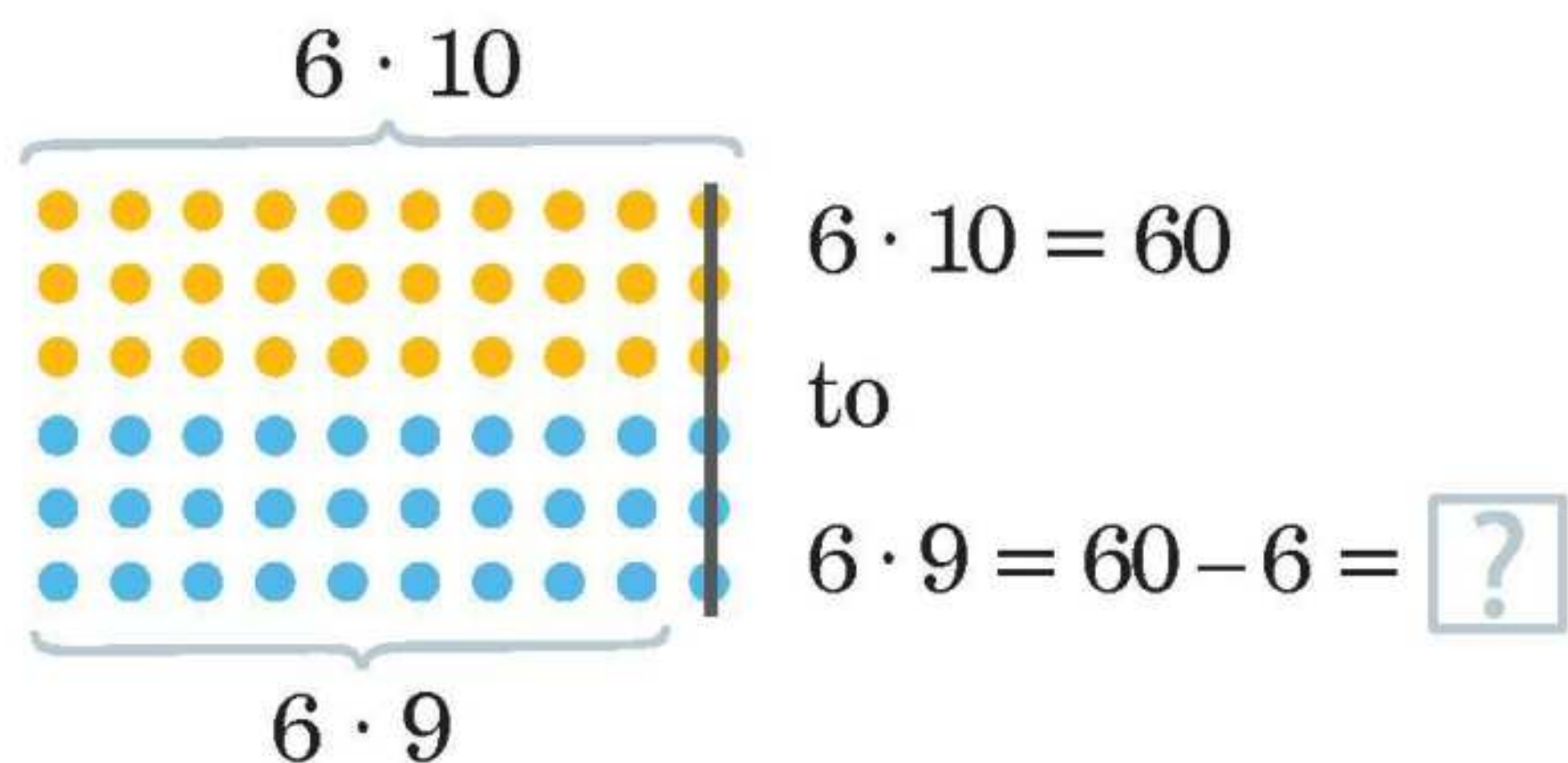
 $2 \cdot 9 = \boxed{?}$

  $2 \cdot 9 = \boxed{?}$

 $2 \cdot 9 = \boxed{?}$

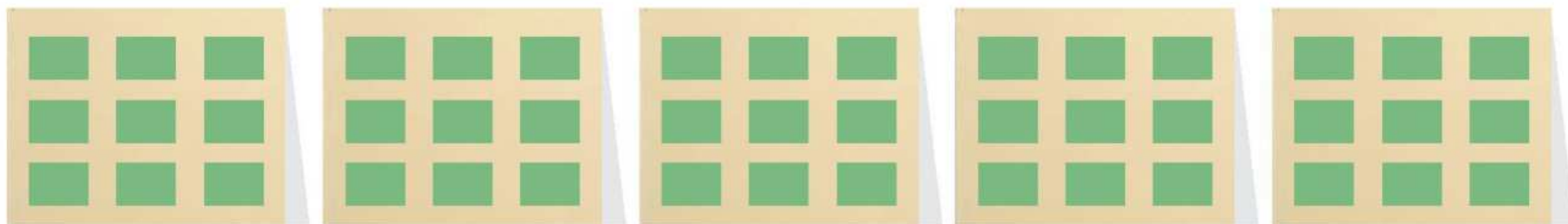
Razem $2 \cdot 9 + 2 \cdot 9 + 2 \cdot 9 = \boxed{?}$

A Kuba wykonał taką ilustrację i obliczał tak:

2. Oblicz działania $4 \cdot 9$ i $8 \cdot 9$. Wykonaj w zeszycie takie ilustracje jak Kuba z zadania 1.

1. Na konkurs plastyczny dostarczono 45 prac. Rozwieszono je na tablicach, na każdej po 9 prac. Na ilu tablicach rozwieszono te prace?

$$45 : 9 = \boxed{?}$$

2. Odczytaj działania zapisane w pierwszej tabeli. Co zauważasz?

$\cdot 6$		$: 6$
5	30	5
9	54	9
7	42	7
8	48	8

$\cdot 7$		$: 7$
5	35	?
9	63	?
7	49	?
8	56	?

$\cdot 5$		$: 5$
5	?	?
9	?	?
7	?	?
8	?	?

- Jakich liczb brakuje w pozostałych tabelach?

3. W jednej zgrzewce jest 6 butelek wody. Ile butelek jest w 8 takich zgrzewkach?

- Zmień treść zadania tak, żeby można było je rozwiązać za pomocą działania na dzielenie.

- ★ 4. W 2 dużych butelkach i 4 małych mieści się razem 6 litrów wody. W 1 dużej butelce mieści się tyle wody, ile w 4 małych. Ile litrów wody mieści się w dużej butelce, a ile w małej?

1. Dobierz działania do każdej ilustracji.
Do wybranego działania ułóż treść zadania.

$$56 : 8$$

$$3 \cdot 7$$

$$54 : 6$$

$$9 \cdot 6$$

$$21 : 7$$

$$7 \cdot 8$$

2. Ile biletów dla dzieci można kupić za:

56 zł

42 zł

49 zł

Ile biletów dla dorosłych można kupić za:

54 zł

63 zł

81 zł

3. Wykonaj obliczenia w zeszycie. Sprawdź wyniki według wzoru.

$$42 : 6 = 7 \text{ bo } 7 \cdot 6 = 42$$

$$36 : 9$$

$$45 : 5$$

$$90 : 10$$

$$32 : 4$$

$$49 : 7$$

$$48 : 8$$

$$27 : 3$$

$$100 : 10$$

$$40 : 8$$

$$54 : 6$$

4. Z 42 kg buraków cukrowych otrzymuje się 7 kg cukru. Z ilu kilogramów buraków otrzymuje się 1 kg cukru?
- Ile kilogramów buraków trzeba przygotować, żeby otrzymać 9 kg cukru?

5. Oblicz ilorazy.

$$63 : 7$$

$$63 : 9$$

$$72 : 8$$

$$72 : 9$$

$$56 : 8$$

$$56 : 7$$

$$48 : 8$$

$$48 : 6$$

- Co zauważasz?

6. Uzupełnij treść zadania odpowiednimi liczbami. Ułóż pytanie. Przepisz zadanie do zeszytu i je rozwiąż.

Do pudełek zapakowano kredek, do każdego po tyle samo.

7. Rozwiąż zagadki ułożone przez dzieci.

zagadka Kasi

Jakie dwie jednakowe liczby pomnożone przez siebie dają wynik między liczbami 20 a 30?

zagadka Jędrka

Jaką liczbę otrzymasz, gdy liczbę centymetrów w metrze podzielisz przez liczbę milimetrów w centymetrze?

zagadka Amelki

Jaką liczbę otrzymasz, gdy pomnożysz liczbę swoich lat przez największą liczbę jednocyfrową?

zagadka Filipa

Liczbę 56 podziel przez sumę boków kwadratu i trójkąta. Jaką liczbę otrzymasz?

- Ułóż i zapisz w zeszycie podobną zagadkę.

8. Dagmara miała 60 zł. Kupiła długopis za 6 zł. Pozostałą kwotę wydała na 9 jednakowych zeszytów. Jaka była cena jednego zeszytu?

1. Ile trzeba zapłacić za te wszystkie znaczki?

Ile znaczków jest w jednym rzędzie?

Ile znaczków jest w trzech rzędach? $3 \cdot 3 =$

Ile kosztują wszystkie znaczki? $3 \cdot 3 \cdot 5 \text{ zł} =$ zł

- W dwóch rzędach jest po 5 znaczków. Jeden znaczek kosztuje 4 zł. Ile trzeba zapłacić za te wszystkie znaczki?

2. Za 3 jednakowe rybki akwariowe zapłacono 24 zł. Ile takich rybek można kupić za:

48 zł

56 zł

72 zł

80 zł

3. Oliwier miał 18 wagoników, z których zbudował 3 pociągi, każdy z jednakową liczbą wagoników. Ilu takich wagoników potrzebuje Oliwier, żeby zbudować 9 takich pociągów?

4. Prawda czy fałsz?

Siedem razy osiem to tyle samo co osiem razy siedem.

Liczba 47 dzieli się przez 7.

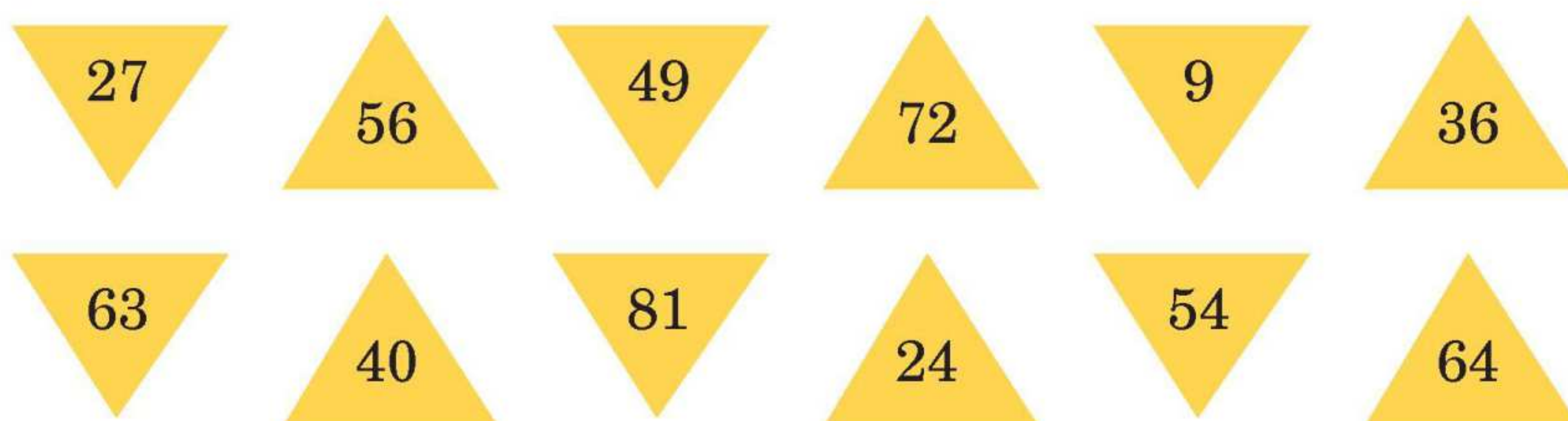
$8 \cdot 5$ to tyle samo co $4 \cdot 10$.

Iloraz liczb 64 i 8 to tyle samo co połowa liczby 16.

Liczba zero pomnożona przez 7 daje wynik 7.

Liczba 45 dzieli się przez 5 i przez 10.

1. Wskaż trójkąty z liczbami, które dzielą się przez 9. Zapisz działania w zeszycie.

2. W wagonie jest 10 przedziałów, w każdym po 8 miejsc. Połowa miejsc jest już zajęta. Ile miejsc jest zajętych? Ile miejsc jest jeszcze wolnych?
- W innym wagonie jedzie 65 pasażerów. W 5 przedziałach są zajęte wszystkie miejsca. Ilu pasażerów jedzie w tych przedziałach, jeżeli w każdym jest po 8 miejsc? Ilu pasażerów jedzie w pozostałych przedziałach?
3. Odczytaj z ilustracji, ile kosztuje sałatka. Sok jest dwa razy tańszy od sałatki, czyli za cenę jednej sałatki można kupić dwa soki. Ile kosztuje sok?

- Ile trzeba zapłacić za:

- 3 sałatki i 1 sok?
- 3 sałatki i 2 soki?
- 3 sałatki i 3 soki?
- 2 sałatki i 4 soki?
- 4 sałatki i 7 soków?

? zł

10 zł

4. Pizzę kroi się na 8 kawałków. Ile pizz trzeba pokroić, żeby otrzymać:

72 kawałki

32 kawałki

40 kawałków

64 kawałki

56 kawałków

48 kawałków

1. Oblicz.

? zł

4 zł

7 zł

Jaka jest cena 1 doniczki mięty, jeśli 8 doniczek kosztuje 48 zł?

Ile trzeba zapłacić za 9 doniczek szczypiorku?

Ile doniczek rozmarynu można kupić za 56 zł?

- Ile trzeba zapłacić za:
 - 3 doniczki mięty i 2 doniczki szczypiorku?
 - 4 doniczki rozmarynu i 8 doniczek szczypiorku?
 - 2 doniczki mięty, 2 doniczki szczypiorku i 2 doniczki rozmarynu?
- Ile otrzymamy reszty z 50 złotych, jeżeli kupimy 2 doniczki rozmarynu?
- Dziadek wydał 40 zł. Co mógł kupić? Podaj 3 przykłady.

2. Mateusz miał 36 zł. Chciał kupić 6 jednakowych piłek tenisowych. Ile najwięcej mogła kosztować 1 piłka?

- Okazało się, że cena 1 piłki była o 2 zł niższa. Mateusz kupił 6 piłek. Ile pieniędzy mu zostało?
- Ile piłek może kupić Mateusz za pieniądze, które mu zostały?

3. Zapisz w zeszycie podane liczby za pomocą iloczynu, różnicy i sumy. Popatrz na wzór.

$$63 = 9 \cdot 7 = 70 - 7 = 60 + 3$$

72

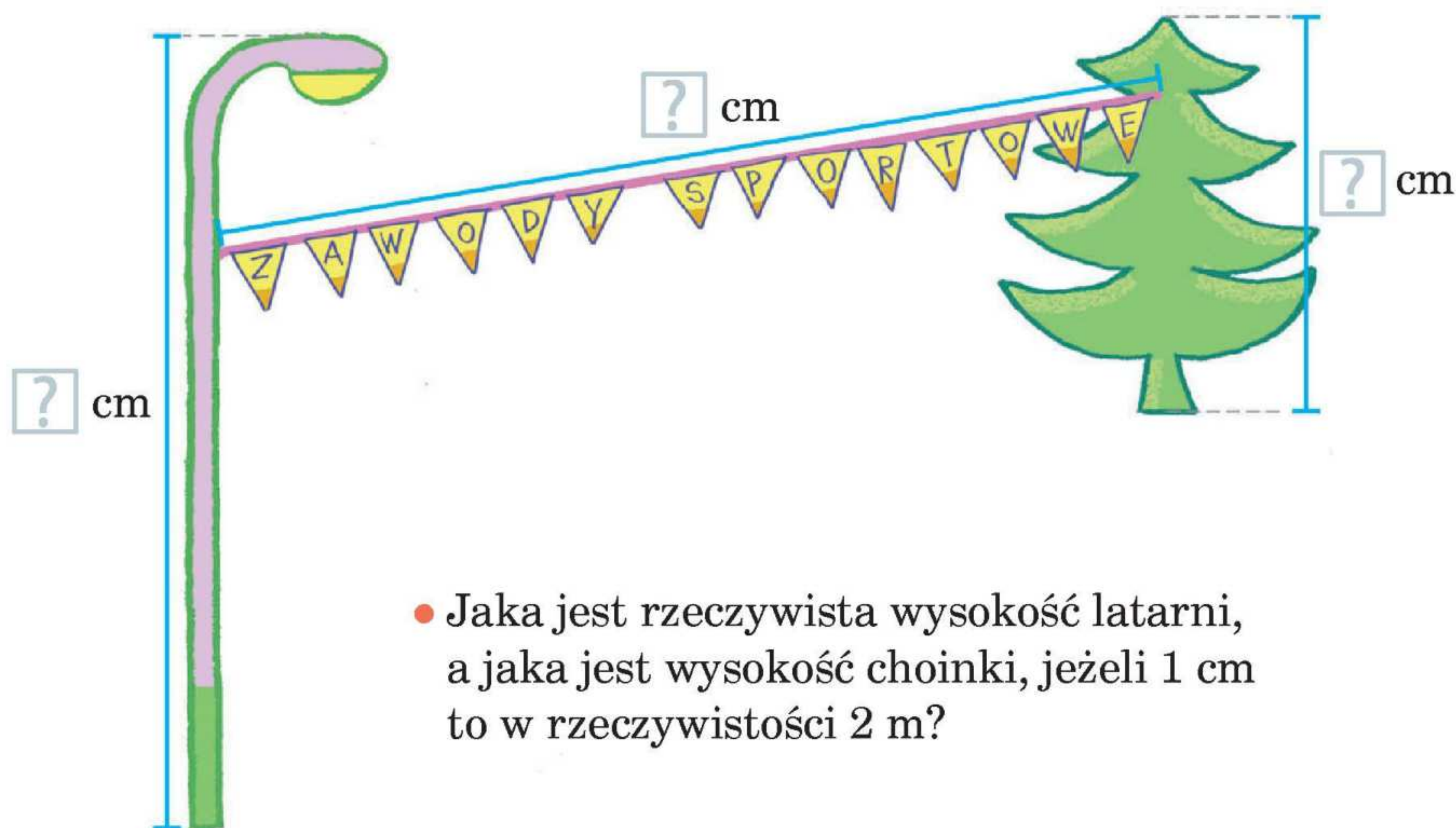
32

56

48

- ★ 4. Tata kupił 5 kg pomarańczy za 40 zł. Mama za tę samą kwotę kupiła cytryny. 1 kg cytryn był o 2 zł droższy od 1 kg pomarańczy. Ile kosztował 1 kg pomarańczy, a ile 1 kg cytryn?

1. Zmierz długości wyznaczonych odcinków.

- Jaka jest rzeczywista wysokość latarni, a jaka jest wysokość choinki, jeżeli 1 cm to w rzeczywistości 2 m?

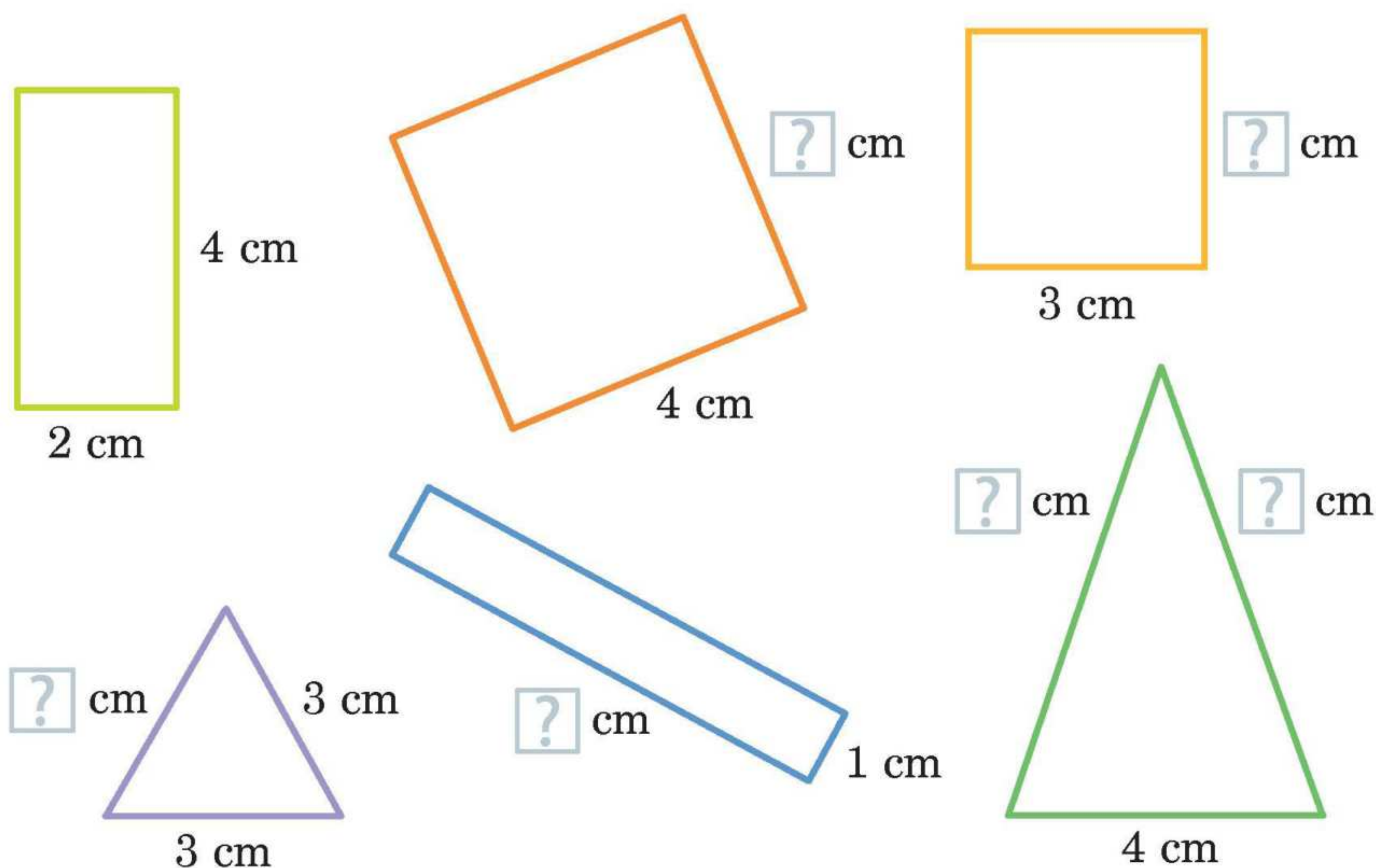
2. Znajdź takie 3 przedmioty, żeby długość pierwszego można było podać w milimetrach, drugiego w centymetrach, a trzeciego w metrach.

3. Zmierz odcinki, które wyznaczają trasę zjazdu Łukasza. Zapisz w zeszycie, jakie są ich długości. Narysuj odcinek, który będzie sumą długości tych odcinków.

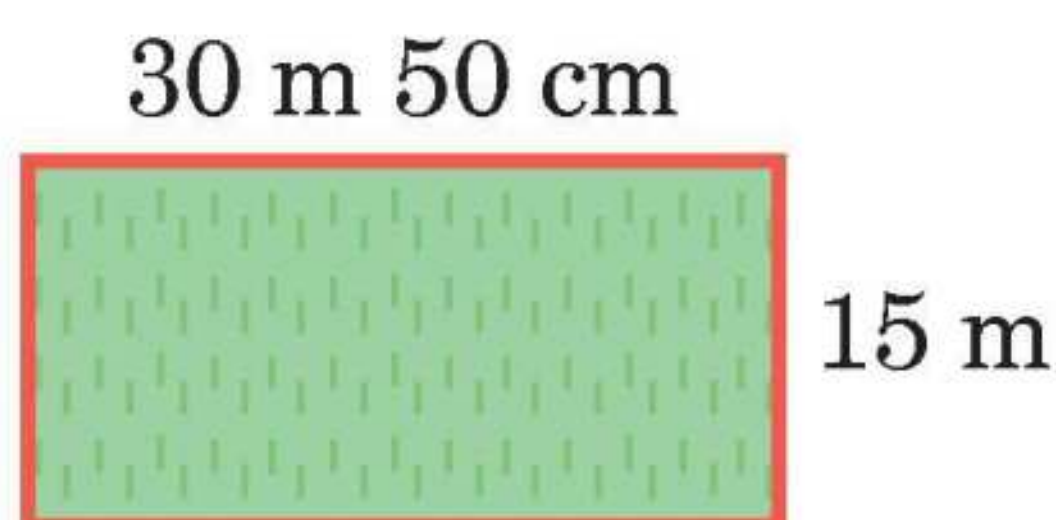
- Oblicz, jaką długość ma ta trasa, jeżeli 1 cm na rysunku, to w rzeczywistości 10 m.

4. Nazwij figury. Zmierz długości ich boków.

- Powiedz, czym się od siebie różnią narysowane kwadraty, czym trójkąty, a czym prostokąty.

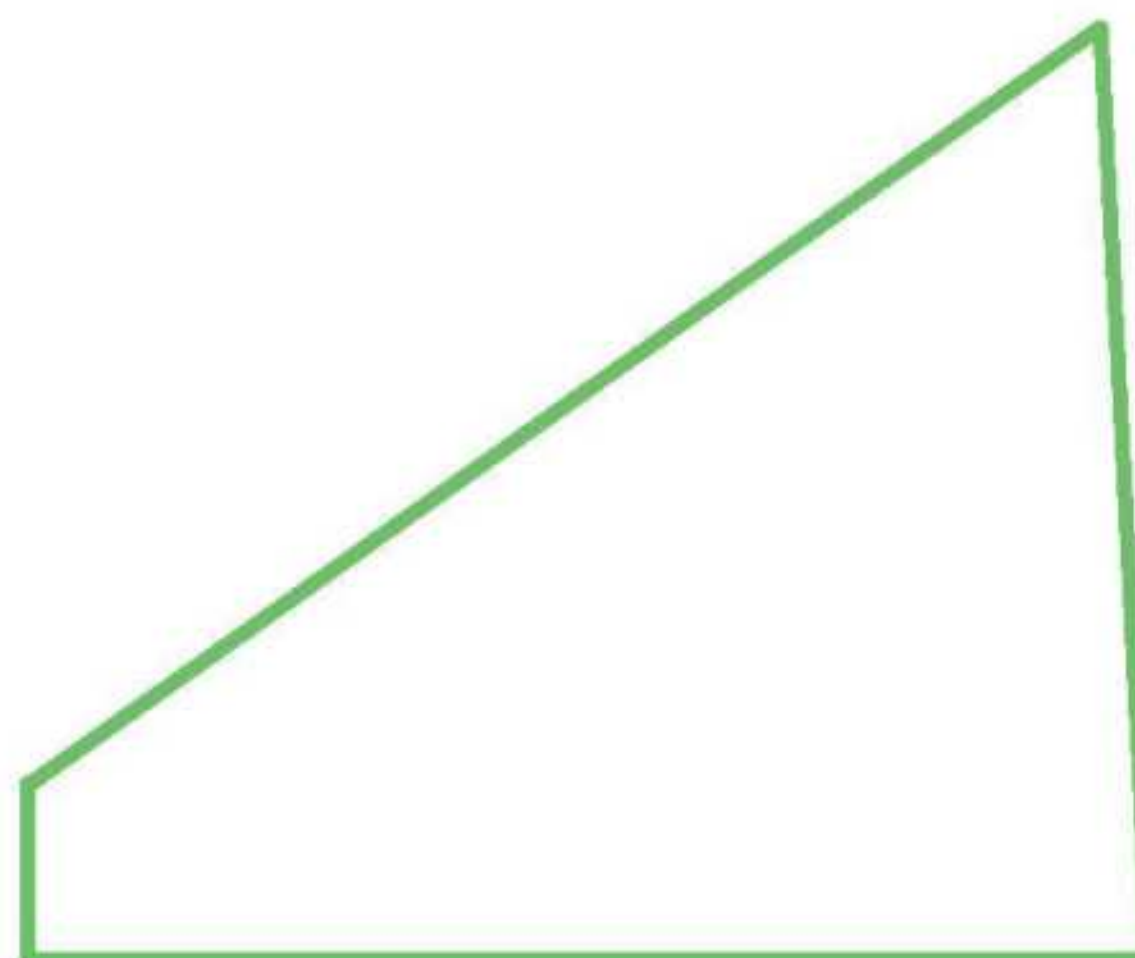
5. Dziadek Kajetana kupił prostokątną działkę z przeznaczeniem na ogród. Odczytaj jej wymiary. Oblicz, ile metrów siatki musi przygotować dziadek, żeby ogrodzić tę działkę.

1 m to 100 cm

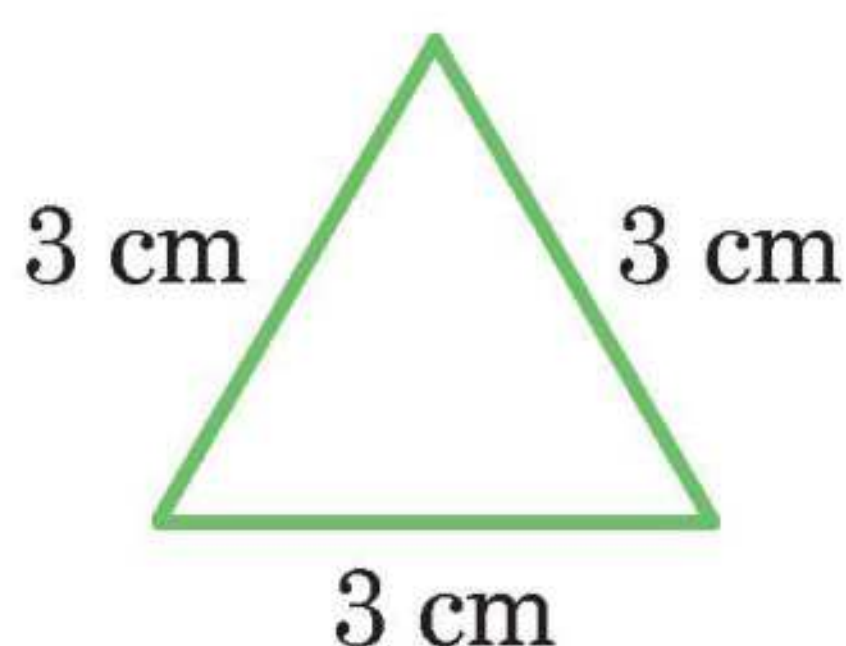
6. Kalina ma 1 m niebieskiego sznurka. Okleiła nim boki trójkąta o wymiarach: 28 cm 5 mm, 17 cm, 28 cm 5 mm. Ile centymetrów sznurka zużyła? Ile centymetrów sznurka jej zostało?

1. Zmierz długości boków tych figur. Oblicz sumę długości wszystkich boków każdej figury.

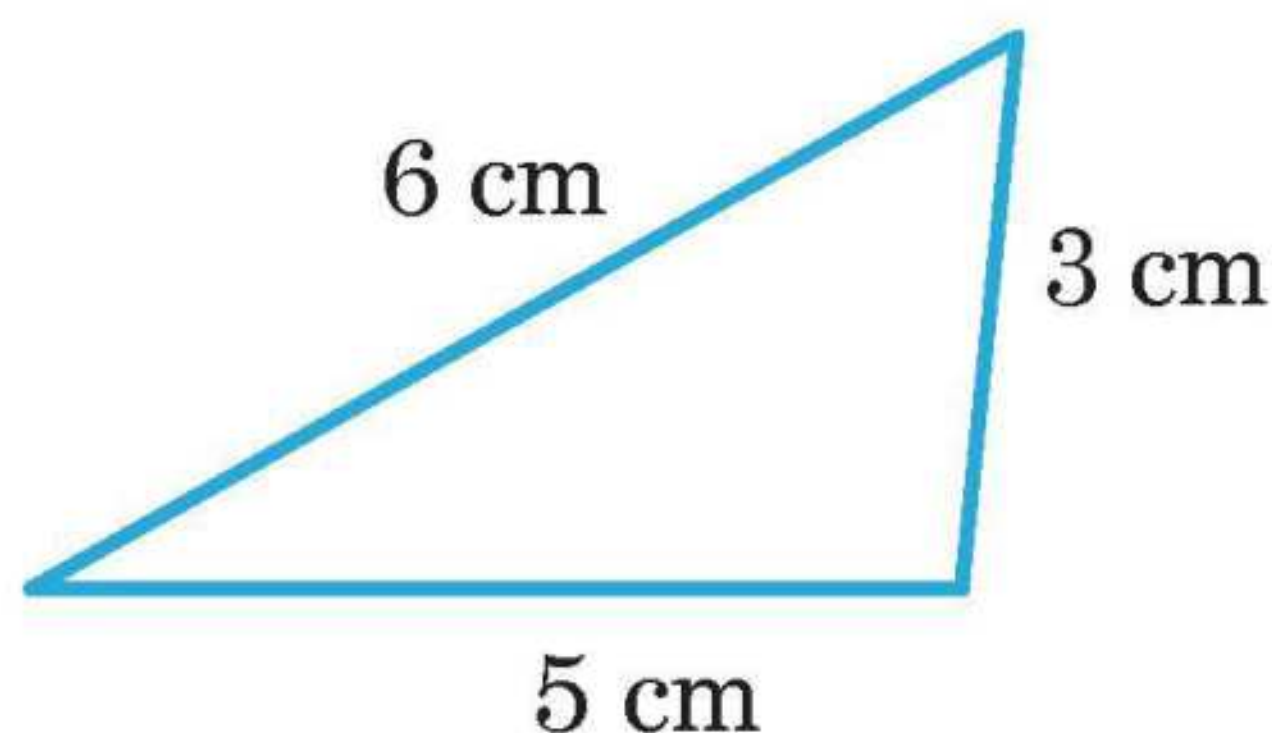

Suma długości wszystkich boków figury to jej **obwód**.

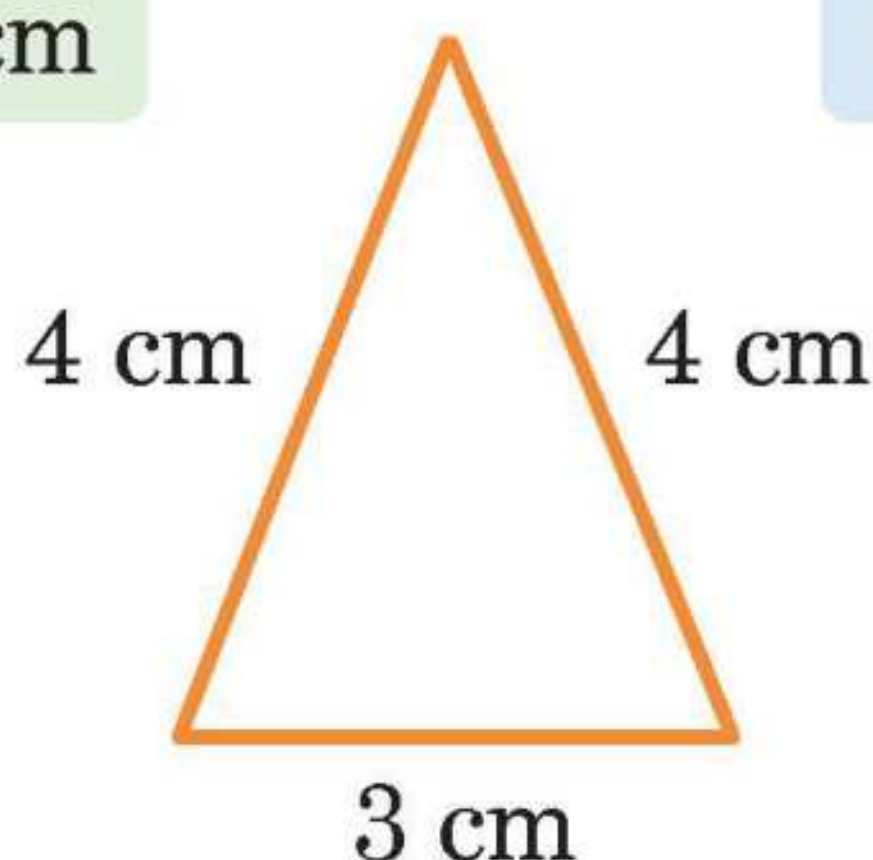
2. Odczytaj, jak Hugo obliczał obwody trójkątów.

$$3 \cdot 3 \text{ cm} = \boxed{?} \text{ cm}$$

$$6 \text{ cm} + 5 \text{ cm} + 3 \text{ cm} = \boxed{?} \text{ cm}$$

$$3 \text{ cm} + 2 \cdot 4 \text{ cm} = \boxed{?} \text{ cm}$$

3. Oblicz obwody trójkątów o podanych bokach.

 6 cm, 6 cm, 2 cm

 7 cm, 5 cm, 9 cm

4. W trójkącie o obwodzie 24 cm wszystkie boki są tej samej długości. Jaka jest długość każdego boku tego trójkąta?

1. Za szkołą wyznaczono kwadratowy teren na lodowisko. Odczytaj z ilustracji długość boku lodowiska. Ile wynosi jego obwód?

2. Miłosz obliczał obwody kwadratów. Zapisał różne działania. Wskaż, do których kwadratów one pasują.

$$4 \cdot 3 \text{ cm}$$

$$4 \cdot 5 \text{ cm}$$

$$4 \cdot 4 \text{ cm}$$

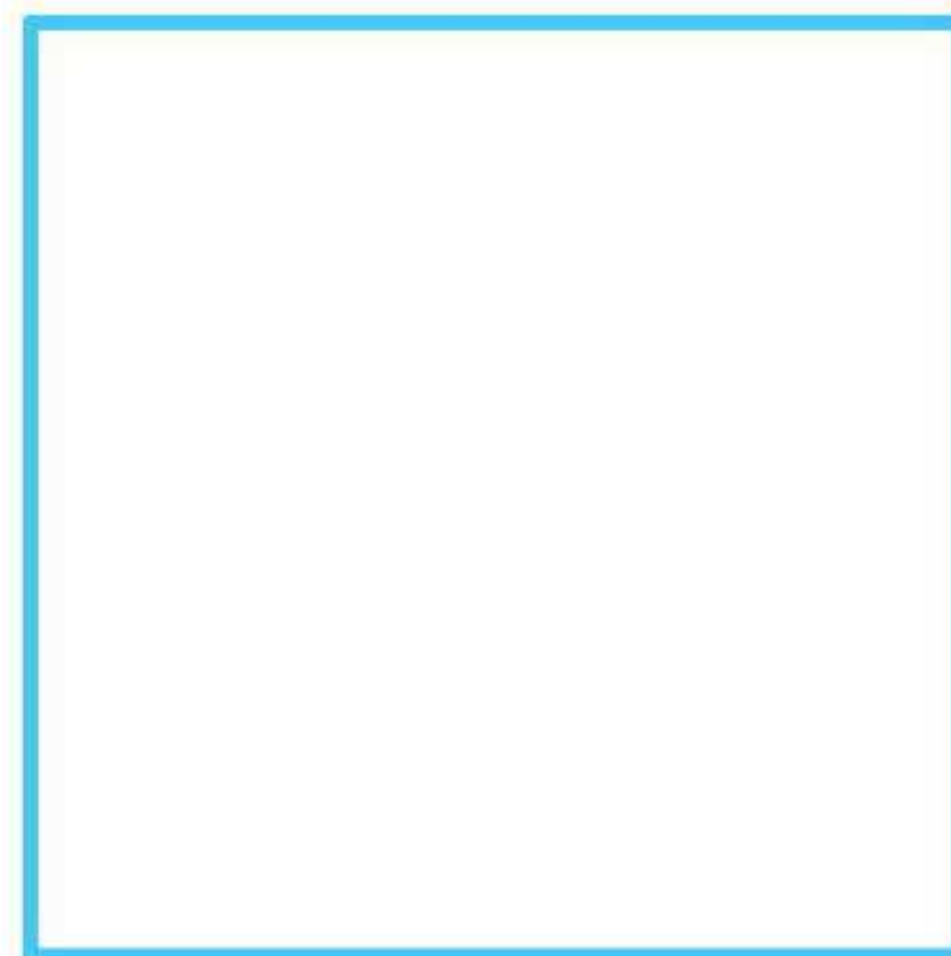
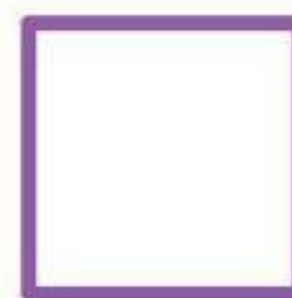
$$2 \text{ cm} + 2 \text{ cm} + 2 \text{ cm} + 2 \text{ cm}$$

$$15 \text{ mm} + 15 \text{ mm} + 15 \text{ mm} + 15 \text{ mm}$$

$$5 \text{ cm} + 5 \text{ cm} + 5 \text{ cm} + 5 \text{ cm}$$

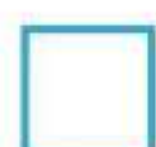
$$4 \cdot 2 \text{ cm}$$

$$4 \cdot 6 \text{ cm}$$

3. Oblicz obwody kwadratów o podanych bokach.

 7 cm

 10 m

 5 mm

4. Obwód kwadratu jest równy 32 cm. Oblicz długość boku tego kwadratu.

5. Narysuj w zeszycie kwadraty, których obwód jest równy: 16 cm, 12 cm, 20 cm, 36 mm.

6. Bok dużego kwadratu ma 8 m, a bok małego kwadratu jest o połowę krótszy. Ile wynosi obwód małego kwadratu?

- 7.** Klara i Błażej obliczali obwód prostokąta.

Klara obliczała tak:

$$6 \text{ cm} + 3 \text{ cm} = 9 \text{ cm}$$

$$2 \cdot 9 \text{ cm} = \boxed{?} \text{ cm}$$

3 cm

6 cm

Błażej obliczał tak:

$$2 \cdot 6 \text{ cm} + 2 \cdot 3 \text{ cm} = 12 \text{ cm} + 6 \text{ cm} = \boxed{?} \text{ cm}$$

- Powiedz, jak jeszcze można obliczyć obwód tego prostokąta.

- 8.** Oblicz wybranym sposobem obwody prostokątów o podanych wymiarach.

12 m, 5 m

20 cm, 9 cm

25 mm, 10 mm

- 9.** Ile metrów sznurka trzeba przygotować do wytyczenia prostokątnej działki o wymiarach 37 m i 9 m?

- 10.** Jakiej długości mogą być boki prostokąta o obwodzie 32 cm? Podaj kilka przykładów.

- Jakiej długości będą boki kwadratu o obwodzie równym połowie obwodu tego prostokąta?

- 11.** Narysuj w zeszycie prostokąt, którego jeden bok ma 10 cm, a drugi jest o 7 cm krótszy. Oblicz jego obwód.

- 12.** Obwód monitora komputera Franka jest równy 98 cm. Dłuższy bok monitora ma 31 cm. Ile centymetrów ma krótszy bok monitora?

- Czy obwód monitora twojego komputera jest mniejszy czy większy od obwodu monitora Franka? Zmierz długości boków monitora i oblicz jego obwód.

- ★ 13.** Połowa boiska do siatkówki ma kształt kwadratu o obwodzie 36 m. Ile wynosi obwód całego boiska?

1. Oblicz sumy i różnice.

$27 + 8$

$42 + 50$

$24 + 62$

$28 + 16$

$59 + 6$

$30 + 67$

$71 + 25$

$49 + 23$

$43 - 7$

$78 - 30$

$85 - 42$

$55 - 37$

$85 - 9$

$95 - 65$

$99 - 67$

$83 - 49$

2. Do biblioteki zakupiono 100 lektur. Dla klas trzecich 53 lektury, a dla klas drugich o 17 mniej. Pozostałe książki to lektury dla klas pierwszych. Ile lektur zakupiono dla klas pierwszych?

3. Od każdej z podanych liczb odejmij 27. Oblicz w zeszycie wybranym sposobem.

62

53

71

45

86

94

4. Wskaż właściwe daty.

Obóz narciarski odbędzie się w drugiej połowie stycznia.

15 XI – 29 XI

17 I – 30 I

30 I – 15 II

Obóz łyżwiarski odbędzie się na przełomie grudnia i stycznia.

21 IV – 5 V

6 XII – 20 XII

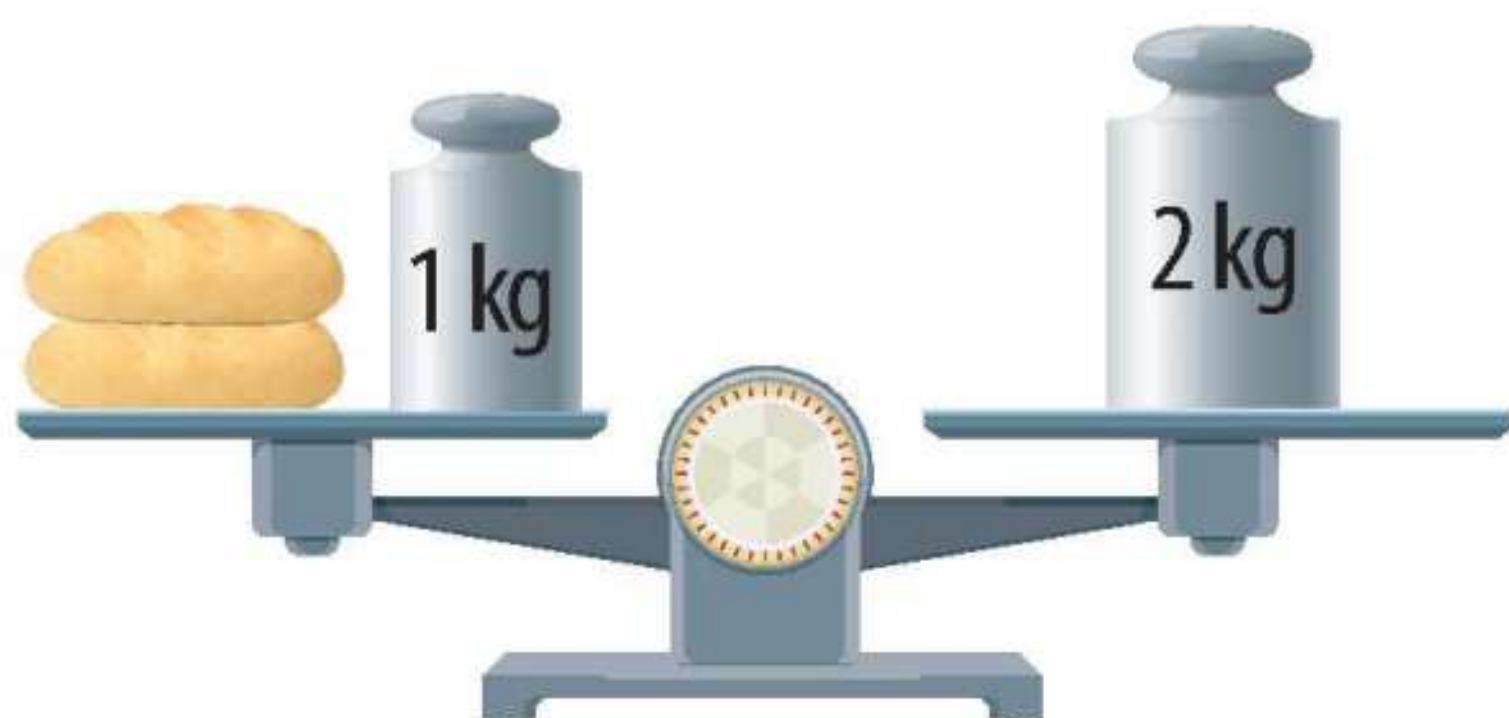
27 XII – 10 I

5. Którą godzinę pokazuje każdy zegar? Podaj ją na dwa sposoby, na przykład: 8.25 lub 20.25.

- Każdy budzik zadzwoni za 25 minut. Które to będą godziny?

6. Ile ważą 2 bochenki chleba?
Ile waży 1 bochenek?

A ile waży ten bochenek?

7. Milena i Agata ważą razem 72 kg. Agata waży 36 kg.
Ile waży Milena?

8. Przepisz do zeszytu i wpisz odpowiednie znaki: $>$, $<$ lub $=$.

10 cm 10 mm

1 cm 10 mm

10 m 10 cm

10 mm 10 m

30 cm 3 m

100 cm 1 m

100 dag 1 kg

1 dag 10 g

6 g 6 dag

9. Odczytaj temperaturę z każdego termometru.

? °C

? °C

? °C

? °C

Wskaż termometry, między którymi jest najmniejsza różnica temperatur.

1. Oblicz i zapisz w zeszycie iloczyny i ilorazy.

$7 \cdot 5 \text{ i } 5 \cdot 6$

$7 \cdot 1 \text{ i } 5 \cdot 8$

$8 \cdot 8 \text{ i } 9 \cdot 4$

$4 \cdot 9 \text{ i } 9 \cdot 6$

$3 \cdot 8 \text{ i } 7 \cdot 9$

$7 \cdot 4 \text{ i } 6 \cdot 8$

$28 : 4 \text{ i } 36 : 9$

$45 : 5 \text{ i } 48 : 6$

$72 : 9 \text{ i } 100 : 10$

- Wybierz 3 pary działań. Odczytaj ich wyniki. Oblicz sumę wyników każdej pary.

2. Ile butelek trzeba przygotować, żeby rozlać 5 litrów soku?

butelki litrowe

butelki półlitrowe

butelki ćwierćlitrowe

3. Zbyszek ułożył z klocków taki prostokąt. Odczytaj wymiary jednego klocka z tego prostokąta.

Oblicz w zeszycie obwód prostokąta, który ułożył Zbyszek.

4. Trener wyznaczał taśmą prostokątne boisko do koszykówki. Krótszy bok boiska ma długość 15 m. Trener wyznaczył już taśmą połowę długości wszystkich boków boiska. Wykorzystał 43 m taśmy. Ile metrów ma dłuższy bok tego boiska? Wykonaj rysunek pomocniczy.

- Ile metrów taśmy trzeba przygotować do wyznaczenia całego boiska?

5. Jacek tygodniowo otrzymuje 10 zł kieszonkowego. Połowę tej kwoty wydaje, a resztę odkłada do skarbonki. Ile pieniędzy zaoszczędzi przez 9 tygodni?

Spis treści

I Powrót do szkoły

- Dodawanie i odejmowanie w zakresie 100 4
- Dodawanie i odejmowanie w zakresie 100 6
- Liczby w zakresie 100. Liczba dziesiątek, liczba jedności 7
- Gra „Warcaby” 8

II Mała i wielka ojczyzna

- Składanie kartki na dwie i cztery równe części.
Figury symetryczne 10
- Poruszanie się zgodnie z kodem. Kodowanie 11
- Dodawanie w zakresie 100 typu: $61 + 7$ 12
- Dodawanie w zakresie 100 typu: $34 + 6$, $48 + 5$ 13

III Ja i moi koledzy

- Odejmowanie w zakresie 100 typu: $56 - 4$ 15
- Odejmowanie w zakresie 100 typu: $40 - 8$, $46 - 7$ 16
- Odejmowanie w zakresie 100 typu: $92 - 7$. Sprawdzanie odejmowania za pomocą dodawania 18
- Dodawanie i odejmowanie w zakresie 100. Kwadraty magiczne 19

IV Wrzesień niesie jesień

- Obliczenia w zakresie 100. Porównywanie liczb 20
- Dodawanie i odejmowanie w zakresie 100 typu:
 $63 + 30$, $64 - 40$ 21
- Liczby w zakresie 100. Zapisywanie liczb słowami 22
- Obliczenia kalendarzowe. Znaki rzymskie. Zapisywanie daty ... 23

V Na skrzydłach wiatru

- Obliczenia kalendarzowe. Znaki rzymskie. Zapisywanie daty .. 24
- Obliczenia zegarowe. Rozwiązywanie zadań 25
- Odczytywanie temperatury na termometrze i na diagramie 26
- Zadania różne. Powtórzenie 28

VI Kolory jesieni

- Mnożenie w zakresie 30, w tym przez 1 i przez 0 30
- Mnożenie w zakresie 50, w tym przez 5 i przez 10 31
- Mnożenie w zakresie 50. Przemienność mnożenia 32
- Mnożenie w zakresie 50. Rozwiązywanie zadań 33

VII Las jesienią

- Gra „Kwadrat wygrywa” 34
- Mnożenie w zakresie 50. Działania z okienkiem 35
- Dzielenie w zakresie 30. Sprawdzanie dzielenia za pomocą mnożenia 36
- Dzielenie w zakresie 50, w tym przez 1, 5, 10 i przez samą siebie 37

VIII Gdy słońce za oknem...

- Dzielenie w zakresie 50. Związek dzielenia z mnożeniem 38
- Gra „Dziel z pająkiem” 39
- Dzielenie w zakresie 50. Obliczanie połowy liczby 40
- Uczymy się mierzyć płyny – ćwierć litra 41

IX Jesienna zaduma

- Uczymy się ważyć – ćwierć kilograma 43
- Mnożenie i dzielenie w zakresie 50. Rozwiązywanie zadań 44
- Mnożenie i dzielenie w zakresie 50. Rozwiązywanie zadań 45
- Powtarzam i utrwalam 46

X Podróże w przeszłość

- Dodawanie w zakresie 100 typu: $35 + 24$ 48
- Dodawanie w zakresie 100 typu: $35 + 24$, $43 + 32$ 49
- Odejmowanie w zakresie 100 typu: $63 - 51$ 50

XI Zwierzęta naszymi przyjaciółmi

- Dodawanie i odejmowanie w zakresie 100.
Rozwiązywanie zadań 51
- Dodawanie i odejmowanie w zakresie 100.
Rozwiązywanie zadań złożonych 52
- Dodawanie i odejmowanie w zakresie 100.
Rozwiązywanie zadań 53
- Dodawanie w zakresie 100 typu: $35 + 26$ 54

XII Aby pięknie żyć

- Dodawanie w zakresie 100 typu: $35 + 26$, $37 + 49$.
Rozwiązywanie zadań 55
- Odejmowanie w zakresie 100 typu: $53 - 28$ 56
- Odejmowanie w zakresie 100 typu: $64 - 17$.
Sprawdzanie odejmowania za pomocą dodawania 57
- Dodawanie i odejmowanie w zakresie 100 58

XIII Nasze sprawy

- Dodawanie i odejmowanie w zakresie 100.
Rozwiązywanie zadań 59
- Dodawanie i odejmowanie w zakresie 100.
Rozwiązywanie zadań 60
- Dodawanie i odejmowanie w zakresie 100.
Rozwiązywanie zadań 61
- Dodawanie i odejmowanie w zakresie 100.
Rozwiązywanie zadań 62

XIV Święteczne nastroje

- Uczymy się ważyć – gram 63
- Rozwiązywanie zadań związanych z ważeniem 64
- Obliczenia w zakresie 100. Rozwiązywanie zadań związanych z ważeniem 65
- Obliczenia zegarowe z przekroczeniem doby 66

XV Witaj, Nowy Roku!

- Obliczenia zegarowe. Rozwiązywanie zadań 67
- Gra „Sportowe przygody” 68
- Mnożenie i dzielenie w zakresie 50. Rozwiązywanie zadań 70
- Mnożenie w zakresie 100 71

XVI Co jest cenne?

- Mnożenie w zakresie 100. Różne sposoby obliczania iloczynów 72
- Mnożenie i dzielenie w zakresie 100 73
- Mnożenie i dzielenie w zakresie 100. Sprawdzanie dzielenia za pomocą mnożenia 74
- Mnożenie i dzielenie w zakresie 100. Mnożenie kilku liczb 76

XVII Nasi najbliżsi

- Rozwiązywanie zadań. Łączenie mnożenia i dzielenia z dodawaniem i odejmowaniem 77
- Mnożenie i dzielenie w zakresie 100. Praktyczne stosowanie kolejności wykonywania działań 78
- Mierzenie długości odcinków i boków figur. Rysowanie odcinków. Obliczanie obwodu prostokąta 79
- Obliczanie obwodów figur, w tym trójkąta 81

XVIII Sport to zdrowie!

- Obliczanie obwodów kwadratu i prostokąta 82
- Powtarzam i utrwalam 84
- Powtarzam i utrwalam 86

Ilustracje i zdjęcia na okładce: Shutterstock: s. 1 (dziewczynka, żyrafa, rysunki); s. 4 (chłopiec).

Ilustracje: Rafał Buczkowski: s. 62/z. 6 (klocki); Justyna Dybala: s. 4/z. 2, s. 10/z. 1, 2, 3, s. 11/z. 1, s. 35/z. 3, s. 49/z. 1, s. 68, 69; Aleksandra Gołębiowska-Szczepankiewicz: s. 26/z. 1, s. 32/z. 1, s. 35/z. 4, s. 39, s. 45/z. 4, s. 51/z. 2, s. 54/z. 1; Elżbieta Grozdew: s. 76/ z. 1; Elżbieta Jarząbek: s. 23/z. 2; Aleksandra Majewska: s. 33/z. 1; Aleksandra Misiak: s. 36/ z. 1, s. 73/z. 3; Agata Muszalska: s. 80/z. 5; Monika Pollak: s. 26/z. 2, s. 74/z. 2, s. 79/z. 3; Joanna Rzezak: s. 65/z. 2; Elżbieta Śmietanka-Combik: s. 58/ z. 1, s. 79/z. 1; Monika Woźniak: s. 8, 9, s. 28/z. 4, s. 47/z. 7.

Zdjęcia: Maciej Wróbel: s. 10, s. 38 (tosty), s. 63 (paczka cukru).
Zespół graficzny Wydawnictwa Nowa Era: zdjęcia pieniędzy.

Ilustracje, grafiki i zdjęcia w montażach z agencji Shutterstock: s. 1, 3 (żyrafa); s. 5 (statek); s. 8 (kostka do gry); s. 15 (montaż – pudełko farb i pędzli; sztaluga); s. 18 (auta; montaż – pudełko); s. 25 (montaż – zegar wskazówkowy); s. 28 (montaż – zegar; montaż – kalendarz); s. 30 (kulki, żółte karteczki); s. 31 (ławeta); s. 34 (kostka do gry); s. 36 (montaż – batonik, czekolada); s. 37 (montaż – wieszak z ubraniami); s. 39 (kostka do gry); s. 41 (montaż – dzbanek); s. 43 (montaż – waga i pudełko; montaż – torby papierowe i ilustracje cukierków); s. 44 (montaż – opakowania karmy); s. 46 (żyrafa); s. 52 (montaż – skrzynki z jabłkami); s. 55 (montaż – opakowanie CD; montaż – atlas ptaków); s. 63 (montaż – paczka soli); s. 64 (montaż – puszka z kakao; montaż – skrzynka z winogronami); s. 65 (montaż – waga; montaż – worek z cukrem); s. 66–67 (montaż – zegary); s. 68 (kostka do gry); s. 72 (wiatraki); s. 74 (kartony z sokami); s. 84 (żyrafa); s. 85 (montaż – waga, chleb); s. 84, 86 (żyrafa).

Pozostałe zdjęcia: Shutterstock.

Wydawnictwo Nowa Era oświadcza, że podjęło starania mające na celu dotarcie do właścicieli i dysponentów praw autorskich wszystkich zamieszczonych utworów. Wydawnictwo Nowa Era, przytaczając w celach dydaktycznych utwory lub fragmenty, postępuje zgodnie z art. 29 ustawy o prawie autorskim. Jednocześnie Nowa Era oświadcza, że jest jedynym podmiotem właściwym do kontaktu autorów tych utworów lub innych podmiotów uprawnionych w przypadkach, w których twórcy przysługuje prawo do wynagrodzenia.

Jak rozwijać zainteresowania

nowa
era

Twoje mocne strony

Lubisz czytać książki?
Oto biblioteka!

Wolisz się poruszać?
Klub sportowy czeka!

Chciałbyś więcej wiedzieć?
Są takie zajęcia.

Szukasz nowej pasji?
Ucz się pstrykać zdjęcia!

Nowa Era Sp. z o.o.

 www.nowaera.pl nowaera@nowaera.pl

 Centrum Kontaktu: 58 721 48 00

ISBN 978-83-267-4542-3

9 788326 745423